

GURMAT SANĀGĪT TERMINOLOGY

Editor-in-Chief
GURNAM SINGH

**PUBLICATION BUREAU
PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA**

GURMAT SANGIT
TERMINOLOGY

GURMAT SANGIT TERMINOLOGY

GURNAM SINGH

Editor-in-Chief

PUBLICATION BUREAU
PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA

(C)

**Department of Gurmat Sangeet
Punjabi University, Patiala**

(Established under Punjab Act No. 35 of 1961)

GURMAT SAṄGĪT TERMINOLOGY (Tri-lingual)

Patron

Dr. Jaspal Singh Vice-Chancellor

Advisory Board

Bibi Jasbir Kaur Khalsa

S. Surinder Singh 'Singh Bandhu'

Professor Kartar Singh

Dr. Jagir Singh

Dr. Jasbir Singh Sabar

Editor-in-Chief

Dr. Gurnam Singh

Editors

Dr. Amritpal Kaur

Dr. Kanwaljit Singh

Dr. Varinder Kaur

Amanjot Kaur

Gurdev Singh

Amrinder Singh

Technical Assistance

Amandeep Singh

Dr. Harminder Kaur

Manpreet Singh

Ranbir Singh

Daya Singh

Arvinder Singh

Harpreet Singh Sahni

Dr. Jasbir Singh Bhatia

ISBN : 978-81-302-0181-8

First Edition : 2012

Price : 400

FOREWORD

Punjabi University is constantly striving hard for the all-round development of various traditional art forms of Punjab. The University has introduced the Sikh Music tradition *Gurmat Sangeet* as an independent academic discipline under the faculty of Arts and Culture. Since the establishment of *Gurmat Sangeet Chair* and *the Department of Gurmat Sangeet*, various research and teaching programs have been launched. For the propagation of Gurmat Sangeet at global level, the digitization process of Gurmat Sangeet literature has successfully been carried out by *Bhai Randhir Singh online Gurmat Sangeet Library* under the website www.gurmatsangeetlibrary.com. In addition to this, more than 2,000 hours of vast collection of Classical Music, Folk Music, Sufi Music and Gurmat Sangeet have been uploaded on the website www.gurmatsangeetpup.com under the project *Sant Sucha Singh Archives of Music*.

To fulfill the fundamental requirement of Gurmat Sangeet at academic level, Punjabi University has planned the publication of various texts, research and reference books. The publication of *Gurmat Sangeet Terminology* is a significant step in this direction as collecting and classifying the technical terminology is not a simple task, given the multi-dimensional analytical study of centuries old theory and practice of Gurmat Sangeet.

It is a matter of pride for Punjabi University that a dedicated team of scholars and musicians, under the leadership of Dr. Gurnam Singh, the founder Professor and Head of Gurmat Sangeet Chair and Department of Gurmat Sangeet, have made the task possible. Of course, there is enough scope to make it more relevant and contextual academically with valuable suggestions and inputs from the readers and scholars working in the field.

I appreciate the sincere effort and the hard labour put in by the Chief Editor and the entire team. It gives me immense pleasure to present this Reference Book with the hope that the work will be useful to the readers, researchers and students in this field.

Punjabi University
Patiala

Jaspal Singh
Vice-Chancellor

PREFACE

The pride of introducing Gurmat saṅgīt tradition of Sikh music was a great academic challenge for Punjabi University, Patiala. The academia and patrons of Gurmat saṅgīt from all over the world have encouraged in the establishment of this nouveau subject. After the establishment of Gurmat saṅgīt Chair (2003), the Department of Gurmat saṅgīt (2005) was established for the teaching of the under-graduate and post-graduate classes in various streams of Sikh music.

The fundamental reference sources for the research and teaching of Gurmat saṅgīt tradition in Sikh music were insufficient. So to fulfil this objective, Punjabi University in the form of various research projects initiated the publishing of Gurmat saṅgīt Literature. The process of development of sources for the purpose of research and teaching was even more challenging in comparison to the development of this musical tradition established from years, along with its propagation at every level and creating attractive and fruitful employment opportunities in this field. Preserving and reviving the singing and playing styles of all the Rāgas in Gurū Granth Sahīb were prescribed as subjects of study. Along with it, the initiation of the preparation and publication of the textual material was done for the easy access to teachers and students. This research project of *Gurmat Saṅgīt Terminology* is also an integral part of these efforts.

The collection, illustration and prescription of the *Gurmat Saṅgīt Terminology* was a long and tough academic task, which is resolved into its final form with the years of hard work by the dedicated team of scholars. To establish the independent recognition of Gurmat saṅgīt, a creative and analytical process of its comparison with the contemporary music traditions was a part of this research project. As the primary form of collection of *Gurmat Saṅgīt Terminology*, the theoretical and practical sources were collected. The efforts by the earlier scholars in this field proved guiding and helpful to us, for which we will always be indebted to them. The technical terminology prevalent in the practical tradition from centuries was arranged by organizing various Gurmat saṅgīt workshops in which various scholars and experts in this field took part.

In these workshops, a team of scholars and advisory board including Bībī Jasbīr Kaur Khālsā, S. Surinder Singh ‘Singh Bandhū’, Professor Kartār Singh, Dr. Jāgir Singh, Dr. Jasbīr Singh Sābar and Dr. Gurnam Singh (Editor-in-Chief) after long analytical discussions provided new dimensions to the theoretical perspectives of Gurmat saṅgīt. Dr. Jasbīr Kaur, Dr. Harjas Kaur, Dr. Kanwaljit Singh, Dr. Varinder Kaur, Dr. Harminder Kaur, Dr. Rupinder Kaur and S. Gurdēv Singh on the theoretical and practical aspects; Dr. Devinder Kaur, S. Amandeep Singh, Sh. Ali Akbar, S. Jabarjang Singh and S. Amrinder Singh on Indian music and the string instruments tradition of Gurmat Sangeet; while Dr. Kanwaljīt Singh, Ustād Kulwinder Singh, Sh. Arun Kumār Jhā and Dr. Murlī Manohar regarding percussion instruments, worked hard to finalize the various entries of the terminology. Under the leadership of Dr. Gurnam Singh, a team of editors and technical staff prepared the manuscript in English, Punjabi and Hindi languages. Dr. Varinder Kumār, Dr. Nitū Kaushal, Dr. Rittū, Ms. Soniā and Ms. Diptī Dhīr and Dr. Anurāg Singh have given special assistance.

The first edition of *Gurmat Saṅgīt Terminology* by a team of scholars has been finalized with

the objectives to make it easily adaptable and explicit in the application for research and teaching of Gurmat saṅgīt. The terminology is strictly based on the theoretical and practical vocabulary of vocal and instrumental tradition of Gurmat saṅgīt. The selection and collection of terms instead of being colloquial has been scientifically finalized. In this process, the particular music terms from Gurū Granth Sāhib and Indian music have been selected which have directly been assimilated in the contemporary Gurmat saṅgīt tradition excluding the individuals and places related to the tradition. Another parameter for the selection in case of any synonymy and repetition, the terms adopted are easily accessible and close to the Gurmat tradition. The spellings have been standardized according to the dictionaries published by Punjabi University, Patiala. For the terminology of Gurū Granth Sāhib, Gurmat Mārtāṇḍ (Bhaī Kāhan Siṅgh Nābhā, Shiromānī Gurdwārā Parbandhak Committee, Amritsar), Sikh Rehat Maryādā (Shiromānī Gurdwārā Parbandhak Committee, Amritsar), Mahan Kosh (Bhaī Kāhan Siṅgh Nābhā Language Department, Punjab), Sri Gurū Granth Sāhib Kosh (Bhaī Vīr Siṅgh, Siṅgh Brothers, Amritsar), Adi Granth Shabad-Anukramnikā (Gurcharan Siṅgh, Punjabi University, Patiala), The Encyclopaedia of Sikhism (Harbans Singh, Punjabi University Patiala) and some other prominent authentic Sikh sources have been consulted.

A grand and vast tradition of Gurmat saṅgīt has emerged with this collection, preservation and compilation of technical terminology. Along with the basic Rāgas of Gurmat saṅgīt, many Rāgas in Hindustānī music commonly used in Gurmat saṅgīt have specially came forth. Similarly, the composers of Shabad Kīrtan in Gurmat Sangeet have used some new Rāgas for various important aspects, which still have not been included in the Raga tradition of Hindustānī music. These composers have used a large number of Tālas also. This vast repertoire of Rāgas and Tālas in Gurmat saṅgīt represent its grandeur. This basic and primary initiation would indeed be helpful for the planning and further teaching and research programs in the academic and Sikh music world.

We are heartily thankful to the honourable Vice-Chancellor Dr. Jaspāl Siṅgh for providing kind patronage for the various Gurmat saṅgīt projects.

The mutual co-operation of editorial board and staff have successfully accomplished this project and we are thankful to them. We are also thankful to Prof. Dhanwant Kaur, Head Publication Bureau and S. Harjeet Singh for the publication of books. A special UGC grant for the publication under the eleventh five-years planning was provided by Dr. Devinder Siṅgh, Director Planning and Monitoring, whom we are really grateful.

Your valuable suggestions regarding *Gurmat Saṅgīt Terminology* will always be guiding us. The scholars and musicians in the field of Gurmat saṅgīt made our task easy by giving full co-operation and for this, we are really indebted to them. This humble effort would surely be beneficial for the students and researchers in this field. With this hope, we present *Gurmat Saṅgīt Terminology* for the use of readers, scholars and musicians in the world of music and Gurmat saṅgīt.

Department of Gurmat Sangeet
Punjabi University, Patiala

Gurnam Singh
Professor & Head

TRANSCRIPTION/PRONUNCIATION KEY FOR NON-ENGLISH WORDS/PHRASES

Certain names and terms have been used in the text in their original Punjabi form. In order to facilitate their correct pronunciation, the following key has been used while transcribing the original into the Roman script :

Punjabi phonemes (Gurmukhi script) Letter/Vowel symbol	Hindi/Sanskrit phonemes (देवनागरी script) Letter/Vowel symbol	Roman script equivalents
ਅ	अ	a
ਆ	आ	ā
ਇ	इ	i, ī
ਈ	ई	ī
ਊ	ऊ	u, ü
ਊ	ऊ	ū
ਏ	ए	ē
ਐ	ऐ	ai
ਊ	ओ	o
ਐ	औ	au
ਸ	स	s
ਹ	ह	h
ਕ	क	k
ਖ	ਖ	kh
ਗ	ਗ	g
ਘ	ਘ	gh
ਙ	ਙ	ñ
ਚ	ਚ	ch
ਛ	ਛ	chh
ਜ	ज	j
ਯ	ঝ	jh
ਝ	ঝ	ñ

Punjabi phonemes (Gurmukhi script) Letter/Vowel symbol	Hindi/Sanskrit phonemes (देवनागरी script) Letter/Vowel symbol	Roman script equivalents
ਟ	ट	t̥
ਠ	ठ	t̥h
ਡ	ଡ	d̥
ਢ	ଢ	d̥h
ਣ	ণ	ñ
ਤ	ତ	t
ଥ	ଥ	th
ଦ	ଦ	d
ଧ	ଧ	dh
ନ	ନ	n
ପ	ପ	p
ଫ	ଫ	ph
ବ	ବ	b
ଭ	ଭ	bh
ମ	ମ	m
ୟ	ୟ	y
ର	ର	r
ଲ	ଲ	l
ଵ	ଵ	v
ଙ	ଙ	r̥
ଝ	ଝ	r̥h
ଶ	ଶ	sh
ଖ	ଖ	kh
ଗ	ଗ	g̥
ଜ	ଜ	z
ଫ	ଫ	f

Nasalization

- (i) ñ preceding ਸ, ਹ, ਕ, ਖ, ਗ, ਘ, ਜ, ਝ, ਲ, ਵ, ਸ
- (ii) ñ preceding ਚ, ਛ, ਜ, ਝ, ਵ
- (iii) ñ preceding ਟ, ਠ, ਡ, ਚ, ਡ
- (iv) n preceding ਤ, ਥ, ਦ, ਧ, ਨ
- (v) m preceding ਪ, ਫ, ਬ, ਭ, ਮ

Use of Diacritics

All non-English words, phrases and texts are printed with diacritical marks as indicated in the transcription key.

Musical Notations : The following notations have been used for music notes :

	Punjabi	Hindi	English
Sharaj	ਸਾ	सा	S
Shudh Rishabh	ਰੇ	रे	R
Komal Rishabh	ਰੈ	रे	r
Shudh Gandhār	ਗ	ग	G
Komal Gandhār	ਗੁ	गु	g
Shudh Madhiam	ਮ	म	M
Tiver Madhiam	ਮੁ	म	m
Pañcham	ਪ	प	P
Shudh Dhaivat	ਧ	ध	D
Komal Dhaivat	ਧੁ	धु	d
Shudh Nishād	ਨੀ	नी	N
Komal Nishād	ਨ੍ਹੀ	ਨ੍ਹੀ	n

A

Abhiās	:	A continuous practice to achieve perfection on <i>sur, rāga, tāla</i> etc. (<i>Riāz</i>)
Ābhog	:	Fourth part of a classical singing style dharupad
Ābhogī Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Achal Sur	:	Notes that remain on their fixed position
Achal Thāṭ	:	A fixed thāṭ of 23 frets for 22 shudh and vikrit notes according to <i>Sarka Shreni</i> by attaching various Frets on the ridges in some string instruments i.e. <i>Rudra Veena</i>
Āḍmbarī Kēdār	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saigīt, Part-IV, 2006, P.473)</i>
Āghāṭ	:	A special technique (stroke) to get sur or syllable of tāla from a musical instrument
Āhat Nād	:	Musical sound produced by striking or rubbing one object against the other
Ahīr Bhairau	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt (<i>Ahīr Bhairav</i>)
Ahīrī Ṭoḍī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Akāl Chalāṇē Dī		
Kīrtan Chaukī	:	A specific sabad kīrtan performance after the funeral rights in Sikh religion
Akārik Tān	:	A fast extemporisation of a rāga by musical phrase sung with vowels without words and sargam
Akhaṇḍ Kīrtan	:	A system of unadulterated constant shabad kīrtan in Sikh music. The akhaṇḍ kīrtanī jatthā under the stewardship of Bhai Randhīr Singh is its main propagators.
Alāhṇīāñ	:	A bāṇī form in Gurū Granth Sāhib, sung in the kīrtan chaukī

	related to death (<i>Akāl Chalānē Dī Kīrtan Chaukī</i>)
Alāp	: See- <i>Ālāp</i>
Ālāp	: Unbound elaboration of a rāga
Alaihīā Bilāval	: A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Alñkār	: In Indian music, a specific repetitive order of notes (for musical ornamentation)
Alpattav	: Skipping or weakly using a note in the elabortion of a rāga
Amar Tāl	: A tāla of 8 beats, played to accompany shabad kīrtan
Anāgat	: An act of creating an effect of accent (stress) before the original place of <i>sam</i>
Anāhat Nād	: Self generated sound of the cosmic realm, not audible normally
Ānand Bhairau	: A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Anand Dī Chaukī	: A kīrtan presentation, accomplished with the singing of <i>anand sāhib</i> in the mid day at Harimandar Sāhib
Anand Kaliāṇ	: A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Anand Kāraj	: Sikh matrimonial conventions and ceremony (<i>Anand Rīt</i>)
Anand Kāraj Dī Chaukī	: A traditional kīrtan performance, sung at the time of marriage in Sikh religion.
Anand Sāhib	: A composition of Gurū Amardās, in <i>Rāga Rāmkalī</i> which is a special bāñī form of shabad kīrtan
Anandpurī Kānaṛā	: A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saigīt, Part-V, 2006, P. 553)</i>
Anant Gauṇḍ	: A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Andolan	: An instance of swinging or vibrating notes
Añjuliā	: A bāñī form in <i>Rāga Mārū</i> in Gurū Granth Sāhib sung in the akāl chalānē dī kīrtan chaukī <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 1019)</i>
Añjnī Ṭoṛī	: A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt (<i>Añjnī Ṭoṛī</i>)
Añk	: An indication of verse (<i>padē</i>) in shabad kīrtan composition (<i>Añk I, 2, 3</i>)

Anndī Kēdār	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 496)</i>
Antarā	:	The second part of a composition after <i>sthāī</i> or refrain
Anunāsik	:	Nazzle sound, notes produced in nose
Anuvādī	:	Notes in a rāga regarded as followers or secondary notes after <i>vādī</i> and <i>samvādī</i>
Āṛ	:	A one and half of any fixed rhythmic tempo
Āṛā Chautāl	:	A tāla of 14 beats, played to accompany shabad kīrtan
Ārānā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt (<i>Ārānā</i>)
Ārānā Kānaṛā	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad Kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>Saṅgīt</i> <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 425)</i>
Ārānā Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Arasā	:	Time period used for in music
Āratī	:	Guru Nānak's composition, composed in Raga Dhansari <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 663)</i>
Āratī Dē Shabad	:	The prevalent shabad compositions, to be sung in the kīrtan chaukī of <i>Āratī</i> .
Āratī Dī Chaukī	:	In Gurmat saṅgīt, the kīrtan chaukī of first quarter of night in which <i>āratī bāñī</i> forms are sung.
Āṛī	:	See- <i>Āṛ</i>
Āroh	:	Ascending order of notes
Aruṇ Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Āsā	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Āsā Āṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Āsā Rāga</i>
Āsā Bilāval	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Āsā Dēskār	:	A specific rāga used by Jaswant Singh Tibar, composer of shabad Kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Saṅgīt Sāgar, 2002, P. 172)</i>
Āsā Dī Vār Dē Chhant	:	The 24 chhant compositions of Gurū Rāmdās to be sung in the kīrtan presentation of <i>Āsā dī vār</i>

Āsā Dī Vār Dī Kīrtan	:	
Chaukī	:	A complete musical performance of <i>āsā dī vār</i> , to be sung in fourth quarter of the day
Āsā Kāphī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Āsā Kī Vār	:	A Ballad in <i>Rāga Āsā</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 462)</i>
Asathāī	:	Colloquial term for <i>sthāī</i>
Āsāvarī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Āsāvarī Āṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of Āsāvarī Rāga
Āsāvarī Sudhaṅg	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Ashaṭ Maṅgal	:	A tāla of 22 beats, played to accompany shabad kīrtan
Ashaṭ Tāl	:	A tāla of 22 beats, played to accompany shabad kīrtan
Āshray Rāga	:	A rāga that bears characteristics for naming a thāṭ
Ashṭapdī	:	A bāṇī form in Gurū Granth Sāhib
Aslēkhī	:	A specific rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Atī Komal Sur	:	The descended form of flattened note
Atīt	:	Showing stress of sam after its actual beat
Aṭhgūṇ	:	Eight times of any fixed rhythmic tempo
Attī	:	A strip made of Elephant tusks, wood or bones for passing strings of string instrument over it (Photo P. 205.1)
Auṛav	:	<i>Jātī</i> of rāga formed by using five notes in ascendance and descendence of a scale
Auṛav AuṛAv	:	The application of five notes in ascendance and five notes in descendence
Auṛav Sampūran	:	The application of five notes in ascendance and seven notes in descendence
Auṛav Shāṛav	:	The application of five notes in ascendance and six notes in descendence
Auṛav Tukhārī	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-VI, 2006, P. 223)</i>
Āvāz Lagāṇā	:	Unbound exposition of rāga in a vocal music, See-Ālāp
Āvirbhāv	:	Re-exposition of basic rāga after <i>tirobhāv</i>
Avnadh Sāz	:	A category of percussion instruments (Photo P. 209-210)

Ārvatan	:	A complete circle of a tāla <i>thekā</i>
Avroh	:	Descending order of notes

B

Bāgēshrī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bāgēshrī Bahār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bāgēshrī Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bāgēsrī Āṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of Bāgēsrī Rāga
Bahādarī Ṭoḍī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bahār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bahutav	:	Excess use of a note in the elaboration of a rāga
Bairādhar	:	A specific rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Bairāgaī Bhairau	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bairāgaī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bairāṛī	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Bairāṛī Bhairau	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bairāṛī	:	A specific rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Baiṭhak	:	Sitting posture while singing or playing in music
Bāj Dī Tār	:	A particular main string of the string instruments, on which notes are played
Bāj	:	A specific style of playing a musical instrument

Band	:	See- <i>Pardē</i> (Frets)
Band Bol	:	Rhythmic syllables played on <i>tablā</i> or <i>jorī</i> with the technique of close postures of hand
Bandnā Dā ṭhēkā	:	A particular rhythmic pattern played during the invocation (maṅglāchraṇ) of kīrtan
Bandnā	:	See- <i>Maṅglāchraṇ, Daṇḍaut</i>
Baṅgāl Bhairau	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt (<i>Baṅgāl Bhairav</i>)
Baṅgāl Bilāval	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Baṅgālam	:	A specific rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Baṅglī	:	A specific rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Bāñī	:	Divine Word, Revealed Word of God
Bāñṭ	:	Rhythmic improvisation according to the fixed tempo and prosody
Baṇyā	:	See- <i>Daggā</i>
Bārāmāh	:	A bāñī form in Rāga Mājh in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 133)
Baṛat	:	Gradual elaboration of a rāga composition with notes, tempo, syllables and rythm
Barozā	:	A rosin - substance applied on the bow of string instruments
Barsātī Malhār	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-V, 2006, P. 399)
Barvā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Basant	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib (<i>Basantū</i>)
Basant Anūp	:	A specific rāga used by Jaswant Singh Tībar, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Saṅgīt Sāgar</i> , 2002, P. 487)
Basant Bahār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Basant Hinḍol	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Basant Kaliāṇ	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad Kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-VI, 2006, P. 259)

Basant Kēdār	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt , Part-IV, 2006, P.499)</i>
Basant Kholṇā	:	The process of commencing the singing of <i>Rāga Basant</i> in spring, according to Sikh tradition
Basant Kī Vār	:	A Ballad in Rāga Basant in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 1193)</i>
Basant Mukhārī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Basant Todī	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt , Part-IV, 2006, P.299)</i>
Basantū	:	See-Basant
Basntī	:	A specific rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Bāvanakkhrī	:	A bāñī form in Rāga Gaurī in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 250, 340)</i>
Bēdam Paran	:	A kind of <i>paran</i> , without pause between the last three equi-balances, See- <i>paran</i>
Bēdam Tihāī	:	A kind of <i>tihāī</i> , without pause in between the three equi-balances, See- <i>Tihāī</i>
Bēsurā	:	Melodiless, not in tune
Bētālā	:	Not in rhythm
Bhairau Bahār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bhairau	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib (<i>Bhairav</i>)
Bhairav Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Bhairav Rāga</i>
Bhairav	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bhairavī	:	A specific Hindustānī rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib also used in shabad kīrtan
Bhairavī Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Bhairvī Rāga</i>
Bhajan Kīrtan	:	A singing form of devotional hymns in the praise of God
Bhāṇḍā	:	See-Khol

Bhañkhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bhāñmatī Tāl	:	A tāla of 11 beats, played to accompany shabad kīrtan
Bharat Mat	:	A theory of <i>rāga-rāganī</i> classification in medieval period
Bhārī	:	See- <i>Tālī</i>
Bhāskar	:	A specific rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Bhañiār Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Bhañiār Rāga</i>
Bhañiār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bhañtī	:	The <i>bāñikārs</i> (A class of composers of devotional hymns in Sri Guru Granth Sāhib) of bhañtī community
Bhaurānand	:	A specific rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Bhavānī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bhērī	:	A percussion instrument (<i>Bhērī</i>)
Bhīm Palāsī Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Bhīmpalāsī Rāga</i>
Bhīm Palāsī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bhinn Khañraj	:	A specific rāga used by Principal Diāl Siñgh, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Gurmat Saṅgīt Sāgar, Part - IV, 2004, P. 249)</i>
Bhinn Shañraj	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bhūpālī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bhūpālī Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Bhūpālī Rāga</i>
Bhūpāl Ṭođī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt (<i>Bhūpāl Torī</i>)
Bhūpālī Ṭođī	:	See- <i>Bhupāl Tođī</i>
Bhūpālī Kaliāñ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Biāṛ	:	Two and quarter of any fixed rhythmic tempo
Bibhās	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhṭī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bibhās Prabhātī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Bihāg	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhṭī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bihāg Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Bihāg Rāga</i>
Bihāgarā	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Bihāgarē Kī Vār	:	A Ballad in Rāga <i>Bihāgarā</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 548)</i>
Bihār Bhairau	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad Kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 179)</i>
Bilāskhānī Torī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhṭī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Bilāval	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Bilāval Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Bilāval Rāga</i>
Bilāvalū Dākkhī	:	A rāga form of Karnātic saṅgīt in Gurū Granth Sāhib
Bilāval Dī Chaukī	:	A specific kīrtan chaukī to be sung in the second quarter of day
Bilāvalū Goṇḍ	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Bilāval Kī Vār	:	A Ballad in Rāga <i>Bilāval</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 849)</i>
Bilāvalū Maṅgal	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Bilāvī	:	A specific rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Bilāvlü	:	See- <i>Bilāval</i>
Bīnī	:	A knot of thread, to tie the hair of bow (Photo P. 206.1)
Binodā	:	A specific rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Binū	:	See- <i>Inū</i>
Birhaṛē	:	A bāṇī form in Rāga Āśā in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 431)</i>
Birtāl	:	A tā. of 20 beats, played to accompany shabad kīrtan
Bisvā Tāl	:	A tāla of / and a quarter beats, played to accompany shabad kīrtan

Bit	:	A category of bowed string instruments, <i>See-Vitatt</i>
Biṭhāuṇā	:	Decreasing the established tempo in music
Bol	:	The syllabic sound of a song, music, instrument or tablā
Bol Ālāp	:	Unbound syllabic exposition during singing
Bol Bāṇṭ	:	Rhythmic improvisation of the syllables according to the fixed tempo and prosody
Bol Tān	:	A fast extemporisation of a rāga by musical phrase with syllable
Braham Jog Tāl	:	A tāla of 18 beats, played to accompany shabad kīrtan
Braham Tāl	:	A tāla of 18 beats, played to accompany shabad kīrtan

C

Chakkra Tāl	:	A tāla of 5 beats, played to accompany shabad kīrtan
Chakradār	:	A special tāla composition of three equi-balanced syllables, played thrice, concluded on sam
Chakrdhar	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Champak	:	A specific rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Chañchal Tāl	:	A tāla of 14 beats, played to accompany shabad kīrtan
Chañchlus Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Chandar Kaliāṇ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Chāndnī Kēdār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Chandrabimb	:	A specific rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Chandrakānt	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Chandrakaunīs	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Chandrikā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Chandrikā Goṇḍ	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 387)</i>
Chār Akkhrī Paran	:	A kind of <i>paran</i> , comprising the basis of four basic syllables of tālas, See- <i>Paran</i>
Chār Tāl	:	A tāla of 12 beats, played to accompany shabad kīrtan
Charan Kamal Dī	:	
Chaukī	:	A traditional kīrtan presentation in Gurmat saṅgīt related to second quarter of day
Charjū Kī Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Chārū Kēsī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Chatṭū	:	See- <i>Khol</i>
Chatur tāl	:	A tāla of 15 beats, played to accompany shabad kīrtan
Chaturaṅg	:	A composite classical singing style comprising of poetry, <i>tarānā</i> , rhythmic syllables and lyrics of <i>sargam</i>
Chaubole	:	A bāṇī form in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 1363)</i>
Chauguṇ	:	Four times of any fixed rhythmic tempo
Chaukī	:	See-Shabad Kīrtan Chaukī
Chaūnkī	:	See-Shabad Kīrtan Chaukī
Chaukī Sāhib Dā Kīrtan	:	Singing Hymns, circumambulating without any instrument (<i>vāriān dā kīrtan</i>) in Sri Harimandar Sāhib. Also performed in various Gurdwārās with folk instruments at the time of <i>sukhāsan</i>
Chānṭī	:	See- <i>Kīnār</i>
Chaupdā	:	A bāṇī form in Gurū Granth Sāhib
Chhāiā Malhār	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad Kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 357)</i>
Chhāiā Nat	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Chhāiā Tilak	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Chhāīā Todī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt (Chhāīā Todī)
Chhāīā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Chhaiñē	:	An idio phonic folk instrument - cymbal (Photo P. 211)
Chhakkā	:	A term of Sri Gurū Granth Sāhib for the group of six chhant composition also colloquial term for the poetic verses sung in the Kīrtan Chaukī of Āsā Dī Vār
Chhant Lāuṇā	:	The singing of chhānt in Āsā Dī Vār
Chhant Maṅgal	:	See- Maṅgal
Chhant	:	A Folk bāṇī form in Gurū Granth Sāhib
Chhāyānaṭ	:	A specific rāga used by Gurdiāl Singh, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Rāga Prabodh, P. 11)</i>
Chhotā Khiāl	:	See- <i>Darutt Khiāl</i>
Chhotā Tinn Tāl	:	See- <i>Panjabī Thēkā</i>
Chikārī	:	A particular string in string instruments, to be tuned on highest octave or <i>shadaj</i> of higher octave
Chimṭā	:	An Idiophonic folk instrument (Photo P. 211)
Chistar Jātī	:	A rhythmic class (<i>jātī</i>) divided by four beats in each section
Chitrā Tāl	:	A tāla of 15 beats, played to accompany shabad kīrtan

D

Dādrā	:	A tāla of 6 beats, played to accompany shabad kīrtan
Dāēn Dē Varāṇ	:	Syllables of the lower pitch part of the tablā
Daggā	:	A lower pitch part of tablā- A <i>Jorī</i> (Photo P. 209.2)
Daiāyī	:	See- <i>Madīn</i>
Dakhiṇī Sūhī	:	A specific rāga used by Sant Sarvāṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt Part-VI, 2006, P. 155)</i>

Dakhanē	:	A bāṇī form in <i>Rāga Mārū</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 1094)
Dakkhṇī Rāga	:	A Karnatic rāga form of Gurū Granth Sāhib See-Gaurī <i>Dakkhṇī</i> , <i>Bilāval Dakkhṇī</i> etc.
Damāmā	:	See- <i>Nagārā</i>
Damdār Tihāī	:	A kind of <i>Tihāī</i> , with pause in between the three equi-balances
Dānd	:	A long part of string instruments for fixing strings, frets and pegs (Photo P. 205.2)
Dāṇḍaut Karnā	:	See- <i>Maṇglāchraṇ</i>
Dāṇkā	:	A stick to strike, for producing sound from <i>nagārā</i> instrument (Photo P. 210)
Darbārī Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Darbārī Ṭodī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt (<i>Darbārī Ṭoṛī</i>)
Darutt	:	Faster than the fixed standard tempo
Darutt Khiāl	:	Second part of khiāl singing style, sung in fast tempo
Das Prāṇ	:	See- <i>Tāla Dē Das Prāṇ</i>
Das Varāṇ	:	See- <i>Tablē Dē Das Varan</i>
Dasam Granth	:	Scripture related to the compositions of tenth Gurū Gobind Singh
Dash Vidhī Rāga	:	
Vargīkraṇ	:	A method of rāga classification in medieval period
Dashmēsh Tāl	:	A tāla of 10 beats, played to accompany shabad kīrtan
Daurī	:	See- <i>Haudā</i>
Davāl	:	See- <i>Vadhrī</i>
Dēsaṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Dēs Rāga</i>
Dēs Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Dēs	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Dēsh Gaṇḍ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Dēsī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Dēshī Saṅgīt	:	Music rooted in a region related to common masses
Dēsī Rāga	:	A rāga in Indian music tradition developed from Folk music
Dēsī Saṅgīt	:	See- <i>Dēshī Saṅgīt</i>
Dēsī Tāl	:	A tāla developed from folk music tradition
Dēsī Ṭodī	:	A rāga from Hindustānī saṅgītpaddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Dēskār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Dēvasākh Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Dēvgandhār	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Dēvgandhārī	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Dēvgirī Bilāval	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Dēvkarī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Dēvrañjnī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Dha	:	See- <i>Dhaivat</i>
<u>Dha</u>	:	See- <i>Komal Dhaivat</i>
Dhā	:	One of the basic syllables of tablā
Dhadḍ	:	A Folk percussion instrument (Photo P. 210)
Dhāḍī	:	The folk singers of <i>vār</i> folk style of singing or bard singers
Dhāgā	:	A cotton or silk piece of thread between the bridge and strings of <i>tānpurā</i> used for attaining drone
Dhāgēn	:	Composite syllables of tablā
Dhaīā Tāl	:	A tāla of 7 beats, played to accompany shabad kīrtan See- <i>Rūpak</i>
Dhaivat	:	The sixth note in Indian Music scale (D)
Dhāmā	:	See- <i>Daggā</i>
Dhamār Tāl	:	A tāla of 14 beats, played to accompany shabad kīrtan
Dhanāsrī Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Dhanāsrī Rāga</i>
Dhanāsrī	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Dhānī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Dhanukh	:	A bow shaped device, made of wood and hair of horse tail, to play string instruments
Dhañukh	:	See- <i>Dhanukh, Gaz</i>
Dhārnā Dā Kīrtan	:	A chorus singing of shabad kīrtan in Folk manner by establishing <i>sthāī</i> or <i>tak</i> from the <i>bāñī</i>
Dharupad Aṅg	:	A peculiar manner of <i>dharupad</i> style
Dharupad	:	A Classical singing style in Indian music
Dharuv	:	1. The second part of <i>prabandha</i> singing. 2. An act of showing rhythm by postures of hand exhibiting <i>tāla</i>
Dhauñsā	:	See- <i>Nagārā</i>
Dhē	:	One of the basic syllables of tablā
Dhēnukā	:	A specific rāga used by Raghubīr Singh, composer of <i>shabad kīrtan</i> in Gurmat saṅgīt (<i>Saṅgūt Sikkhiā Gāvhu Sachī Bāñī</i> , 1998, P. 193)
Dhētu	:	Composite syllables of tablā
Dhilāṅg	:	Composite syllables of tablā
Dhiñ	:	One of the basic syllables of tablā
Dhir-dhir	:	Composite syllables of tablā
Dhir-kīṭ	:	Composite syllables of tablā
Dhiṭān	:	Composite syllables of tablā
Dhol	:	A percussion Folk instrument (Photo P. 210)
Dholak	:	See- <i>Dholkī</i>
Dholkī	:	A percussion Folk instrument (Photo P. 210)
Dhūliā Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Dhumālī	:	A tāla of 8 beats, played to accompany shabad kīrtan
Dhunī	:	1. Audible Sound 2. A Folk singing tune inscribed in the title of <i>vars</i> (Ballads) in Guru Granth Sahib
Dhūrā	:	A <i>powder</i> or <i>dhūrā</i> used for the easy movements of fingers in tablā and sārṅgī players (Photo P. 209.3)
Dilrubā	:	A bowed string instrument in Gurmat saṅgīt (Photo P. 207)
Din Raiṇī	:	A bāñī form in <i>Rāga Mājh</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 136)

Dīpak Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Dīpak Rāga</i>
Dīpak	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Dīpchandī	:	A tāla of 14 beats, played to accompany shabad kīrtan
Disākh	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Duggī	:	See- <i>Daggā</i>
Dūgun	:	Two times of any fixed rhythmic tempo
Dumēṭā	:	A descendent of Doom community
Dundbhi	:	An ancient percussion instrument (<i>Nagārā</i>) (Photo P. 210)
Dupdā	:	A couplet of two verses
Durgā Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Durgā Rāga</i>
Durgā Kaliāṇ	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt

(*Sur Simran Sangīt Part-V*, 2006, P. 561)

E

Ēk Suān Kē Ghar

Gāvnā	:	An indication for singing the shabad composition <i>ēk suān kē ghar</i> given on P. 91 in Gurū Granth Sāhib.
Ēmnī Pahāṛī	:	A specific rāga used by Jasvant Singh Tibar, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sangīt Sāgar</i> , 2002, P. 227)

F

Farad

Farmāishī Paran	:	A distinct <i>paran</i> played on the audience demand oftenly
------------------------	---	---

Fatehi Gajāuṇī	:	Specific style of singing the Sikh salutation after the completion of shabad kīrtan presentation
Firandīā Rabāb	:	A <i>rabāb</i> in vogue resembling the <i>rabāb</i> presented by Bhāī Firndā to Bhāī Mardānā (Photo P. 205)

G

Ga	:	See- <i>Gandhār</i>
<u>Ga</u>	:	See- <i>Komal Gandhār</i>
Gadi Gan	:	Composite syllables of tablā
Gāik	:	Singer acquainted with the knowledge of singing
Gāin Aṅg	:	An original and particular manner of singing in vocal music style
Gāin Samāñ	:	Particular time of rāga presentation
Gāin Shailī	:	A systematic style of singing
Gāitrī Vīṇā	:	A simile (symbolic comparison) of human body with <i>vīṇā</i> - a musical instrument (Photo P. 208)
Gaj Jhampā Tāl	:	A tāla of 15 beats, played to accompany shabad kīrtan
Gaj Līl Tāl	:	A tāla of 18 beats, played to accompany shabad kīrtan
Gajdhar	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Gajrā	:	A leather strap around the circular membrane of the tablā (Photo P.209.4)
Gamak	:	An artistic grave trill of notes
Gambhīr	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Gandhār	:	The third note of Indian musical scale (G)
Gandhārī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Gandhārī Tođī	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt

(*Sur Simran Saṅgīt Part-IV*, 2006, P. 355)

Gandhrav	:	1. Maestro of rāgas 2. Mythological community of celestial singers
Gandhrav Bihāg	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt

(*Sur Simran Saṅgīt Part-IV*, 2006, P. 250)

Gandhrav Gaṇḍ	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 395)</i>
Gandhrav Sūhi	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-I, 2006, P. 164)</i>
Gaṇḍ Kī Tāl	:	A tāla of 17 beats, played to accompany shabad kīrtan
Gaṇēsh Tāl	:	A tāla of 21 beats, played to accompany shabad kīrtan
Gārā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Gārā Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Garām	:	A principle of sur sharutī division as defined by Bharat Munī
Gat	:	Fixed melodic instrumental composition with rhythmic accompaniment and in the tradition of tāla, <i>gat</i> is an original playing style <i>bāz</i>
Gat Kāidā	:	The gat of tālas according to the divisions of tāla
Gāthā	:	A bāṇī form in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 1360)</i>
Gatī	:	See- <i>Laia</i>
Gatṭē	:	The wooden pieces fixed between the vessel and the leather strap, used for tuning tablā (Photo P. 209.5)
Gauṇḍ	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Gauṇḍkarī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Gauṇḍ Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Gaurā	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Gauṛī	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Gauṛī Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Gauṛī Rāga</i>
Gauṛī Bairāgaṇī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Gauṛī Chētī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Gauṛī Dakkhnī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Gauṛī Dīpkī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Gauṛī Guārērī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib

Gauṛī Kī Vār	:	A Ballad in <i>Rāga Guḍrī</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 318)
Gauṛī Lalitā	:	A specific rāga used by Giān Singh Aibtābād, composer of shabad kīrtan in Gurmat (<i>Saṅgīt Gurbāṇī Saṅgīt</i> , Part-I, 1996, P. 27)
Gauṛī Mājh	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Gauṛī Mālā	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Gauṛī Mālvā	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Gauṛī Pūrbī Dīpkī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Gauṛī Pūrbī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Gauṛī Sorṭhi	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Gāvṛī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Gavyā	:	See- <i>Gaik</i>
Gaz	:	A bow shaped device, made of wood and hair of horse tail to play string instruments (Photo P. 206)
Gē	:	One of the basic syllables of tablā
Ghan Sāz	:	A category of idio phonic musical instruments made of wood, metal or clay (Photo P. 211)
Ghar	:	The sixteen holes in the membrane of tablā, See- <i>Gharü</i>
Gharāṇā	:	In Indian Music, school or guild of traditional music education
Gharāṇā	:	See- <i>Gharāṇā</i>
Gharīāl	:	An idiophonic instrument (Photo P. 211)
Gharü	:	An indication as heading prescribed in Gurū Granth Sāhib numbered 1 to 17
Ghurčh	:	A strip with holes made of bones, elephant tusk or wood for passing strings of the string instruments through it (Photo P. 206.2)
Ghasīṭ	:	An act of playing string instruments
Ghēduntā	:	Composite syllables of tablā
Ghorī	:	A rectangular bridge made of bones, Elephant tusk or wood for passing strings of the string instruments over it (Photo P. 205.3)
Ghorīān	:	A bāṇī form in <i>Rāga Vaḍhasnū</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 575)
Gīt	:	A lyrical singing composition
Gīt tāl	:	A tāla of 7 beats, played to accompany shabad kīrtan

Gaṇḍ Sāraṅg	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Gaund	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Gopī Basant	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Gor Kaliān	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Gaurā Añjnī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Gorakh Kaliān	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Grehī Sur	:	The initial note in <i>jātī gāin</i>
Guḍrī	:	See- <i>Gajrā</i>
Gujarī Kī Vār	:	A Ballad in <i>Rāga Gujarī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 517)</i>
Gūjarī Torī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Gūjarī	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Guldastā	:	A shabad singing style, sung and composed in various rāgas and tālas
Gullū	:	A part of <i>tānpurā</i> - a instrument (Photo P. 205.4)
Guṇḍ	:	A rāga inscribed in Rāgamālā of Gurū Granth Sāhib
Gūñjī Kānaṛā	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 437)</i>
Guṇkalī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Guṇvantī	:	A bāṇī form in Rāga <i>Sūhī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 763)</i>
Gur	:	See- <i>Sam</i>
Gurbāṇī	:	The shabad compositions in Gurū Granth Sāhib
Gurdēv Malhār	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 403)</i>

Gurdēv Sāraṅg	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt Part-V, 2006, P. 310)</i>
Gurdwārā	:	Worship place of the Sikhs, Gurūs abode
Gurmat Saṅgīt	:	A tradition of shabad kīrtan founded by Sikh Gurūs following the musicology of Gurū Granth Sāhib
Gurmat Saṅgīt	:	
Parbandh	:	A complete musicological system of Gurmat saṅgīt
Gurmat Saṅgītāchārīā	:	Scholar musician of Gurmat saṅgīt
Gurū Shish Parmparā	:	An oral Indian tradition of learning from master to disciple (person to person)

H

Hamīr	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Hamīr Kaliān	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Hamīr Nat	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 452)</i>
Hañs Dhun	:	See- <i>Hañs Dhavnī</i>
Hañs Kaliān	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-VI, 2006, P. 262)</i>
Hañs Kiñknī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Hañs Narāiṇ	:	A specific rāga used by composer Giān Singh Aibtābād of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Gurbāñī Saṅgīt Part-I, 1996, P. 215)</i>
Hañs Narāiṇī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Hañs Nat	:	A specific rāga used by Sant Sarvañ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in <i>Gurmat saṅgīt</i> <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 434)</i>
Hañsdhvñī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Hanū Mat	:	A theory of <i>rāga rāganī</i> classification popular in medieval period
Harakh	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Harmonīam	:	A wind instrument producing sound on the basis of equally tempered scale (Photo P. 211)
Hasat Vidhī	:	Depicting tāla with various motions of hand
Hath Tiār Karnā	:	A special practice for clarity and to achieve perfection on tāla
Hathaurī	:	A special device (hammer) used to tune tablā / <i>jorī</i> (Photo P. 209.6)
Haudā	:	The lower hollow wooden part of <i>diirubā</i> or <i>sārṅgī</i> , upon which membrane is fixed (Photo P. 205.5)
Hazūrī	:	The pious place in the Gurū's abode
Hazūrī Rāgaī	:	A permanent appointed Hymn singer in a Gurdwārā
Hazūriā	:	1. An attendant or Sikh preacher in Gurdwārā tradition 2. A robe worn as a part of the dress, by the Sikh preachers
Hēmvatī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Hiñdol	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Hiñdol Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Hiñdol Rāga</i>
Hiñdol Bahār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Holi	:	A specific rāga used by Sant Sarvañ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in <i>Gurmat saṅgīt</i> <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 224)</i>
Husainī Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Husainī Todī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

I

Ikguṇ	:	A fundamental fixed tempo of a tāla
Iktāl	:	A tāla of 12 beats, played to accompany shabad kīrtan
Ikvaī Tāl	:	A tāla of 16 beats, played to accompany shabad kīrtan
Iman Kaliāṇ	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 547)</i>
Indar Tāl	:	A tāla of 19 beats, played to accompany shabad kīrtan
Innū	:	A circular device used for setting tablā on it (Photo P. 209.7)
Isrāj	:	A bowed string instrument (Photo P. 208)

J

Jablidhar	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Jaghā	:	A gracious moment in a musical presentation
Jagpāl Tāl	:	A tāla of 11 beats, played to accompany shabad kīrtan
Jai Gopāl Tāl	:	A tāla of 11 beats, played to accompany shabad kīrtan
Jai Maṅgal	:	A tāla of 13 beats, played to accompany shabad kīrtan
Jai Tāl	:	A tāla of 13 beats, played to accompany shabad kīrtan
Jaij Bilāval	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-III, 2006, P. 300)</i>
Jaijāvntī Todī	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 338)</i>

Jaijāvntī	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Jait Kaliān	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Jaitsarī Kī Vār	:	A Balled in <i>Rāga Jaitsarī</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 705)
Jaitsarī	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Jaitsirī	:	See- <i>Jaitsarī</i>
Jaitsrī	:	See- <i>Jaitsarī</i>
Jaldhar Kaliān	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-VI, 2006, P. 254)
Jaldhar Kēdār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Jaldhar Malhār	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-V, 2006, P. 375)
Jaldharā	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Jal-taraṅg	:	An idiophonic instrument producing notes using different sizes of bowls and levels of water
Janak Rāga	:	See- <i>Thāt</i>
Janam Samēn Dī	:	
Kirtan Chaukī	:	A thanks giving kīrtan presentation, at the time of birth of a child
Janay Rāga	:	A rāga derived from <i>thāt</i>
Jaṅglā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Jansāmohinī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Jat Tāl	:	A tāla of 8 and 11 beats, played to accompany shabad kīrtan
Jati	:	A rhythmic process in <i>jorī vādan</i> , when the right hand plays <i>khulā bol</i> on <i>jorī</i> and left hand plays the <i>band bol</i>
Jātī	:	A class of rāga or tāla, on account of applied notes and beats
Jātī Gāin	:	An ancient prevalent classical singing style of Indian music, before the rāga tradition
Jaunpurī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Javārī	:	The upper part of rectangular bridge for passing strings over it, in the string instruments
Javhā	:	A wooden or elephant tusk plectrum used for playing <i>rabāb</i> (Photo P.205.6)
Jayant Kānaṛā	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt Part-V, 2006, P. 507)</i>
Jayant Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Jayrāj	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Jhālā	:	A style of Indian instrumental music in fastest tempo
Jhañjhōṭī	:	See- <i>Jhiñjhōṭī</i>
Jhaptāl	:	A tāla of 10 beats, played to accompany shabad kīrtan
Jhilaph	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Jhañjhōṭī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Jhañjhōṭī Khamāj	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Jhūmrā	:	A tāla of 14 beats, played to accompany shabad kīrtan
Jilhā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Jilhā Kāphī	:	A specific rāga used by Principal Diāl Singh, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Gurmat Saṅgīt, Part - III, 2001, P. 465)</i>
Jiō Pūrṇī	:	A specific rāga used by Jasvant Singh Tībar, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Saṅgīt Sāgar, 2002, P. 456)</i>
Jodhai Vīrai Pūrbāṇī	:	
Ki Dhunī	:	A vār prescribed under <i>Rāga Rāmkalī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 947)</i>
Jog	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Jog Malhār	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 391)</i>

Jogīā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Jor Alāp	:	Rhythmic extemporization by various delightful combinations of notes
Jorē Dī Tār	:	A pair of strings to be tuned on one particular note
Jorē Dē Aṅg	:	Various parts of <i>jorī</i> i.e. vessel, <i>purā</i> , <i>pēndī</i> , <i>gatīē</i> (Photo P. 209)
Jorī	:	A rhythmic percussion instrument in Gurmat saṅgīt tradition (Photo P. 209)
Jorī Vālā	:	A person, who plays the instrument <i>Jorī</i> (<i>Tablā Vādak</i>)
Jot Tāl	:	A tāla of 7 and a half beats, played to accompany shabad kīrtan
Jotjān Dā Kīrtan	:	Folk musical form of Kīrtan prevalent in Sikh Kīrtan tradition (versical)
Jurvēn Bol	:	A peculiar group of notes for melodic or rhythmic playing

K

Ka	:	One of the basic syllables of tablā
Kabīr Bhairau	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Sangīt, Part-V, 2006, P. 189)</i>
Kachhēlī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Kachī Bāṇī	:	The hymns composed in praise of the gods and goddesses. Not revealed Word of God
Kahiravā	:	A tāla of 8 beats, played to accompany shabad kīrtan
Kahiravā(Nakṭā)	:	A tāla of 8 beats, played to accompany shabad kīrtan
Kāidā	:	A composition based on the divisions of tālas
Kākū Bhēd	:	An expressive quality of voice intonations in various emotions and moods
Kāl	:	A specific time used in music
Kalānā	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Kālaṇkā	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib

Kalāvant	:	One who knows the art of singing / acquainted with the knowledge of rāga
Kalāvtī	:	1. A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt 2. A tāla of 9 and half beats, played to accompany shabad kīrtan
Kaliān	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib (<i>Kaliānū</i>)
Kaliān(Yaman)	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Kaliān Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Kaliān Rāga</i>
Kaliān Bhopālī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Kaliān Dī Chaukī	:	A kīrtan chaukī of first quarter of night in Gurmat saṅgīt
Kaliān Kēsarī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Kaliān Vasant	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Kāliṅgrā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Kamal Kusam	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Kamal Rañjnī	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt

(*Sur Simran Saṅgīt*, Part-VII, 2006, P. 362)

Kāmod	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Kamodā	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Kāmodī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Kāmod Nat	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Kaṇ	:	A grace note used as prefix or suffix.
Kānaṛā	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Kānaṛā Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Kānaṛā Rāga</i>
Kānaṛā Bahār	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt

(*Sur Simran Saṅgīt*, Part-V, 2006, P. 233)

Kānaṛā Malhār	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 472)</i>
Kānaṛē Kī Vār	:	A Balled in <i>Rāga Kānaṛā</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 1312)</i>
Kaṅghī	:	See- <i>Tārdān</i>
Kann Ras	:	In context with shabad kīrtan, the melody perceived and limited to ears only
Kānrā	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Kāphī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Kāṇphī Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Kāphī Rāga</i>
Kāphī Aṅg	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 444)</i>
Kāphī Sūhī	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-VI, 2006, P. 146)</i>
Karhalē	:	A bāñī form in <i>Rāga Gaurī Pūrbī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 234)</i>
Karkut	:	A technique of playing <i>Jorī</i> , See- <i>Jati</i>
Karnāṭī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Katānn	:	Composite syllables of tablā
Kathaunī Kīrtan	:	A system of shabad kīrtan along with exegesis
Kauñshī Bhairau	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Kauñshī Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Kausak	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Kavālī Tāl	:	A tāla of 8 beats, played to accompany shabad kīrtan
Ke	:	One of the basic syllables of tablā

Kēdār	:	See- <i>Kēdārā</i>
Kēdārā	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Kēdār Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Kēdār Rāga</i>
Kēdār Bahār	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P.241)</i>
Kēdār Malār	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad Kirtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt , Part-V, 2006, P. 360)</i>
Kēdār Naṭ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Khaḍūrīē Rabābī	:	The descendants of rabābī kīrtan performers Bhaī Satta Balvāṇḍ in the Darbār of Khaḍūr Sāhib
Khall	:	The membrane of an instrument (Photo P. 206.4)
Khālī	:	An empty beat other than tālī indicated by an open hand in any rhythmic cycle
Khamāj Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Khamāj Rāga</i>
Khamāj	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Khamājī Bhaṭiār	:	A specific rāga used by Principal Diāl Siṅgh, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Gurmat Saṅgīt Sāgar, Part - III, 1999, P. 329)</i>
Khambhāvtī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Khaṛag Tāl	:	A tāla of 18 beats, played to accompany shabad kīrtan
Kharaj Dī Tār	:	String tuned with the <i>sharaj</i> of lower scale
Kharaj	:	<i>Sharaj</i> of lower octave (scale)
Khaṛtāl	:	An idiophonic instrument (Photo P. 211)
Khaṭ	:	1. A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt 2. A tāla of 18 beats, played to accompany shabad kīrtan

Khaṭ Ṭoḍī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhṭī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Khaṭkā	:	A musical embellishment formed by combination of three or four notes taken in rapid succession with the basic note
Khaukhaṭ	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Khavājā Kaliān	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-VI, 2006, P.257)</i>
Khiāl Aṅg	:	A peculiar manner of <i>khiāl</i> style
Khiāl Pātshāhī 10	:	A <i>khiāl</i> composition of tenth Gurū Gobind Singh inscribed in Dasam Granth (<i>Mitar Piāre nu</i>), See- <i>khiāl</i>
Khiāl	:	A classical singing style of Indian music
Khol	:	The wooden or metallic vessel in the percussion instruments to be membraned
Khulē Bol	:	Rhythmic syllable played with open posture of hand
Khuṇṭī	:	Steel or wooden pegs, for tuning the string in musical instruments (Photo P. 205.8)
Khuṇṭī Dān	:	The part of instrument, where holes are made for fixing pegs, See- <i>Khuṇṭī</i> (Photo P. 205.9)
Kinār	:	The outer part of membrane on the vessel of tablā fixed in a round shape (Photo P. 209.9)
Kīnguri	:	A plucked string instrument (Photo P. 208)
Kiriā	:	Depicting tāla with postures of Hand
Kīrtan	:	Singing Hymns in the praise of Almighty in Sikh religion
Kīrtan Aṅg	:	A peculiar manner of kīrtan style
Kīrtan Bhēṭā	:	See- <i>Shabad Bhēṭā</i>
Kīrtan Chaukī	:	See- <i>Shabad Kīrtan Chaukī</i>
Kīrtan Chaukīān	:	Various shabad kīrtan performances based on rāga, time, season and specific occasions etc.
Kīrtan Darbār	:	A kīrtan congregation in Gurū's abode for specific time period, based on kīrtan presentations of various kīrtan performers
Kīrtankār	:	Kīrtan performer in Sikh music, Hymn singer
Kīrtanī Jathā	:	A group of kīrtan performers comprising vocalists and instrumentalists

Kīrtan Sohlē Dī Chaukī	:	Kīrtan chaukī to be performed before <i>Sohilā bāñī</i> at night
Kīrtan Ṭaksāl	:	The recognised institutions for traditionally imparting knowledge of Gurmat tradition in Sikh music
Komal Dhaivat	:	<i>Dhaivat</i> note that can be flattened from its interval place except <i>achal</i> and <i>sathir</i> notes
Komal Gandhār	:	<i>Gandhār</i> note that can be flattened from its interval place except <i>achal</i> and <i>sathir</i> notes (d)
Komal Nishād	:	<i>Nishād</i> note that can be flattened from its interval place except <i>achal</i> and <i>sathir</i> notes (g)
Komal Rishabh	:	<i>Rishabh</i> note that can be flattened from its interval place except <i>achal</i> and <i>sathir</i> notes (n)
Komal Sur	:	A note that can be flattened from its place except <i>achal</i> & fixed notes (r)
Krishan Mat	:	A theory of <i>rāga-rāganī</i> classification popular in medieval period
Kuāṛ	:	Two and a quarter of any fixed rhythmic tempo
Kuāṛī	:	See- <i>Kuāṛ</i>
Kuchajjī	:	A <i>bāñī</i> form in <i>Rāga Sūhī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 762)</i>
Kukumbh Bilāval	:	A <i>rāga</i> from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Kul Tāl	:	A tāla of 9 beats, played to accompany shabad kīrtan
Kumbh	:	1. A <i>rāga</i> inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib 2. A tāla of 11 beats, played to accompany shabad kīrtan
Kuntal	:	A <i>rāga</i> inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Kuntal Varālī	:	A specific <i>rāga</i> used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Kuraṇk Varālī	:	A <i>rāga</i> from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Lāchārī Ṭoḍī	:	A <i>rāga</i> from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

L

Lāchārī Ṭoḍī :

Lachhmī Tāl	:	A tāla of 18 beats, played to accompany shabad kīrtan
Lachhā Sakhā Bilāval	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-III, 2006, P. 316)</i>
Lachhāshākh	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Lachhmī Kaliāṇ	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Lachhmī Ṭoṛī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt, (<i>Lachhmī Ṭoṛī</i>)
Lagī	:	A style of tablā playing
Lahidā	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-II, 2006, P. 236)</i>
Lahirā	:	See- <i>Nagmā</i>
Laia	:	<i>Laia</i> means tempo, also rhythmic tempo
Laia Biṭhāuṇā	:	Decreasing the rhythmic tempo
Laia Chukṇā	:	Increasing the rhythmic tempo
Laikārī	:	Rhythmic improvisation
Lalāñ Bahilimā Kī	:	
Dhunī Gāvṇī	:	A Balled in <i>Rāga Vaḍhāns</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 585)</i>
Lalat	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib (<i>Lalit</i>)
Lalit	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Lalit Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>lalit Rāga</i>
Lalit Bilāval	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Lalit Kalī	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 411)</i>
Laṅgot	:	A peg for tying the strings in the <i>pēñdī</i> of the instrument <i>tūmbā</i> also called <i>mogarā</i> See- <i>Talā</i> (Photo P. 205.10)
Laṅk Dahan Sāraṅg	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Laṅkēshrī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhṭī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Laṅkēsrī	:	See- <i>Laṅkēshrī</i>
Larī	:	An elbortion of particular rhythmic syllables, established according to the basic structure of tāla
Lav	:	A part of membrane (Photo P. 209.10)
Lāvāñ	:	A bāñī composition by Gurū Rāmdās Jī in <i>Rāga Sūhī</i> in Gurū Granth Sāhib P. 773, sung at the time of solomonizing marriage in Skihism (<i>Anand Rīt</i>)
Lok Aṅg	:	A peculiar folk poetic manner of folk music style

M

Ma	:	See- <i>Madhiam</i>
M'	:	See- <i>Tīvar Madhiam</i>
Maddh Laīa	:	Middle tempo of the three basic forms of rhythmic tempos (See- <i>Laīa</i>)
Maddh Saptak	:	Standard middle octave for singing
Mādhav	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Madhiam	:	The fourth note of Indian musical scale (M)
Madhmād Sāraṅg	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhṭī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Madhmādī Sāraṅg	:	See- <i>Madhmād Sāraṅg</i>
Madhū Malhār	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 353)</i>
Madhū	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Madhūkaūns	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhṭī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Madhup Kaliāñ	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 578)</i>

Madhurñjanī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Madhuvntī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Madīn	:	A higher pitch part of tabla- A joṛī (Photo P. 209.11)
Mahēsh Tāl	:	A tāla of 9 beats, played to accompany shabad kīrtan
Mahīndar Bhairau	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 185)]</i>
Mahlā	:	An indication of Gurū contributors in Gurū Granth Sāhib
Mājh Khamāj	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Mājh Khamājī	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-VI, 2006, P. 42)</i>
Mājh	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Mājhī	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Majīrē	:	See- <i>Mañjīrē</i>
Malak Murīd Tathā		
Chandrhaṛā Sūhīā		
Kī Dhunī	:	A ballad in <i>Rāga Mājh</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 137)</i>
Malār	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Malārī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Mālguñjī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Mālguñjī Kānaṛā	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 516)</i>
Malhār Aṅg	:	A fixed group of notes for the basic identification of <i>malhār rāga</i>
Mālī Gauṛā	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Mālkauṇs	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Mālkauṇs Bahār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Mälkausak	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Mälsirī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Mältī Basant	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-III, 2006, P. 221)</i>
Malūhā kēdār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Māṇḍ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Māṇḍal	:	A percussion instrument (<i>Nagārā</i>)
Mandal	:	See- <i>Māṇḍal</i>
Mandar Saptak	:	Lower than the standard middle octave
Maṅgal Bhairau	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt (<i>Maṅgal Bhairav</i>)
Maṅgal Tāl	:	A tāla of 6 and a half beats, played to accompany shabad kīrtan
Maṅgal	:	<i>Bilāval shabad maṅgal</i> under Rāga Bilāval in Gurū Granth Sāhib which is the indicator of <i>rāga bilāval</i>
Maṅgalāchraṇ	:	An invocation, the second part in the kīrtan chaukī tradition of Gurmat saṅgīt sung in slow tempo
Maṇī Tāl	:	A tāla of 11 beats, played to accompany shabad kīrtan
Mañjīrē	:	An idiophonic instrument (Photo P. 211)
Maṇkā	:	A bead for fine tuning, made either of glass or Elephant tusks (Photo P. 205.11)
Manohar	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Maṛ	:	Membrane of vessel of percussion or lower part of string instruments (<i>Haudā</i>) (Photo P. 205.7)
Mārgī Saṅgīt	:	Music of medieval times based on religious principles
Maroṛā	:	A wooden device used to grip the pegs of sympathetic strings (Photo P. 206)
Mārū	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Mārū Bihāg	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Mārū Dakkhṇī	:	A rāga form of Carnatic saṅgīt in Gurū Granth Sāhib
Mārū Kāphī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Mārū Kī Vār	:	A Balled in <i>Rāga Mārū</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 1086, 1094)</i>
Mārū Tīlaṅg	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-VI, 2006, P. 143)</i>
Mārvā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Mārvā Aṅg	:	A fixed group of notes for the basic identification of <i>Mārvā Rāga</i>
Masat Aṅg	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Mātarā	:	See- <i>Mātrā</i>
Mātrā	:	The minimal unit, for the measurement of time applied in tāla
Matt Tāl	:	A tāla of 9 beats, played to accompany shabad kīrtan
Mausmī Rāga	:	Rāgas sung on the basis of various seasons
Mēgh	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Mēgh Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Mēgh Rañjnī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Mēl Rāga Vargikaran	:	A system of categorising medieval rāgas
Melāpak	:	The second part of prabandh singing
Mēvārā	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Mēvāṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Miān Kī Malār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Miān Kī Sāraṅg	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Miān Kī Torī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Mīnd	:	Regular flow of notes from one particular note to other
Mīrān Malhār	:	A specific rāga used by Principal Diāl Singh, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Gurmat Saṅgīt Sāgar, Part IV, 2004, P. 439)</i>

Mīrāstī	:	A Muslim community of musicians
Mishar Pahāṛī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Mishar Pilū	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Mishar Tukhāṛī	:	A specific rāga used by Raghubīr Singh composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Saṅgīt Sikhiā Gāvhu Sachī Bāṇī, 1998, P. 313)</i>
Mishrat Rāga	:	A rāga formed with the combination of two or more rāgas
Mizrāb	:	A triangular device made of wire used for playing <i>sitār</i> (Photo P. 208)
Mohan Kaliāṇ	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-VII, 2006, P. 300)</i>
Mogrā	:	See- <i>Langoṭ</i>
Mohrā	:	A rhythmic composition of one cycle or less, to be played during tāla accompaniment
Moṭkī Todī	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 463)</i>
Mṛidaṅg Vādak	:	See- <i>Mṛidiṅgiāni</i>
Mṛidaṅg	:	An ancient Indian percussion instrument (<i>Pakhāvaj</i>)
Mṛidiṅgīā	:	A mṛidaṅg player
Mukāā	:	The concluding <i>tihāī</i> or <i>torā</i> in tāla accompaniment
Mukhar Sāz	:	The percussion instrument without membrane, played with hands
Mukhṛā	:	1. The key portion of the first line of a singing composition in Indian Music 2. A concise, composition of rhythmic syllables, used in the beginning of tāla accompaniment
Multānī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Mukkh Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of rāga
Multānī Dhanāsrī	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 276)</i>

Mundāvanī	:	A bāñī form in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 1429)
Mundrikā Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Murchhanā	:	1. A musical scale of ancient times 2. Notation covering the octave in a consecutive order exercised in the medieval times
Murkī	:	Playing a basic note grouped with its higher as well as lower grace in fast tempo
Musē Kī Vār	:	A Ballad in <i>Rāga Kānṛhā</i> in Gurū Granth Sāhib
Kī Dhunī	:	- (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 1312)
Mutṭhā	:	A part of bowed string instruments, for the purpose of gripping (Photo P. 206.7)

N

Na	:	One of the basic syllables of tablā
Nād	:	A special musically applicable sound
Nagar Kīrtan	:	A congregational kīrtan procession from one place to another within the city in Sikh tradition
Nagārā	:	A percussion instrument (Photo P. 210)
Nagārchī	:	A person, who plays the instrument <i>nagārā</i>
Nagmā	:	Musical composition for accompaniment with solo percussion instrument recital
Nāik	:	A learner of traditional music
Nāikī Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Nākī Mārnā	:	A modulation of voice to a higher pitch from higher octave to the highest octave
Nand Kauñis	:	A specific rāga used by Giān Singh Aibtābād, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Gurbāñī Sangīt Part-II</i> , 1998, P. 199)
Nārāin Gaunḍ	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer

of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt

(*Sur Simran Saṅgīt*, Part-IV, 2006, P. 392)

Nārāinī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Nāṭ	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Nāṭ	:	A rāga from Karnatic saṅgīt used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Nāṭ Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of nāṭ rāga
Nāṭ Bhairav	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt <i>Sangīt</i>
Nāṭ Bihāg	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Nāṭ Bilāval	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Nāṭ Kaliāṇ	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-VI, 2006, P. 240)
Nāṭ Kēdār	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-IV, 2006, P. 484)
Nāṭ Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgītpaddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Nāṭ Nārāin	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Naubat	:	See- <i>Nagārā</i>
Naubtī	:	See- <i>Nagārā</i>
Naukhā	:	A <i>tihāī</i> played three times continuously concluding on <i>sam</i> ($3 \times 3 = 9$)
Nī	:	See- <i>Nishād</i>
Nī	:	See- <i>Komal Nishād</i>
Niās Sur	:	Musical note for special pause in rāga
Nibaddh Gān	:	A rhythmic and vocal composition of music
Nibaddh	:	A rhythmic presentation or composition of music
Nikhād	:	See- <i>Nishād</i>
Nīraj	:	A tāla of 10 beats, played to accompany shabad kīrtan

Nishād	:	The seventh note in Indian music scale (N)
Kēdār Nūr Sāraṅg	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt

O

Oaṅkārū	:	A bāṇī form in Rāga <i>Rāmkalī Dakkhīnī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 929)</i>
----------------	---	--

P

Pa	:	See- <i>Pañcham</i>
Pāchhū	:	An assistant <i>rāgī</i> , who sings with the main <i>rāgī</i> in Sikh kīrtan
Padē	:	A bāṇī form in Gurū Granth Sāhib See- <i>Chaupdē</i> , <i>Dupdē</i> etc.
Pahāṛī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Pahāṛī Ēmnī Bilāvī	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Pahāṛī Jhiñjhōṭī	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Pahāṛī Māṇḍ	:	A specific rāga used by Raghubir Singh, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Saṅgīt Sikhiā Gāvhu Sachī Bāñī, 1998, P. 463)</i>

Pahiriān Kē Ghar		
Gāvnā	:	An indication for singing shabad composition <i>pahiriān kē ghar</i> <i>gāvnā</i> inscribed on P. 93 in Gurū Granth Sāhib
Pahrē	:	A bāṇī form in Rāga <i>Sirī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 74)</i>
Pāidā	:	A doubled string, beaded in <i>tārgahin</i> for tying the strings

Pakaṛ	:	Group of primary notes for identification of a rāga
Pakhāvaj	:	A percussion instruments in Indian music (Photo P. 210)
Pallē Dā Shabad	:	Shabad <i>pallē taindē lāgī</i> sung at the time when father of Bride or Head of the family gives her the end of Groom's robe to be held in her hands
Palṭā	:	An elbortion of a tāla with the composition of <i>pēshkār, kāidā, rēlā</i> etc.
Pañch Kaliāṇ	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-VI, 2006, P. 252)</i>
Pañcham	:	1. A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib 2. The fifth note in Indian music scale (P)
Pañcham Dī Tār	:	Chord in string instrument tuned with the fifth note of Indian music scale
Pañcham Savārī	:	A tāla of 15 beats, played to accompany shabad kīrtan
Pañj Tāl	:	A tāla of 15 beats, played to accompany shabad kīrtan
Pañj Tāl Dī Sāvārī	:	A tāla of 15 beats, played to accompany shabad kīrtan
Pañjābī Dhamār	:	A tāla of 14 beats, played to accompany shabad kīrtan
Pañjābī Tāl	:	See- <i>Pañjābī Thēkā</i>
Pañjābī Thēkā	:	A tāla of 16 beats, played to accompany shabad kīrtan
Pañjguṇ	:	Five times of any fixed rhythmic tempo
Pant Gaṇḍ	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 390)</i>
Paraj	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Paṛāl	:	A paran of the duration of three or four cycles, embellished in <i>chakradhāras</i>
Paran	:	An influential syllabic group in tablā at least of one circle, concluding with <i>tihāī</i>
Parānt	:	A rhythmic of matter recital
Pardā	:	See- <i>Pardē</i>
Pardē	:	Various frets made of metal for fixing notes in the string instruments (Photo P. 207.8)
Paṛṭāl	:	A distinctive classical singing form of bāṇī in Gurū Granth Sāhib

		composed and sung in various rhythms and classical styles
Partāl Gāikī	:	See- <i>Partāl</i>
Pashto Tāī	:	A tāla of 7 beats, played to accompany shabad kīrtan
Paṭ Bihāg	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Paṭdīp	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Paṭdīp Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Patdīp Rāga</i>
Paṭdīpkī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Paṭī	:	A bāṇī form in <i>rāga Āsā</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 434)</i>
Paṭmañjrī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Pattā	:	See- <i>Javhā</i>
Patī	:	A wooden strip for fixing pegs of sympathetic strings in the string instrument (Photo P. 207.9)
Powder	:	See- <i>Dhūrā</i>
Pauṛī	:	1. A folk poetic form in Gurū Granth Sāhib 2. See- <i>Pauṛī Tāl</i>
Pauṛī Lagāuṇā	:	An act of singing <i>Pauṛī</i>
Pauṛī Paṛnā	:	An act of pauṛī recital
Pauṛī Shuddh Karnā	:	See- <i>Pauṛī Sodhnā</i>
Pauṛī Sodhnā	:	An act of correct recital of pauṛī
Pauṛī Tāl	:	A tāla of 4 beats, played to accompany shabad kīrtan
Pēndī	:	A circular ring to membrane the vessel (Photo P. 209.12)
Pēshkār	:	A style of tablā playing
Pharodsat Tāl	:	A tāla of 14 beats, played to accompany shabad kīrtan
Phunhē	:	A bāṇī form in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 1361)</i>
Pilū	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Pilū Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Pilū Rāga</i>

Prabalchand	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Prabandh Hāin	:	An ancient singing tradition in Indian music
Prabandh	:	See- <i>Prabandh Gāin</i>
Prabhāt Bhairau	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt (<i>Prabhāt Bhairav</i>)
Prabhāt Kīrtan	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 196)</i>
Prabhāt Phērī Dā		
Kīrtan	:	In Sikh religion, a folk kīrtan trend of chorus singing on special occasions performed while moving from one place to another, before dawn
Prabhātī	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Prabhātī Bibhās	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Prabhātī Dakkhṇī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Pradīp	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Pradīpkī	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Pramāṇ	:	Various examples from within the bāñī to illustrate and elucidate the meanings and expressions of central idea or any concept of bāñī
Pramāṇ Pradhān		
Kīrtan	:	A popular trend of shabad kīrtan in which various examples or any concept of bāñī are taken from within the bāñī to illustrate and elucidate the meanings and expressions of central idea
Prastār	:	In tablā playing, an act of creating new rhythmic syllables, originated from syllables of <i>kāidā</i> , <i>rēlā</i> etc.
Puniākī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Puṛā	:	The three layered membrane of both the vessels of tablā/joṛī known as <i>siāhi</i> , <i>lav/maidān</i> , <i>kinār</i> (Photo P. 209.13)
Pūrvav Kaliāṇ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt (<i>Pūrvavā Kaliāṇ</i>)
Pūrbī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Pūrī	:	See- <i>Pūrā</i>
Purīā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Pūrīā (Din Dī)	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Pūrīā Dhanāsṛī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Pūrīā Kaliāṇ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Pūrvī Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Pūrvī Rāga</i>
Pushap	:	A specific rāga used by Jaswant Singh Tībar, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Saṅgīt Sāgar, 2002, P. 265)</i>

R

Ra	:	One of the basic syllables of tablā
Rā	:	One of the basic syllables of tablā
Rabāb	:	A plected string instrument which is played by Bhāī Mardānā in Gurmat saṅgīt (Photo P. 205)
Rabābī	:	A community of descendants of Bhāī Mardānā in Sikh music
Rabābī Kīrtanīē	:	Descendent kīrtainists of Bhāī Mardānā the first companion & musician of Guru Nanak the founder of Sikhism
Rāga	:	A definite melodic arrangement of notes, with the fundamental objective to enchant the human mind and stir the emotions
Rāga Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of a rāga
Rāga Dhiān	:	A poetic form portrayed depicting the nature of a rāga
Rāga Jātī	:	A class of rāgas on account of applied notes
Rāga Lachhaṇṇ	:	Specific features of a rāga
Rāga Prabandh	:	A complete constituted arrangement of a rāga in music tradition
Rāga Sarūp	:	A particular constitution of notes of a rāga

Rāga Vargīkraṇ	:	Categorisation for the identification of rāgas in Indian music
Rāgāṅg Vargīkraṇ	:	A principle of categorising medieval rāgas
Rāgaē Srī Bahār	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt Part-V, 2006, P. 237)</i>
Rāgaē Srī Kānaṛā	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt , Part-V, 2006, P. 529)</i>
Rāgaēshvarī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Rāgī Jathā	:	A group of three or four Hymn singer performing kīrtan in prescribed rāgas (See- <i>Kirtanī Jathā</i>)
Rāgī	:	A Sikh kirtan performer performing kīrtan in rāgas
Rāgamālā	:	Roasary of rāgas, the last composition in Gurū Granth Sāhib in which rāgas are classified in a poetic form <i>(Gurū Granth Sāhib, P., 1429)</i>
Rāgaṇī	:	A female rāga under the familiar rāga system categorised during ancient times
Rāgarāṇav Mat	:	A theory of <i>rāga-rāganī</i> classification popular in medieval period
Rahāu Dūjā	:	An indication of the second refrain (rahāu) in the shabad compositions of Gurū Granth Sāhib
Rahāu	:	An indication in the shabad compositions of Gurū Granth Sāhib reflecting the central ideal and acts as refrain (<i>Sthāī</i>)
Rai Kamāl Dī Mojdī	:	
Kī Vār Kī Dhuni	:	A dhuni prescribed under <i>Rāga Gaurī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 318)</i>
Rai Mahmē Hasnē	:	
Kī Dhuni	:	A dhuni prescribed under <i>Rāga Sārang</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 1237)</i>
Rāisā Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Rāj Kalīṇ	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 570)</i>
Rāmā	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Rāmdāsī Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan

		compositions of Gurmat saṅgīt
Rāmkalī	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Rāmkalī Dakhṇī	:	A rāga form of Carnatic saṅgīt in Gurū Granth Sāhib
Rāmkalī Kī Vār	:	A Ballad in <i>Rāga Rāmkalī</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 947, 957, 966)
Rāmkalī Toḍī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Ramṇīk Tāl	:	A tāla of 10 and half beats, played to accompany shabad kīrtan
Rāṇē Kailāsh Tathā	:	
Māldē Kī Dhuni	:	A dhuni prescribed under <i>Rāga Malhār</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 1278)
Rañjnī	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Siṅgh Gandhrav, composer of shabad Kirtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-VII, 2006, P.298)
Ras Rañjnī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Re	:	See- <i>Komal Rishabh</i>
Rē	:	See- <i>Rishabh</i>
Rēlā	:	A style of tablā playing
Rēvā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Rēvtī Kānaṛā	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Siṅgh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-V, 2006, P.452)
Rikhab	:	See- <i>Rishabh</i>
Rishabh	:	The second note in the Indian musical scale
Rīt Gauṇḍ	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Rīt	:	See- <i>Shabad Rīt</i>
Rudar Tāl	:	A tāla of 11 beats, played to accompany shabad Kirtan
Rūdar Tāl	:	See- <i>Rudar Tāla</i>
Rūp Mañjrī Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Rūp Tāl	:	A tāla of 7 beats, played to accompany shabad kīrtan

Rūpak Tāl	:	A tāla of 7 beats, played to accompany shabad kīrtan
Rut Kālin Rāga	:	Seasonal rāga to be sung and played in a specific season
Rutī	:	A bāñī form in <i>Rāga Rāmkalī</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 927)

S

Sā	:	See- <i>Sharaj</i>
Sādhnā	:	See- <i>Abhiās</i>
Sadū	:	A bāñī form in <i>Rāga Rāmkalī</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 923)
Sāgar Tāl	:	A tāla of 17 beats, played to accompany shabad kīrtan
Sāgrā	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Sajindā	:	A music instrument player
Salok	:	A bāñī form in Gurū Granth Sāhib
Salok Chuknā	:	A peculiar process of beginning of salok in singing shabad kīrtan style in Gurmat saṅgīt
Sālū	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Sam	:	First beat of tāla in Hindustānī music
Samaṇt Kaliāṇ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Samant Sāraṅg	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Samāpatī Dī Chaukī	:	A concluding kīrtan chaukī in Gurdwārās especially in Sri Harimandar sāhib
Sampūran	:	<i>Jātī</i> of rāga formed by using all the seven notes in āroh and avroh of a scale
Sampūran Auṛav	:	The application of seven notes in ascendance and five notes in descendence
Sampūran Sampūran	:	The application of seven notes in ascendance and seven notes in descendence
Sampūran Shāṛav	:	The application of seven notes in ascendance and six notes in descendence

Saṇvādī Sur	:	A more frequently used note except <i>vādī</i> in a rāga
Sanātnī Rāga	:	Basic rāgas of Indian Classical tradition of music
Sanātnī Saṅgīt	:	Tradition of Indian Classical music
Sanātnī Tāl	:	Basic tālas of Indian Classical tradition of music
Sañchārī	:	Third stage of dharupad singing style
Sāñchī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sandhī Prakāsh Rāga	:	Rāgas sung and played during dawn & dusk.
Sandhūrā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sandūr	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Sandūrā	:	See- <i>Sandhūrā</i>
Saṅg Vikaram	:	A tāla of 14 beats, played to accompany shabad kīrtan
Saṅgam Kēdār	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt

(*Sur Simran Saṅgīt*, Part-IV, 2006, P. 469)

Saṅgat	:	1. An accompaniment in musical presentation 2. Religious congregation in Sikh religion
Saṅgīt	:	1. Aesthetic Expression of melody & rhythm 2. In Indian tradition, saṅgīt is accepted as combination of vocal, instrumental and dance
Saṅgīt Āchāriā	:	Founding musician scholar
Saṅgīt Chhand	:	A form of music verse with an appropriate meter
Saṅgīt Lipī	:	A system of inscribing music compositions in notation (script)
Saṅgīt Prabandh	:	A constituted complete arrangement of a music tradition
Saṅgīt Vidhān	:	See- <i>Saṅgīt Prabandh</i>
Saṅgīt Vigiān	:	Systemtic knowledge of a music tradition in theory and practice
Saṅkar	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Saṅkīran Rāga	:	A rāga formed with combination of two or more rāgas
Saṅkīran Tukhārī	:	A specific rāga used by Jaswant Singh Tibar, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Saptak	:	The scale of seven basic notes in Indian music i.e. <i>sā rē gā mā pā dhā nī</i>
Sar	:	See- <i>Āṛ</i>

Sarag	:	See-Sarang
Saragam Alāp	:	Alāp sung with the utterances of names of notes
Saragam Gīt	:	A song composition with the lyrics of abbreviated names of notes
Saragam Karnā	:	Singing the abbreviated names of notes in Indian music
Saragam Tān	:	tān sung with the utterance of names of notes
Saragam	:	The precise names of notes uttered for the identification of notes.
Sāraṅg	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib (<i>Sārag</i>)
Sāraṅg Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Sāraṅg rāga</i>
Sāraṅg Gauṇḍ	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-IV, 2006, P. 398)
Sāraṅg Gaul	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-V, 2006, P. 251)
Sārag Kī Vār	:	A vār bāñī form prescribed under <i>Rāga Sāraṅg</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 1237)
Saras	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Saras Ahīrī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Saras Kaliāñ	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Sārndā	:	A bow string instrument (Photo P. 206)
Sārṅgā Sāraṅg	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-V, 2006, P. 313)
Sārṅgī	:	A bow string instrument (Photo P. 206)
Sarpardā Bilāval	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sarsabān	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Sarsavtī Tāl	:	A tāla of 18 beats, played to accompany shabad kīrtan
Sarvan	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-V, 2006, P. 296)
Sarvaṇ Bhairau	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhav, composer

	of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 151)</i>
Sarvan̄ Gauṇḍ	: A specific rāga used by Sant Sarvan̄ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 372)</i>
Sarvan̄ Kānaṛā	: A specific rāga used by Sant Sarvan̄ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 511)</i>
Sarvan̄ Malhār	: A specific rāga used by Sant Sarvan̄ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 336)</i>
Sarvan̄ Sāraṅg	: A specific rāga used by Sant Sarvan̄ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 296)</i>
Sarvan̄ Todī	: A specific rāga used by Sant Sarvan̄ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 334)</i>
Sāth	: Playing joṭī or tablā in pakhāvaj style
Savāī	: One and a quarter of any fixed rhythmic tempo
Savaiyē	: A bāñī form in Gurū Granth Sāhib
Savārī Tāl	: A tāla of 15 beats, played to accompany shabad Kirtan
Sāvnī Kaliāṇ	: A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhītī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sāvnī Naṭ	: A specific rāga used by Sant Sarvan̄ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 446)</i>
Sāvnī	: A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhītī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sāz	: An instrument for producing music
Sāz Chhēnṛā	: An act of commencing playing a musical instrument
Sāz Milāuṇā	: Tuning of an instrument with a particular note
Sāz Vargīkran	: Classification of musical instruments on the basis of structure, posture and playing technique.
Shabad	: 1. The divine word 2. A bāñī composition to be sung in kīrtan

Shabad Bhēṭā	:	Offering in the respect of shabad kīrtan
Shabad Chaukī	:	See- <i>Shabad Kirtan Chaukī</i>
Shabad Kīrtan	:	Singing shabad compositions of bāṇī in rāgas according to the conventions in Sikh religion
Shabad Kīrtan Chaukī:	:	A complete session of shabad kīrtan in Sikhism
Shabad Parṇā	:	Singing Hymns is also called <i>shabad parṇā</i> in common parlance among sikhs
Shabad Rīt Aṅg	:	A peculiar manner of <i>shabad rīt</i> style
Shabad Rīt	:	A distinct prevalent traditional shabad kīrtan compositions
Shāgirad	:	A disciple attaining knowledge in the conventional tradition of Gurmat saṅgīt
Shahānā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shahānā Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shāhānā Kānaṛā	:	See- <i>Shahānā Kānaṛā</i>
Shān	:	An instrumental prelude of kīrtan chaukī in Gurmat saṅgīt
Shakrā Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Shaikrā Rāga</i>
Shaṅkrā bharaṇ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shaṛaj	:	First note of Indian musical scale (on which the other six notes are based) (S)
Shāṛav	:	<i>Jātī</i> of rāga formed by using the six notes in ascendance and descendence of a scale
Shāṛav Auṛav	:	The application of six notes in ascendance and five notes in descendence
Shāṛav Sampūran	:	The application of six notes in ascendance and seven notes in descendence
Shāṛav Shāṛav	:	The application of six notes in ascendance and six notes in descendence
Shaṭ Tāl	:	A tāla of 12 beats, played to accompany shabad kīrtan
Sharutī	:	A micro tone sensed by ears
Shiām Kaliāṇ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Shiām Kānara	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 441)</i>
Shiām kēdār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shikhar Tāl	:	A tāla of 17 beats, played to accompany shabad kīrtan
Shiv Kaliāṇ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shivmatt Bhairau	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt (<i>Shivmatt Bhairav</i>)
Shivmat	:	A theory of rāga-rāganī classification popular in medieval period
Shivrañjī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shuddh Basant	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shuddh Dhanāsrī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shuddh Gauṛī	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-I, 2006, P. 27)</i>
Shuddh Kaliāṇ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shuddh Kēdār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shuddh Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shuddh Naṭṭ	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Shuddh Sāraṇg	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shuddh Sur	:	Notes in an octave occupying basic fixed place
Shuddh Toḍī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt

Shukal Bilāval	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Shukrānē dī Kīrtan	:	
Chaukī	:	A specific presentation of shabad kīrtan for thanks giving to the Almighty in Sikh tradition
Siāhī	:	Round shaped black colour spread on the membrane of percussion instruments (Photo P. 209.14)
Siāmā	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Siddh Goshṭī	:	A bāñī form in <i>Rāga Rāmkalī</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 938)
Sīhutī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Sikh Saṅgīt	:	The complete/whole music tradition of prevalent in Sikhism
Sikandar Birāhīm	:	
Kī Vār Kī Dhūtnī	:	A vār prescribed under <i>Rāga Gujrī</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 508)
Simhēñdra Madham	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt
Sindhī Bhairvī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sindhṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sindhu Bahār	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Siṅgh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-V, 2006, P. 219)
Sindhvī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Sindūrā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Siṅgh Sarvaṇ Kēdār	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Siṅgh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-IV, 2006, P. 507)
Siṅgh Sarvaṇ Nāṭ	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Siṅgh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt (<i>Sur Simran Saṅgīt</i> , Part-IV, 2006, P. 449)
Sirī Bahār	:	A specific rāga used by composers of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt

Sirī Kaliāṇ	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sirī Rāga Kī Vār	:	A Ballad in <i>Rāga Sirī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 83)</i>
Sirī Rāga	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib (<i>Sirī Rāgū</i>)
Sitār	:	A string instrument (Photo P. 208)
Sodar	:	A bāṇī form in <i>Rāga Āsā</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 347)</i>
Sodar dī Chaukī	:	A specific kīrtan chaukī to be performed in evening, concluded with singing of <i>Sodar</i> verses
Sodar Lāunā	:	The singing presentation of sodar (See- <i>Sodar Dī Chaukī</i>)
Sohilā	:	A bāṇī form in <i>Rāga Gaurī Dīpkī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 12)</i>
Sohṇī Basant	:	A specific rāga used by Bhai Avtār Siṅgh - Gurcharan Siṅgh, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Gurbāṇī Prāchīn Rīt Ratnāvī, Part - II, 1997, P. 701)</i>
Sohṇī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Solahē	:	A bāṇī form in <i>Rāga Mārū</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 1020)</i>
Sorṭh	:	See- <i>Sorṭhi</i>
Sorṭh Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Sorṭhi Rāga</i>
Sorṭhi	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Sorṭhi Mājh	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-VI, 2006, P. 37)</i>
Sorṭhi Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sorṭhi Vār	:	A Ballad in <i>Rāga Sorṭhi</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 642)</i>
Srī Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Srī Rāga</i>
Srī Rāga	:	See- <i>Srī Rāga</i>
Srī Rāga Dī Vār	:	See- <i>Srī Rāga Kī Vār</i>

Srī Rāga Kī Vār	:	A vār bāñī form prescribed under <i>Rāga Srī</i> in Gurū Granth Sāhib
Srī Tañk	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sthāī	:	Refrain of a shabad kīrtan or any music composition
Suchjjī	:	A bāñī form in <i>Rāga Sūhī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 762)</i>
Sudhañg	:	An indication of Āśāvarī Rāga specific form in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 369)</i>
Sughrāī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sugrāī Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sūhā Bilāval	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-III, 2006, P.311)</i>
Sūhā Kānaṛā	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sūhau	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Sūhī	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Sūhī Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Sūhī Rāga</i>
Sūhī Āsā	:	A specific rāga used by Avtar Singh - Gurcharan Singh, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Gurbāñī Prāchīn Rīt Ratnāvī, Part - II, 1997, P.471)</i>
Sūhī Kāphī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Sūhī Lalit	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Sukhmanī	:	A composition by mahllā 5 (Gurū Arjan Dēv) in <i>Rāga Gaurī</i> in Gurū Granth Sāhib
Sūlpāk	:	See- <i>Sūltāl</i>
Sūlpāktā	:	See- <i>Sūltāl</i>
Sūltāl	:	A tāla of 10 beats, played to accompany shabad kīrtan
Sur	:	Musically recognized melodic sound.
Sur Chaṛāuṇā	:	An act of ascending the pitch of a note
Sur Chinn	:	A sign for inscribing music in notation (script)
Sur Dēṇā	:	An act of playing a particular note for tuning

Sur Giān	:	Knowledge of basic and correct notes
Sur Karnā	:	Tuning an instrument or voice with accurate note
Sur Lagāuṇā	:	Correct intonation of note
Sur Lagāv	:	A peculiar intonation of musical notes
Sur Lāhuṇā	:	An act of descending the pitch of a note
Sur Lipī Chinn	:	The symbols used for notation in the composition of notes
Sur Lipī	:	A manner of inscribing musical compositions in particular symbols
Sūr Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sur Rachnā	:	Singing composition composed with the lyrics of abbreviated names of the notes
Sur Sādhnā	:	Exercising the correct and pure forms of notes
Sur Sañvād	:	The third, fourth or fifth note in concordance with a particular note of an octave
Sūr Sāraṅg	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sur Vistār	:	A systemized singing or playing of notes according to the constitution of a rāga
Surāvlī	:	A concise group of notes
Sūrdāsī Malhār	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Surmānand	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Surṭi sāraṅg	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Sushir Sāz	:	Musical instruments played by wind
Sūt	:	An act in the process of playing string instruments

T

Tā	:	One of the basic syllables of tablā
Tablā Vādak	:	Tablā player
Tablā	:	A rhythmic percussion instrument (Photo P. 209)

Tablē Dē Aṅg	:	Various parts of tablā i.e. <i>pūrā, pēndī, gaṭē</i> etc.
Tablē Dē Bol	:	The composite syllables of tablā
Tablē Dē Das Varaṇ	:	Ten basic syllables of tablā
Tablī	:	A wooden part of string instruments to fix the bridge (Photo P. 205.14)
Taksāl	:	See- <i>Kīrtan Taksāl</i>
Tāl	:	A minimal unit for the purpose of time keeping, in musical presentations
Tāl Aṅg	:	Basic division and classification of a tāla
Tāl Chinn	:	Sign of tāla notation
Tāl Dē Das Prāṇ	:	Ten basic features of tāla
Tāl Lipī	:	Notation of tāla composition with specific symbols in a particular script
Tāl Parāṇ	:	See- <i>Tāla Dē Das Prāṇ</i>
Tāl Sāz	:	Rhythmic percussion instrument (Photo P. 209-210)
Tāl Varaṇ	:	The basic syllables of tablā
Talā	:	A semi-circular lower part of sārangī to tie all the strings
Talī	:	A count marking the beginning of a tāla, subdivision usually counted by clap
Tamak	:	An idiophonic instrument (<i>Chhaiṇē</i>)
Taṇmak	:	See- <i>Tamak</i>
Tambūrā	:	See- <i>Tānpurā</i>
Tambūrā Milāuṇā	:	An act of tuning tānpurā or tambūrā
Tamūrā	:	A colloquial term for tambūrā
Tān	:	A fast extemporisation of a rāga by musical phrase
Tān Prakār	:	Various kinds of tānas
Tand	:	A string made from the intestine of Sheep used for producing sound on string instruments (Photo P. 206.10)
Tand Maroṇā	:	Tuning the chords of string instruments by turning their pegs
Tānpurā	:	A string instrument to provide drone in Indian Classical music since ancient times (Photo P. 205)
Tantī Sāz	:	A category of string instruments popular in Gurmat Saṅgīt tradition (Photo P. 205-208)
Tāppa Tāl	:	A tāla of 16 beats, played to accompany shabad kīrtan

Tār	:	1. A string of music instrument made of steel or intestine of sheep/ Goat etc. 2. Tār spatak (Photo P. 207.10)
Tār Dān	:	The part of string instruments made of Elephant tusks or wood for passing strings through it (Photo P. 205.13)
Tār Gahin	:	<i>See- Aṭṭī</i>
Tār Saptak	:	Higher than the standard middle octave
Tarab	:	Sympathetic strings to create natural reverberation in string instruments (Photo P. 206.11)
Tarjanī	:	The first finger of Hand
Tasmā	:	A strip of leather to fix the bridge on the membrane of the string instruments (Photo P. 206.12)
Tatt sāz	:	A category of plucked instruments (Photo P. 205)
Tāus	:	A bowed string instrument in the shape of a peacock prevalent in Sikh music tradition (Photo P. 207)
Te	:	One of the basic syllables of tablā
Tēk	:	An indication of refrain in verse composition
Tēṅgī	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Thāa	:	A specific tempo
Thāp	:	Rhythmic sound, produced by the playing style of open hand
Thāṭ	:	Parent scale comprising of seven notes of rāga
Thēkā Rakhnā	:	Continuous playing of a rhythmic pattern of a tāla
Thēkā	:	Various mnemonic representations (rhythmic pattern) of basic structure of a tāla
Thitī	:	A bāṇī form in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 296, 343)</i>
Thitī Gauṛī	:	A bāṇī form in rāga Gauṛī in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 296)</i>
Thumrī Āṅg	:	A peculiar manner of <i>thumrī</i> style
Thumrī Tāl	:	A tāla of 8 beats, played to accompany shabad Kirtan
Ti	:	One of the basic syllables of tablā
Tiguṇ	:	Three times of any fixed rhythmic tempo
Tihāī	:	An equal group of rhythmic syllables, played three times concluding on <i>sam</i>
Tikē Dī Vār	:	The heading on third <i>vār</i> of <i>Rāmkalī</i> in Gurū Granth Sāhib composed by rabābī Bhāī Balvanḍ and Sattā referring to the coronation ceremony of Sikh Gurūs

Tilak Kāmod	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Tilaṅg Jog	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-VI, 2006, P. 138)</i>
Tilaṅg Kāphī	:	A rāga form in Gurū Granth Sāhib
Tilaṅg	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Tilvāṛā Tāl	:	A tāla of 8 beats in Gurmat saṅgīt and 16 beats in Indian music, played to accompany shabad kīrtan
Tiñ	:	One of the basic syllables of tablā
Tinn Akkhrī Paran	:	A paran composition, composed, by composite group of three varnas variously
Tinn Pahirē Dī		
Chaukī	:	Kīrtan chaukī to be performed in the third quarter of night
Tinn Tāl	:	A tāla of 16 beats used, played to accompany shabad kīrtan
Tīp	:	The sañj or note of higher octave
Tīpan.	:	Symbols used for notation
Tipharē Dī Chaukī	:	See- <i>Tinn Pahirē Dī Chaukī</i>
Tīr-Kīṭ	:	Composite syllables of tablā
Tirobhāv	:	Exposing a glimpse of new rāga using the notes of a base rāga
Tīṣkatā	:	Composite syllables of tablā
Tīvar Madhiam	:	A madhiam note, sharpened from the basic original place (M)
Tīvar Sur	:	A note that can be raised from its basic place i.e. <i>Madhiam Sur</i>
Tīvarā Tāl	:	A tāla of 7 beats, played to accompany shabad kīrtan
Tīyā	:	See- <i>Tihāī</i>
Tōdī	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Tōrī Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Tōrī Rāga</i>
Trivēntī	:	1. A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt 2. A tāla of 19 beats, played to accompany shabad kīrtan
Tītal	:	An idiophonic instrument (<i>Ghariāl</i>)
Tū	:	One of the basic syllables of tablā
Tukhārī	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib

Tukrā	:	A tāla composition used for a cycle or less beats of paran shailī, which is concluded by <i>tihāī</i>
Tūmbā	:	1. A string instrument having bowl shape or bulbous resonator made of soft wood or hard shell of pumpkin or leather used for attaining drone (Photo P. 205.17) 2. A String instrument
Tuṇḍē Asrājē	:	A dhunī prescribed under <i>rāga Āsā</i> in Gurū Granth Sāhib
Kī Dhunī		(<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 462)

U

Ubhārā	:	A rāga inscribed in <i>Rāgamālā</i> of Gurū Granth Sāhib
Ustād	:	A music teacher, traditionally imparting knowledge
Uṭhān	:	Impressive <i>tāl - bol</i> composition not less than <i>āvartan</i> used in the beginning of tablā recital ending with <i>tihāī</i>

V

Vachsaptī	:	Raga from Hindustānī saṅgīt paddhtī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt (<i>Vāchsaptī</i>)
Vādak	:	An instrument player (<i>Vajntarī</i>)
Vādan Aṅg	:	Particular playing technique or manner of an instrument
Vādan	:	An act of playing an instrument
Vadḍā Gaṇesh Tāl	:	A tāla of 21 beats, played to accompany shabad kīrtan
Vadḍā Khiāl	:	See- <i>Vilmbit Khiāl</i>
Vadhaṇsū	:	See- <i>Vadhaṇs</i>
Vadhaṇs Dakkhṇī	:	A rāga form of Carnatic saṅgīt in Gurū Granth Sāhib
Vadhaṇs Kī Vār	:	A Ballad in <i>Rāga Vadhaṇs</i> in Gurū Granth Sāhib (<i>Gurū Granth Sāhib</i> , P. 585)

Vaḍhaṇs Sāraṅg	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-V, 2006, P. 280)</i>
Vaḍhaṇs	:	A rāga in Gurū Granth Sāhib
Vadhrī	:	A leather strap for tightening the membrane, in percussion instrument (Photo P. 209.15)
Vādī sur	:	The most prominent note used in a rāga
Vāgiākār	:	A composer musician of both the text and music of a song
Vēṇī Kēdār	:	A specific rāga used by Sant Sarvaṇ Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-IV, 2006, P. 476)</i>
Vājā	:	An instrument, See- <i>Hārmonīam</i>
Vajntarī	:	One who plays an instrument
Vakar sur	:	Notes that do not appear in their natural or even sequence
Vāl	:	The hair of horse tail or nylon used in bow (Photo P. 206.13)
Vanjārā	:	A bāṇī form in <i>Rāga Sirī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 81)</i>
Vār Mājh Kī	:	A vār bāṇī form prescribed under <i>rāga Mājh</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 137)</i>
Vār	:	A folk style of bāṇī composed in <i>Paurī Chhant</i>
Vār Malhār Kī	:	A Ballad <i>Rāga Malhār</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 1237)</i>
Vār Srī Bhagautī Jī Kī:	:	A vār by Tenth Gurū Gobind Singh
Vār Sūhī Kī	:	A Ballad in <i>Rāga Sūhī</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 785)</i>
Varaṇ	:	1. Ten basic syllables of tāla 2. Applications of various intonations
Vāriān Dā Kīrtan	:	The shabad kīrtan sung in a sequence without any instrument circumambulating in the premises of Harimandar Sāhib, Golden Temple
Varjit Sur	:	An omitted note in a rāga
Vārsat	:	A bāṇī form in <i>Rāga Bilāvlü</i> in Gurū Granth Sāhib <i>(Gurū Granth Sāhib, P. 841)</i>
Vibhās Aṅg	:	A specific combination of notes for the basic identification of <i>Vibhās Rāga</i>

Vikrit Sur	:	Notes that take place either on higher or lower than their basic grace
Vilmbit Khiāl	:	First part of khiāl singing style, sung in slow tempo
Vīṇā	:	A string instrument (Photo P. 208)
Visam	:	An act of showing stress on sam before or after its actual beat
Visthār	:	See-Sur Visthār
Vitatt Sāz	:	A type of string instruments played with bow (Photo P. 206-207)

Y

Yakkā Tāl	:	A tāla of 12 beats, played to accompany shabad kīrtan
Yaman Kaliānī	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Yamnī Bilāval	:	A rāga from Hindustānī saṅgīt paddhī used in shabad kīrtan compositions of Gurmat saṅgīt
Yamnī Mājh	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-VI, 2006, P. 46)</i>
Yantrī	:	An instrument player
Yash Rañjnī	:	A specific rāga used by Sant Sarvan Singh Gandhrav, composer of shabad kīrtan in Gurmat saṅgīt <i>(Sur Simran Saṅgīt, Part-VII, 2006, P. 292)</i>
Yatī Lagan Tāl	:	A tāla of 6 beats, played to accompany shabad kīrtan

Z

Zamzamā	:	A musical act of playing two notes repeatedly from an instrument
Zil	:	A gut string

GURMAT SAṄGĪT TERMINOLOGY

Punjābī

ੴ

ਉਅੰਕਾਰੁ	:	ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਦਖਣੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 929)
ਉਸਤਾਦ	:	ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਵਿਦਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਧਿਆਪਕ
ਉਠਾਨ	:	ਵਾਦਨ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ, ਜੋ ਆਵਰਤਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤਿਹਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।
ਉਭਾਗ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਮ

ਅਸਥਾਈ	:	ਆਮ ਬੋਲ-ਚਾਲ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ
ਅਸਲੇਖੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਅਸਟਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 22 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਅਸਟਪਦੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ
ਅਸਟ ਮੰਗਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 22 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਅਹੀਰ ਭੈਰਉ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਅਹੀਰ ਭੈਰਵ)
ਅਹੀਰੀ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਅੰਕ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪਦਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਸੂਚਕ ਜਿਵੇਂ ੧, ੨, ੩, ਆਦਿ
ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ

ਅਕਾਰਿਕ ਤਾਨ	:	ਦੁੱਤ ਲੈਅ ਵਿਚ ਬੋਲ ਅਤੇ ਸਰਗਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਰਾਗ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਕਿਰਿਆ ਸਿੱਖ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਨਿਰੋਲ ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਿਸ ਦਾ ਆਰੰਭ ਭਾਈ ਸਾਹਿਬ ਭਾਈ ਰਣਪੀਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਹੋਇਆ, ਅਖੰਡ ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਾ ਇਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਹੈ
ਅਚਲ ਸੁਰ	:	ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਸਥਾਨ ਉਤੇ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰ
ਅਚਲ ਬਾਟ	:	ਸੁਰਾਂ ਲਈ ਪਰਦਿਆਂ ਵਾਲੇ (ਸਾਰਕਾ ਸ੍ਰੇਣੀ) ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਤੇ ਵਿਕਰਿਤ ਸੁਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 22 ਸੁਰਾਂ ਲਈ 23 ਪਰਦੇ ਵਾਲਾ ਸਥਾਪਿਤ ਸਥਿਰ ਬਾਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੁਰ ਉਚੇ ਨੀਵੇਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਰਦੇ ਨਹੀਂ ਸਰਕਾਏ ਜਾਂਦੇ, ਜਿਵੇਂ ਰੁਦ੍ਦ ਵੀਣਾ ਆਦਿ
ਅੰਜਨੀ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਅੰਜਨੀ ਤੌੜੀ)
ਅੰਜੁਲੀਆਂ	:	ਰਾਗ ਮਾਰੂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਜੋ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ ਸਮੇਂ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1019)
ਅੱਟੀ	:	ਹਾਬੀ ਦੰਦ, ਹੱਡੀ ਜਾਂ ਲੱਕੜ ਦੀ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਜਿਸਦੇ ਉਪਰੋਂ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਲੰਘਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205.1)
ਅੱਠ ਗੁਣ	:	ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲੈਅ ਤੋਂ ਅੱਠ ਗੁਣਾ ਤੇਜ਼ ਲੈਅ
ਅੰਤਰਾ	:	ਸਥਾਈ ਬਾਅਦ ਗਾਇਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸੰਗੀਤ ਰਚਨਾ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਭਾਗ
ਅਤਿ ਕੋਮਲ ਸੁਰ	:	ਕੋਮਲ ਸੁਰ ਦੀ ਧੁਨੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਉਤਰਿਆ ਰੂਪ
ਅਤੀਤ	:	ਸਮ ਦੇ ਮੂਲ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ
ਅੰਦੋਲਨ	:	ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਝੋਲ ਜਾਂ ਕੰਪਨ ਦੀ ਸੰਗੀਤਕ ਕ੍ਰਿਆ
ਅਨੰਤ ਗੌੜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ	:	ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ ਦੀ ਰਚਨਾ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਹੈ
ਅਨੰਦ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅਨੰਦ ਰੀਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ
ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀ ਚਉਕੀ	:	ਗਾਇਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਆਹ ਦੀ ਰਸਮ ਸਮੇਂ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ
ਅਨੰਦ ਦੀ ਚਉਕੀ	:	ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਦਿਨ ਦੇ ਦੂਜੇ ਪਹਿਰ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਜਿਸ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਸਮੇਂ ਅਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

ਅਨੰਦਪੁਰੀ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 553)
ਅਨੰਦੀ ਕੇਦਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 496)
ਅਨਾਹਤ ਨਾਦ	:	ਪ੍ਰਾਡੌਤਿਕ ਸਵੈ ਉਤਪਤ ਧੁਨੀ ਜਿਸਨੂੰ ਸਧਾਰਣ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਾ ਸੁਣਿਆ ਜਾ ਸਕੇ
ਅਨਾਗਤ	:	ਸਮ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ
ਅਨੁਨਾਸਕ	:	ਨੱਕ (ਨਾਸਿਕਾ) ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰ
ਅਨੁਵਾਦੀ	:	ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਵਾਦੀ, ਸੰਵਾਦੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਾਕੀ ਦੇ ਹੋਰ ਅਨੁਸਰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਰ
ਅਭਿਆਸ	:	ਗਾਇਨ ਵਾਦਨ ਵਿੱਚ ਨਿਪੁੰਨਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਨਿਰੰਤਰ ਸਾਧਨਾ (ਰਿਆਜ਼)
ਅਮਰਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 8 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਅਰਸਾ	:	ਇੱਕ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਂ
ਅਰੁਣ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਅਲਪਤੱਵ	:	ਰਾਗ ਵਿਸਥਾਰ ਸਮੇਂ ਸੁਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾ ਲੰਘਨ ਜਾਂ ਅਨਭਿਆਸ ਦੁਆਰਾ ਅਲਪ ਪ੍ਰਯੋਗ
ਅਲੰਕਾਰ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਸੌਦਰਯਾਤਮਕ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਹਿਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਸੁਰਾਤਮਕ ਕ੍ਰਮ
ਅਲਾਹਣੀਆਂ	:	ਗੁਰ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਜੋ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਚਉਂਕੀ ਸਮੇਂ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਅਲਾਪ	:	ਵੇਖੋ-ਆਲਾਪ
ਅਲੈਹੀਆ ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਅਲਹਯਾ ਬਿਲਾਵਲ, ਅਲੂਆ ਬਿਲਾਵਲ)
ਅਵਨੱਧ ਸਾਜ਼	:	ਸਾਜ਼ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਚਮੜੇ ਨਾਲ ਮੜੇ ਤਾਲ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਵਰਗ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 210)
ਅਵਰੋਹ	:	ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਉਤਰਦਾ ਕ੍ਰਮ
ਅਵਿਰਭਾਵ	:	ਤਿਰੋਭਾਵ ਉਪਰੰਤ ਰਾਗ ਦੇ ਮੂਲ ਸਰੂਪ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ

ਆਰਤੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ	:	ਆਰਤੀ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ ਵਿੱਚ ਗਾਇਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾਵਾਂ
ਆਰੋਹ	:	ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਚੜਦਾ ਕਮ
ਆਲਾਪ	:	ਰਾਗ ਦਾ ਅਨਿੱਬਧ ਵਿਸਤਾਰ
ਆਵਰਤਨ	:	ਤਾਲ ਦੇ ਠੇਕੇ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਚੱਕਰ
ਆਵਾਜ਼ ਲਗਾਉਣਾ	:	ਗਾਇਨ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਆਲਾਪ ਕਰਨਾ, ਵੇਖੋ-ਆਲਾਪ
ਆੜ	:	ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲੈਅ ਦੀ ਡੇਢ ਗੁਣਾਂ ਤੇਜ਼ ਲੈਅ
ਆੜਾ ਚੌਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 14 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤੁਲ
ਆੜਾਣਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਂਗੇ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਅੜਾਨਾ)
ਆੜਾਨਾ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2,006, ਪੰਨਾ 425)
ਆੜਾਨਾ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਆੜੀ	:	ਵੇਖੋ-ਆੜ
ਅੰਨ੍ਹਵ	:	ਸਪਤਕ ਦੇ ਆਰੋਹ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ ਉਤਪਤ ਰਾਗ ਦੀ ਜਾਤੀ
ਅੰਨ੍ਹਵ-ਅੰਨ੍ਹਵ	:	ਆਰੋਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ
ਅੰਨ੍ਹਵ ਸੰਪੂਰਨ	:	ਆਰੋਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ
ਅੰਨ੍ਹਵ ਸ਼ਾੜਵ	:	ਆਰੋਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਛੇ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ
ਅੰਨ੍ਹਵ ਤੁਖਾਰੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 223)

੬

ਇਸਰਾਜ	:	ਵਿਤਤ ਸ਼੍ਲੋਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 208)
ਇੱਕਗੁਣ	:	ਕਿਸੇ ਤਾਲ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਸ਼ਚਤ ਲੈਅ

ਇਕਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 12 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ
ਇਕਵਾਈ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 16 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ
ਇੰਦ੍ਰਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 19 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ
ਇੰਨ੍ਹਾਂ	:	ਤਬਲੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਟਿਕਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਗੋਲ-ਆਕਾਰੀ ਚੱਕਰ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.7)
ਇਮਨ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 547)
ਏਕ ਸੁਆਨ ਕੈ ਘਰ ਗਾਵਣਾ :		ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਏਕ ਸੁਆਨ ਕੈ ਘਰਿ ਪੰਨਾ 91 ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਉਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼
ਏਮਨੀ ਪਾਗੜੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੀਬਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੰਗੀਤ ਸਾਗਰ, 2002, ਪੰਨਾ 227)

八

ਸੰਗੀਤ ਡੰਦ	:	ਗਾਇਨ ਸੰਗੀਤ ਲਈ ਉਚਿਤ ਵਜਨ ਦੇ ਡੰਦ
ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਬੰਧ	:	ਕਿਸੇ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ
ਸੰਗੀਤ ਲਿਪੀ	:	ਸੰਕੇਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੰਗੀਤ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ
ਸੰਗੀਤ ਵਿਗਿਆਨ	:	ਕਿਸੇ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਨਿਯਮਬੱਧ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੇ ਵਿਹਾਰਕ ਗਿਆਨ
ਸੰਗੀਤ ਵਿਧਾਨ	:	ਵੇਖੋ-ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਬੰਧ
ਸੰਗੀਤਾਚਾਰੀਆ	:	ਸੰਸਥਾਪਕ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਵਿਦਵਾਨ
ਸੰਚਾਰੀ	:	ਪ੍ਰਾਪਦ ਗਾਇਨ ਦਾ ਤੀਜਾ ਭਾਗ
ਸਥਾਈ	:	ਸੰਗੀਤ ਰਚਨਾ ਦਾ ਆਰੰਭਕ/ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ
ਸਦੁ	:	ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ
(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 923)		
ਸੰਦੂਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੰਦੂਰਾ	:	ਵੇਖੋ-ਸੰਪੂਰਾ
ਸੰਧੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਰਾਗ	:	ਦਿਨ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਸੁਮੇਲ ਸਮੇਂ ਗਾਏ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਗ
ਸੰਪੂਰਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਨਾਤਨੀ ਸੰਗੀਤ	:	ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ
ਸਨਾਤਨੀ ਤਾਲ	:	ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਾਲ
ਸਨਾਤਨੀ ਰਾਗ	:	ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਰਾਗ
ਸਪਤਕ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਤ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ ਜਿਵੇਂ ਸਾ ਰੇ ਗ ਮ ਪ ਧ ਨੀ
ਸੰਪੂਰਨ	:	ਸਪਤਕ ਦੇ ਆਰੋਹ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ ਉਤਪਤ ਰਾਗ ਦੀ ਜਾਤੀ
ਸੰਪੂਰਨ-ਔੜਵ	:	ਆਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਅਤੇ ਆਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ
ਸੰਪੂਰਨ-ਸੰਪੂਰਨ	:	ਆਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਅਤੇ ਆਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ
ਸੰਪੂਰਨ-ਸ਼ਾੜਵ	:	ਆਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਅਤੇ ਆਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਛੇ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ
ਸਮ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਤਾਲਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਮਾਤਰਾ
ਸਮਾਪਤੀ ਦੀ ਚਉਕੀ	:	ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਦੀ ਆਖਰੀ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ

ਸਰਸ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਰਸ ਅਹੀਗੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਰਸ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਸਰਸਬਾਨ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਰਸਵਤੀ ਤਾਲ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 18 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ
ਸਰਗਮ	:	ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਉਚਾਰੀ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੰਖੇਪ ਸੁਰ-ਨਾਮ ਜਾਂ ਸੁਰਾਵਲੀ
ਸਰਗਮ ਅਲਾਪ	:	ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਚਾਰ ਕੇ ਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਅਲਾਪ
ਸਰਗਮ ਕਰਨਾ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿਚ ਸੁਰ ਦਾ ਸੰਖਿਪਤ ਨਾਵਾਂ ਸਹਿਤ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ
ਸਰਗਮ ਗੀਤ	:	ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਸੰਖਿਪਤ ਨਾਵਾਂ ਵਾਲੀ ਗੀਤ ਰਚਨਾ
ਸਰਗਮ ਤਾਨ	:	ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਚਾਰ ਕੇ ਗਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਾਨ
ਸਰਪਰਦਾ ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਰਵਣ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 296)
ਸਰਵਣ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 511)
ਸਰਵਣ ਗੌੜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 372)
ਸਰਵਣ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 334)
ਸਰਵਣ ਤੈਰਓ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ- (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 151)
ਸਰਵਣ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 336)

ਸਰਵਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਰੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ-
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 296)
ਸਵੱਜੇ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ
ਸਵਾਈ	:	ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲੈਅ ਦੀ ਸਵਾਗੁਣੀ ਲੈਅ
ਸੰਵਾਦੀ ਸੁਰ	:	ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਵਾਦੀ ਸੁਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੁਰ
ਸਵਾਗੀ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 15 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ
ਸਲੋਕ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ
ਸਲੋਕ ਚੁੱਕਣਾ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਸਲੋਕ ਦੇ ਗਾਇਨ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਆ
ਸਾ	:	ਵੇਖੋ-ਸੜਜ
ਸਾਗਰ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 17 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ
ਸਾਗਰਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਾਂਚੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਾਜ਼	:	ਸੰਗੀਤ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਯੰਤ੍ਰ
ਸਾਜ਼ ਛੇੜਨਾ	:	ਸਾਜ਼ ਵਾਦਨ ਆਰੰਭ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਆ
ਸਾਜ਼ ਮਿਲਾਉਣਾ	:	ਸਾਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਕਿਆ
ਸਾਜ਼ ਵਰਗੀਕਰਨ	:	ਸਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਬਣਤਰ, ਬੈਠਕ ਤੇ ਵਾਦਨ ਢੰਗ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਰਗ ਵੰਡ
ਸਾਜ਼ਿੰਦਾ	:	ਸਾਜ਼ ਵਾਦਕ
ਸਾਬ	:	ਜੌੜੀ ਜਾਂ ਤਬਲੇ ਉੱਤੇ ਪਖਾਵਜ ਦੀ ਵਾਦਨ ਸੈਲੀ
ਸਾਧਨਾ	:	ਵੇਖੋ-ਅਭਿਆਸ
ਸਾਮੰਤ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਾਮੰਤ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਾਰਗ	:	ਵੇਖੋ-ਸਾਰੰਗ
ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਸਾਰਗ)
ਸਾਰੰਗ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨਾ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ

ਸਾਰਗ ਕੀ ਵਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸਾਰੰਗ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1237)
ਸਾਰੰਗ ਗੌੜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 398)
ਸਾਰੰਗ ਗੌਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 251)
ਸਾਰੰਗਾ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 313)
ਸਾਰੰਗੀ	:	ਵਿਤੱਤ ਸ਼੍ਰੋਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206)
ਸਾਰੰਦਾ	:	ਵਿਤੱਤ ਸ਼੍ਰੋਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206)
ਸਾਲੂ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਾਵਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਾਵਨੀ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਾਵਨੀ ਨਟ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 446)
ਸਾੜ੍ਹੁ	:	ਵੇਖੋ-ਆੜ
ਸਿਆਹੀ	:	ਤਾਲ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਪੁੜੇ ਦੇ ਮੱਧ ਵਿੱਚ ਲਗਿਆ ਕਾਲੇ ਰੰਗ ਦਾ ਗੋਲ-ਆਕਾਰੀ ਲੇਪ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.14)
ਸਿਆਮਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਿਕੰਦਰ ਬਿਰਾਹਿਮ ਕੀ ਵਾਰ ਕੀ ਧੁਨੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਗ ਗੂਜਰੀ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਉਤੇ ਅੰਕਿਤ ਧੁਨੀ ਸਿਰਲੇਖ ਸਿਕੰਦਰ ਬਿਰਾਹਿਮ ਕੀ ਵਾਰ ਕੀ ਧੁਨੀ ਗਾਉਣੀ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 508)
ਸਿੱਖ ਸੰਗੀਤ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੀ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ
ਸਿੰਘ ਸਰਵਣ ਕੇਦਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 507)

ਸਿੰਘ ਸਰਵਣ ਨਾਟ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 449)
ਸਿਤਾਰ	:	ਤਤ ਸ਼ੈਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 208)
ਸਿੰਦੂਰਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਿਧ ਗੋਸਟਿ	:	ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 938)
ਸਿੰਧਵੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਿੰਧੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਿੰਧੀ ਡੈਰਵੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਿੰਧੁ ਬਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 219)
ਸਿਮਹੇਂਦ੍ਰ ਮਧਮ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਸਿਰੀ ਬਹਾਰ .	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਸਿਰੀਰਾਗ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸਿਰੀਰਾਗੁ ਕੀ ਵਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 83)
ਸੀਹੁਤੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ੍ਰੀ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਸ੍ਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਸ੍ਰੀ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ੍ਰੀ ਟੰਕ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ	:	ਵੇਖੋ-ਸਿਰੀ ਰਾਗ
ਸ੍ਰੀ ਰਾਗ ਦੀ ਵਾਰ	:	ਵੇਖੋ-ਸਿਰੀ ਰਾਗ ਕੀ ਵਾਰ
ਸੁਬਿਤ ਸਾਜ਼	:	ਹਵਾ ਦੇ ਵੇਗ ਨਾਲ ਵੱਜਣ ਵਾਲੇ ਸਾਜ਼

ਸੁਖਮਨੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਮਹਲਾ ੫ (ਗੁਰ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ) ਦੀ ਅਸ਼ਟਪਦੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਦੀ ਇੱਕ ਰਚਨਾ ਜੋ ਰਾਗ ਗਊੜੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 262)
ਸੁਘਰਾਈ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੁਘਰਾਈ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੁਚੱਜੀ	:	ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 762)
ਸੁਧੰਗ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਅੰਗ ਦੇ ਆਸਾਵਾਰੀ ਰਾਗ ਦਾ ਸੂਚਕ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 369)
ਸੁਰ	:	ਸੰਗੀਤ ਉਪਯੋਗੀ ਪਛਾਣਯੋਗ ਰੰਜਕ ਧੁਨੀ
ਸੁਰ ਸਾਧਨਾ	:	ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਸਹੀ ਮੌਲਿਕ ਸਰੂਪ ਦਾ ਅਭਿਆਸ
ਸੁਰ ਸੰਵਾਦ	:	ਸੁਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਧੁਰ ਭਾਵ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸਪਤਕ ਦਾ ਤੀਜਾ, ਚੌਥਾ ਜਾਂ ਪੰਜਵਾਂ ਸੁਰ
ਸੁਰ ਕਰਨਾ	:	ਸੰਗੀਤਕ ਸਾਜ਼ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੁਰ ਉਤੇ ਮਿਲਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ
ਸੁਰ ਗਿਆਨ	:	ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਤੇ ਸਹੀ ਸਥਾਨ ਦਾ ਗਿਆਨ
ਸੁਰ ਚੜ੍ਹਾਉਣਾ	:	ਸੁਰ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ
ਸੁਰ ਚਿੰਨ੍ਹ	:	ਸੁਰ ਲਿਪੀ ਲਿਖਣ ਲਈ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੰਕੇਤ
ਸੁਰਟਿ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੁਰ ਦੇਣਾ	:	ਸਾਜ਼ ਜਾਂ ਆਵਾਜ਼ ਸੁਰ ਕਰਨ ਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰ ਉਤਪਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ
ਸੁਰਮਾਨੰਦ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੁਰ ਰਚਨਾ	:	ਸੁਰ ਦੇ ਸੰਖਿਪਤ ਨਾਵਾਂ ਸਹਿਤ ਨਿਬੱਧ ਸੰਗੀਤ ਰਚਨਾ
ਸੁਰ ਲਗਾਉਣਾ	:	ਸੁਰ ਦੇ ਸਹੀ ਰੂਪ ਦਾ ਗਾਇਨ ਜਾਂ ਵਾਦਨ
ਸੁਰ ਲਗਾਵ	:	ਸੁਰ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਢੰਗ
ਸੁਰ ਲਾਹੁਣਾ	:	ਸੁਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ
ਸੁਰ ਲਿਪੀ	:	ਸੰਗੀਤ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਲਿਖਣ ਵਾਸਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਸਹਿਤ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਅੰਕਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ
ਸੁਰ ਲਿਪੀ ਚਿੰਨ੍ਹ	:	ਸੁਰ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਲਿਪੀਬਧ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਚਿੰਨ੍ਹ
ਸੁਰ ਵਿਸਤਾਰ	:	ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਰਾਗ ਸਰੂਪ ਅਨੁਸਾਰ ਕ੍ਰਮਿਕ ਗਾਇਨ ਜਾਂ ਵਾਦਨ
ਸੁਰਾਵਲੀ	:	ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਅਲਪ ਸਮੂਹ

ਸੂਹਉ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੂਹਾ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੂਹਾ ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਪਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਤੌਜਾ, 2006, ਪੰਨਾ 311)		
ਸੂਹੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੂਹੀ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਸੂਹੀ ਆਸਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
(ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗੀਤ ਰਤਨਾਵਲੀ, ਭਾਗ ਦੂਜਾ, 1997, ਪੰਨਾ 471)		
ਸੂਹੀ ਕਾਢੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਸੂਹੀ ਲਲਿਤ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਸੂਤ	:	ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ ਵਾਦਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਆ
ਸੂਰ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੂਰ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੂਰਦਾਸੀ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੂਲਫਾਕਤਾ	:	ਵੇਖੋ-ਸੂਲਤਾਲ
ਸੂਲਫਾਖ	:	ਵੇਖੋ-ਸੂਲਤਾਲ
ਸੂਲਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 10 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ
ਸੋਹਣੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਸੋਹਣੀ)
ਸੋਹਣੀ ਬਸੰਤ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਭਾਈ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
(ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗੀਤ ਰਤਨਾਵਲੀ, ਭਾਗ ਦੂਜਾ, 1997, ਪੰਨਾ 701)		
ਸੋਹਿਲਾ	:	ਰਾਗ ਗਊੜੀ ਦੀਪਕੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ
(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 12)		

ਸੋਦਰੁ	:	ਰਾਗ ਆਸਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 347)
ਸੋਦਰੁ ਦੀ ਚਉਕੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਧੀਨ ਸੰਧਿਆ ਸਮੇਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੋਦਰੁ ਬਾਣੀ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਸੋਦਰ ਲਾਉਣਾ	:	ਸੋਦਰੁ ਦੀ ਚਉਕੀ ਦੀ ਗਾਇਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ, ਵੇਖੋ-ਸੋਦਰੁ ਦੀ ਚਉਕੀ
ਸੋਰਠ	:	ਵੇਖੋ-ਸੋਰਠਿ
ਸੋਰਠ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਸੋਰਠ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਸੋਰਠਿ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੋਰਠਿ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੋਰਠਿ ਮਾਝ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 37)
ਸੋਰਠਿ ਵਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸੋਰਠਿ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 642)
ਸੋਲਹੇ	:	ਰਾਗ ਮਾਰੂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1020)
ਸ਼ਹਾਨਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ਹਾਨਾ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੰਕਰਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸੰਕਰਾ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਸੰਕਰਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਸੰਕਰਾ ਭਰਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਰਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ਬਦ	:	1. ਇਲਾਹੀ ਬਾਣੀ ਰਚਨਾ 2. ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਗਾਇਨ ਹਿਤ ਬਾਣੀ ਦੀ ਇੱਕ ਰਚਨਾ
ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਣੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾਵਾਂ ਦਾ ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਗਾਇਨ
ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ

ਸ਼ਬਦ ਚਉਕੀ	:	ਵੇਖੋ-ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ
ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਨਾ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਆਮ ਬੋਲਚਾਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਨੂੰ ਸ਼ਬਦ ਪੜ੍ਹਨਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਣ ਲਗ ਪਿਆ ਹੈ
ਸ਼ਬਦ ਭੇਟਾ	:	ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਦਿਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭੇਟਾ
ਸ਼ਬਦ ਗੀਤ	:	ਇੱਕ ਨਿਵੇਕਲੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੱਲਤ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾ
ਸ਼ਬਦ ਗੀਤ ਅੰਗ	:	ਸ਼ਬਦ ਗੀਤ ਗਾਇਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧੀ
ਸ਼ਰਤੀ	:	ਕੰਨਾ ਨੂੰ ਸੁਣਾਈ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਤਿ ਸੂਖਮ ਧੁਨੀ
ਸੜਜ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੁਰ ਸਪਤਕ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਸੁਰ (ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਬਾਕੀ 6 ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ)
ਸੜ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 12 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ
ਸ਼ਾਹਾਨਾ ਕਾਨੜਾ	:	ਵੇਖੋ-ਸ਼ਹਾਨਾ ਕਾਨੜਾ
ਸ਼ਾਗਿਰਦ	:	ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵਿਦਿਆਰਥੀ
ਸ਼ਾਨ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ ਦਾ ਪ੍ਰਥਮ ਸੰਗੀਤਕ ਚਰਨ
ਸ਼ਾੜਵ	:	ਸਪਤਕ ਦੇ ਆਰੋਹ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਛੇ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾਲ ਉਤਪਤ ਰਾਗ ਦੀ ਜਾਤੀ
ਸ਼ਾੜਵ-ਅੱਜਵ	:	ਆਰੋਹ ਵਿੱਚ ਛੇ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਪੰਜ ਸੁਰਾਂ ਵਾਲੀ ਜਾਤੀ
ਸ਼ਾੜਵ-ਸੰਪੂਰਨ	:	ਆਰੋਹ ਵਿੱਚ ਛੇ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਸੁਰਾਂ ਵਾਲੀ ਜਾਤੀ
ਸ਼ਾੜਵ-ਸ਼ਾੜਵ	:	ਆਰੋਹ ਵਿੱਚ ਛੇ ਅਤੇ ਅਵਰੋਹ ਵਿੱਚ ਵੀ ਛੇ ਸੁਰਾਂ ਵਾਲੀ ਜਾਤੀ
ਸ਼ਿਆਮ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ਿਆਮ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 441)		
ਸ਼ਿਆਮ ਕੇਦਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ਿਖਰ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 17 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ
ਸ਼ਿਵ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਸ਼ਿਵ ਮੱਤ	:	ਮੱਧਕਾਲ ਦੇ ਰਾਗ-ਰਾਗਾਨੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਤ
ਸ਼ਿਵਮਤ ਭੈਰਉ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਸ਼ਿਵਮਤ ਭੈਰਵ)
ਸ਼ਿਵਰੰਜਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਦੀ ਚਉਕੀ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ
ਸ਼ੁਕਲ ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ੁੱਧ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ੁੱਧ ਸੁਰ	:	ਸੁਰ ਸਪਤਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਾਨ ਦੇ ਧਾਰਣੀ ਮੂਲ ਸੁਰ
ਸ਼ੁੱਧ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ੁੱਧ ਕੇਦਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ੁੱਧ ਗਊੜੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, 2006, ਪੰਨਾ 27)		
ਸ਼ੁੱਧ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ੁੱਧ ਧਨਾਸਰੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ੁੱਧ ਨਟ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਸ਼ੁੱਧ ਬਸੰਤ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ੁੱਧ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ੁੱਧ ਰਾਗ	:	ਸੁਤੰਤਰ ਸਰੂਪ ਦੇ ਧਾਰਨੀ ਰਾਗ

ੴ

ਹਉਦਾ	:	ਦਿਲੁਰਬਾ, ਸਾਰੰਗੀ ਆਦਿ ਲੱਕੜ ਦਾ ਹੇਠਲਾ ਭਾਗ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਖੱਲ੍ਹੂ ਮੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206.3)
ਹੰਸ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 262)
ਹੰਸ ਕਿੰਕਣੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਹੰਸਧਵਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਹੰਸ ਧੁਨ	:	ਵੇਖੋ-ਹੰਸਧਵਨੀ
ਹੰਸ ਨਟ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 434)
ਹੰਸ ਨਾਰਾਇਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਐਬਟਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, 1998, ਪੰਨਾ 15)
ਹੰਸ ਨਾਰਾਇਣੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਹਸਤ ਵਿਧੀ	:	ਹੱਥਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਤਾਲੀ ਨਾਲ ਤਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ
ਹਜੂਗੀ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਦਰਬਾਰ ਦਾ ਪਾਵਨ ਸਥਾਨ
ਹਜੂਗੀ ਰਾਗੀ	:	ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਰਤਨੀਆ
ਹਜੂਗੀਆ	:	1. ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦੇ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਜਾਂ ਸੇਵਾਦਾਰ 2. ਸਿੱਖ ਪ੍ਰਾਚਰਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਲ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪੱਲਾ
ਹੱਥ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ	:	ਵਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਅਤੇ ਪਰਿਪੱਕਤਾ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਭਿਆਸ
ਹਥੋੜੀ	:	ਤਬਲਾ ਜਾਂ ਜੋੜੀ ਸੁਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਯੰਤ੍ਰ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.6)

ਹਨੂੰ ਮੱਤ	:	ਮੱਧਕਾਲ ਦੇ ਰਾਗ-ਰਾਗਾਨੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਤ
ਹਮੀਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਹਮੀਰ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਹਮੀਰ ਨਟ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 452)
ਹਰਖ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਹਰਮੌਨੀਅਮ	:	ਸਮਵਿਭਾਜਿਤ ਸੁਰ ਸਪਤਕ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਤ ਇੱਕ ਸੁਸ਼ਿਰ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 211)
ਹਿੰਡੋਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਹਿੰਡੋਲ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਹਿੰਡੋਲ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਹਿੰਡੋਲ ਬਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਹੁਸੈਨੀ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਹੁਸੈਨੀ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਹੇਮਵਤੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਹੋਲੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 224)

ਕ

ਕ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣ
ਕਉਸਕ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਕਹਿਰਵਾ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 8 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ
ਕਹਿਰਵਾ (ਨਕਟਾ)	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 8 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ
ਕੰਘੀ	:	ਵੇਖੋ-ਤਾਰਦਾਨ
ਕੱਚੀ ਬਾਣੀ	:	ਸਿੱਖ ਮਰਿਆਦਾ ਅਨੁਸਾਰ ਬਾਣੀ ਜਾਪਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪਮਾਣਿਕ ਰਚਨਾਵਾਂ
ਕਛੇਲੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਣ	:	ਸਬੰਧਿਤ ਸੁਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾ (ਪੁਰਵ) ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ (ਉਤਰ) ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਪਰਸ਼ ਸੁਰ
ਕਤਾਂਨ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲ
ਕੰਨਰਸ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਕੰਨਾ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਸੰਗੀਤ ਰਸ ਦੀ ਅਨੁਕੂਲਤੀ
ਕਬੱਨੀ ਕੀਰਤਨ	:	ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਉਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਥਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਕਬੀਰ ਭੈਰਉ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 189)
ਕਮਲ ਕੁਸਮ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਮਲ ਰੰਜਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਸੱਤਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 362)
ਕਮੇਦਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਰਹਲੇ	:	ਰਾਗ ਗਊੜੀ ਪੂਰਬੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 234)
ਕਰਕੁਟ	:	ਜੋੜੀ ਵਾਦਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਆ, ਵੇਖੋ-ਜਤਿ
ਕਰਨਾਟੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਲਾਨਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਲਾਵੰਤ	:	ਗਾਇਨ ਕਲਾ ਅਤੇ ਰਾਗ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਗਿਆਤਾ
ਕਲਾਵਤੀ	:	1. ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ 2. ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 9½ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਤਾਲ
ਕਲਿਆਣ (ਯਮਨ)	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਕਾਫੀ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਰੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 444)
ਕਾਮੋਦ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਾਮੋਦ ਨਟ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਾਮੋਦਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਾਮੋਦੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਾਲ	:	ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮਾਂ
ਕਾਲੰਕਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਾਲਿੰਗੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਿੰਗੁਰੀ	:	ਤੱਤ ਸ਼ਰੇਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼
ਕਿਨਾਰ	:	ਤਬਲੇ ਦੇ ਪੁੜੇ ਦੀ ਉਪਰੀ ਪਰਤ ਜੋ ਕਿਨਾਰੇ ਉੱਤੇ ਗੋਲ ਘੇਰੇ ਵਾਂਗ ਲੱਗੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.9)
ਕਿਰਿਆ	:	ਹਸਤ ਵਿਧੀ ਦੁਆਰਾ ਤਾਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ
ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਮੱਤ	:	ਮੱਧਕਾਲ ਦੇ ਰਾਗ ਰਾਗਨੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮਤ
ਕੀਰਤਨ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਕੀਰਤੀ ਹਿਤ ਬਾਣੀ ਗਾਇਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਆ
ਕੀਰਤਨ ਅੰਗ	:	ਕੀਰਤਨ ਗਾਇਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਦਾਜ਼
ਕੀਰਤਨ ਸੋਹਿਲੇ ਦੀ ਚਉਕੀ	:	ਸਿੱਖ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਰਾਤ ਸਮੇਂ ਸੋਹਿਲਾ ਬਾਣੀ ਦੇ ਪਾਠ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ
ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ	:	ਵੇਖੋ-ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ
ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀਆਂ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਕਾਲ ਤੋਂ ਪ੍ਰਚਲਤ ਵਿਭਿੰਨ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀਆਂ, ਜਿਨਾਂ ਦਾ ਨਾਮਕਰਣ ਰਾਗ/ਸਮਾਂ/ਗਾਇਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਬਾਣੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਵਸਰ ਆਦਿ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਕੀਰਤਨ ਟਕਸਾਲ	:	ਸਿੱਖ ਸੰਤੀਤ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮਤਿ ਪਰੰਪਰਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਸਿਖਲਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਤੇ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ
ਕੀਰਤਨ ਦਰਬਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ (ਦਰਬਾਰ) ਵਿੱਚ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਮੇਂ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀਆਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਤ ਕੀਰਤਨ ਸਮਾਗਮ
ਕੀਰਤਨ ਭੇਟਾ	:	ਵੇਖੋ-ਸ਼ਬਦ ਭੇਟਾ

ਕਲਿਆਣ ਕੇਸਰੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਲਿਆਣ ਦੀ ਚਉਕੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਧੀਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਾਤ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪਹਿਰ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ
ਕਲਿਆਣ ਵਸੰਤ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਲਿਆਨ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਕਲਿਆਨ)
ਕਲਿਆਨ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਕਲਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਕਲਿਆਨ ਭੋਪਾਲੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਕਵਾਲੀ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 8 ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਤਾਲ
ਕਾਇਦਾ	:	ਤਾਲ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਵੰਡ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਚਨਾ, ਤਾਲ ਬੋਲ ਰਚਨਾ
ਕਾਕੂ ਭੇਦ	:	ਵੱਖ ਵੱਖ ਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਆਵਾਜ਼ ਦੇ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਗੁਣ
ਕਾਨਰਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਾਨੜਾ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਕਾਨੜਾ ਬਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 233)
ਕਾਨੜੇ ਕੀ ਵਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਕਾਨੜਾ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1312)
ਕਾਨੜਾ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 472)
ਕਾਫੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕਾਫੀ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਕਾਫੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਕਾਫੀ ਸੂਹੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 146)

ਕੀਰਤਨਕਾਰ	:	ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ
ਕੀਰਤਨੀ ਜਥਾ	:	ਸਿੱਖ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਕੀਰਤਨੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਾਣੀ ਗਾਇਕ ਤੇ ਸਾਜ਼ ਵਾਦਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ
ਕੁਆੜ	:	ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲੈਅ ਤੋਂ ਪੋਣੇ ਦੋ ਗੁਣਾਂ ਲੈਅ
ਕੁਆੜੀ	:	ਵੇਖੋ-ਕੁਆੜ
ਕੁਕੰਭ ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕੁਚੱਜੀ	:	ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 762)
ਕੁੰਤਲ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕੁੰਤਲ ਵਰਾਲੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਕੁੰਭ	:	1. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ 2. ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 11 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਕੁਰੰਕ ਵਰਾਲੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕੁਲ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 9 ਮਾਤ੍ਰਾ ਦਾ ਤਾਲ
ਕੇ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣ
ਕੇਦਾਰ	:	ਵੇਖੋ-ਕੇਦਾਰਾ
ਕੇਦਾਰ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਕੇਦਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਕੇਦਾਰ ਨਟ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕੇਦਾਰ ਬਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਪਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 241)
ਕੇਦਾਰ ਮਲਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਪਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 360)
ਕੇਦਾਰਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕੋਮਲ ਸੁਰ	:	ਅਚੱਲ ਤੇ ਸਥਿਰ ਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁਰੂਤੀ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਨੀਵੇਂ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਸਥਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰ (ਰੇ, ਗੁ ਧੁ, ਨੀ)

ਕੈਮਲ ਗੰਧਾਰ	:	ਅਚਲ ਤੇ ਸਥਿਰ ਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਸਰੁਤੀ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਗੰਧਾਰ ਸੁਰ
ਕੈਮਲ ਪੈਵਤ	:	ਅਚਲ ਤੇ ਸਥਿਰ ਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਸਰੁਤੀ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਪੈਵਤ ਸੁਰ
ਕੈਮਲ ਨਿਸ਼ਾਦ	:	ਅਚਲ ਤੇ ਸਥਿਰ ਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਸਰੁਤੀ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਨਿਸ਼ਾਦ ਸੁਰ
ਕੈਮਲ ਰਿਸ਼ਭ	:	ਅਚਲ ਤੇ ਸਥਿਰ ਸੁਰਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਆਪਣੇ ਸਰੁਤੀ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਰਿਸ਼ਭ ਸੁਰ
ਕੌਸੀ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਕੌਸੀ ਭੈਰਉ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਖ

ਖਉਖਟ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਖਟ	:	1. ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
		2. ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 18 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਖਟ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਖਟ ਤੋਡੀ)
ਖਟਕਾ	:	ਸਬੰਧਤ ਸੁਰ ਨਾਲ ਅਗਲੇ ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਸੁਰ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ
ਖਡੂਰੀਏ ਰਬਾਬੀ	:	ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਗੁਰ ਦਰਬਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਭਾਈ ਸੱਤਾ ਬਲਵੰਡ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਰਬਾਬੀ ਕੀਰਤਨੀਏ
ਖੰਬਾਵਤੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਖਮਾਜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਖਮਾਜ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਖਮਾਜ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਖਮਾਜੀ ਭਟਿਆਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਪਿ੍ਹ. ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ

(ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਗਰ, ਭਾਗ ਤੀਜਾ, 1999, ਪੰਨਾ 329)

ਖਰਜ	:	ਮੰਦਰ ਸਪਤਕ (ਮੰਦਰ ਸ਼ੜਜ)
ਖਰਜ ਦੀ ਤਾਰ	:	ਮੰਦਰ ਸਪਤਕ ਦੇ ਸ਼ੜਜ ਉੱਤੇ ਮਿਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਾਰ
ਖੱਲ੍ਹ	:	ਸਾਜ਼ ਉੱਤੇ ਮੜ੍ਹੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਚਮੜਾ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206.4)
ਖਵਾਜ਼ਾ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਰੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 257)
ਖੜਗ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 18 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਖੜਤਾਲ	:	ਸਾਜ਼ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਧੀਨ ਘਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 211)
ਖਾਲੀ	:	ਕਿਸੇ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਤਾਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਤਾਲ ਦੀ ਖਾਲੀ ਮਾਤਰਾ
ਖਿਆਲ	:	ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀ
ਖਿਆਲ ਅੰਗ	:	ਖਿਆਲ ਗਾਇਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧੀ
ਖਿਆਲ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ 10	:	ਦਸਵੇਂ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਦੀ ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੱਕ ਰਚਨਾ (ਮਿਤ੍ਰ ਪਿਆਰੇ ਨੂੰ) ਵੇਖੋ-ਖਿਆਲ
ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬੋਲ	:	ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਵੱਜਣ ਵਾਲੇ ਤਾਲ ਬੋਲ
ਖੂੰਟੀ	:	ਲੱਕੜੀ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਦੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿੱਲੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਾਰਾਂ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਸੁਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205.8)
ਖੂੰਟੀ ਦਾਨ	:	ਸਾਜ਼ ਦਾ ਉਹ ਭਾਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਖੂੰਟੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸੁਰਾਖ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਵੇਖੋ-ਖੂੰਟੀ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205.9)
ਖੋਲ	:	ਅਵਨੱਧ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਲੱਕੜ, ਮਿੱਟੀ ਜਾਂ ਧਾਤੂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਭਾਂਡਾ ਜਾਂ ਢਾਂਚਾ ਜਿਸਨੂੰ ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਖਲ ਨਾਲ ਮਜ਼ਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.8)

ਰਾ

ਰਾ	:	ਵੇਖੋ-ਗੰਧਾਰ
ਗਉਰਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗਉੜੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗਉੜੀ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ

ਗਊੜੀ ਸੇਰਠਿ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਗਊੜੀ ਕੀ ਵਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਗਊੜੀ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 318)
ਗਊੜੀ ਗੁਆਰੇਗੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਗਊੜੀ ਚੇਤੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਗਊੜੀ ਦਖਣੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਗਊੜੀ ਦੀਪਕੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਗਊੜੀ ਪੂਰਬੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਗਊੜੀ ਪੂਰਬੀ ਦੀਪਕੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਗਊੜੀ ਬੈਰਾਗਣਿ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਗਊੜੀ ਮਾਝ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਗਊੜੀ ਮਾਲਵਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਗਊੜੀ ਮਾਲਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਗਊੜੀ ਲਲਿਤਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਐਬਟਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪਹਿਲਾ, 1996, ਪੰਨਾ 27)
ਗਜ਼ਝੰਪਾ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 15 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਗਜ਼ਪਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗਜ਼ਰਾ	:	ਤਬਲੇ ਦੇ ਪੁੜੇ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਗੁੰਦਵੇਂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਣੀ ਚਮੜੇ ਦੇ ਤਸਮੇਂ ਦੀ ਲੜੀ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.4)
ਗਜ਼ਲੀਲ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 18 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਗਜ਼	:	ਵਿਤੱਤ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਘੜੇ ਦੀ ਪੂੰਛ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਬਣਿਆ ਯੰਤਰ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206)
ਗੱਟੇ	:	ਤਬਲੇ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਨੀਵਾਂ ਸੁਰ ਕਰਨ ਲਈ ਚੱਟ੍ਠ ਅਤੇ ਦਵਾਲ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਫਸਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਲੱਕੜ ਦੇ ਟੁੱਕੜੇ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.5)
ਗੰਡਕੀ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 17 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਗਣੇਸ਼ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 21 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਗਤ	:	ਸੁਰ ਵਾਦਨ ਦੀ ਤਾਲ ਨਿਬੱਧ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਚਨਾ ਜੋ ਤਾਲ ਵਾਦਨ ਵਿੱਚ ਮੌਲਿਕ ਬਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਧਾਰਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਗਤ-ਕਾਇਦਾ	:	ਤਾਲ ਵਾਦਨ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਗਤ ਜੋ ਤਾਲ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਵੰਡ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੋਵੇ।

ਗਤੀ	:	ਵੇਖੋ-ਲੈਅ
ਗਦੀ ਗਨ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਬੋਲ ਸਮੂਹ
ਗੰਧਰਵ	:	1. ਰਾਗ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਗਿਆਤਾ 2. ਸਵਰਗ ਲੋਕ ਦੀ ਇੱਕ ਗਾਇਕ ਸ਼੍ਰੋਣੀ
ਗੰਧਰਵ ਸੂਹੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ। ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 164)
ਗੰਧਰਵ ਗੌਡ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 395)
ਗੰਧਰਵ ਬਿਹਾਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 250)
ਗੰਧਾਰ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੁਰ ਸਪਤਕ ਦਾ ਤੀਜਾ ਸੁਰ
ਗੰਧਾਰੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗੰਧਾਰੀ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 355)
ਗੰਭੀਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗਮਕ	:	ਸੁਰ ਅਲੰਕ੍ਰਣ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਧੀ
ਗਰਾਮ	:	ਭਰਤ ਮੁਨੀ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰ-ਸ਼ੁਰੂਤੀ ਵਿਭਾਜਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ
ਗ੍ਰਹਿ ਸੁਰ	:	ਜਾਤੀ ਗਾਇਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਆਰੰਭਿਕ ਸੁਰ
ਗਵਰੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗਵੈਯਾ	:	ਵੇਖੋ-ਗਾਇਕ
ਗਾਇਕ	:	ਗਾਇਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ, ਗਾਇਨ ਵਿਦਿਆ ਦਾ ਗਿਆਤਾ
ਗਾਇਤ੍ਰੀ ਵੀਣਾ	:	ਮਨੁਖੀ ਸਰੀਰ ਦੀ ਵੀਣਾ ਨਾਲ ਤਸ਼ਬੀਹ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 208)
ਗਾਇਨ ਅੰਗ	:	ਕਿਸੇ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਗਾਉਣ ਦਾ ਮੌਲਿਕ ਤੇ ਵਿਸ਼ਿਸ਼ਟ ਅੰਦਾਜ਼
ਗਾਇਨ ਸਮਾਂ	:	ਰਾਗ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਦਾ ਸਮਾਂ
ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀ	:	ਗਾਇਨ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਬੱਧ ਸਥਾਪਤ ਸੰਗੀਤ ਰਚਨਾ

ਗਾਬਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ	(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1360)
ਗਾਰਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ	
ਗਾਰਾ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ	
ਗੀਤ	:	ਰੰਜਕ ਗਾਇਨ ਰਚਨਾ	
ਗੀਤ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 07 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ	
ਗੁ	:	ਵੇਖੋ-ਕੈਮਲ ਗੰਧਾਰ	
ਗੁੰਜੀ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ	
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 437)	
ਗੁੰਡ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ	
ਗੁਫਗੀ	:	ਵੇਖੋ-ਗਜਰਾ	
ਗੁਣਕਲੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ	
ਗੁਣਵੰਤੀ	:	ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 763)	
ਗੁਰ	:	ਵੇਖੋ-ਸਮ	
ਗੁਰਦੁਆਰਾ	:	ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਧਾਰਮਿਕ ਗੁਰ ਸਥਾਨ (ਗੁਰੂ ਦਾ ਘਰ ਜਾਂ ਦੁਆਰਾ)	
ਗੁਰਦੇਵ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ	
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 310)	
ਗੁਰਦੇਵ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ	
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 403)	
ਗੁਰਬਾਣੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾਵਾਂ	
ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ	:	ਸਿੱਖ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੁਆਰਾ ਮਰਿਆਦਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਪਰੰਪਰਾ ਜੋ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਸੰਗੀਤ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਅਨੁਸਾਰੀ ਹੈ	
ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤਾਚਾਰੀਆ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਸੰਗੀਤਕਾਰ	
ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਬੰਧ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ	
ਗੁਰੂ ਸ਼ਿਸ਼ ਪਰੰਪਰਾ	:	ਗੁਰੂ ਮੁਖ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਖਿਆ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਪਰੰਪਰਾ	
ਗੁਲਦਸਤਾ	:	ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰਾਗਾਂ ਅਤੇ ਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਬੱਧ ਕਰ ਕੇ ਗਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ	

ਗੁੱਲ	:	ਤਾਨਪੁਰੇ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਗ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205.4)
ਗੂਜਰੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗੂਜਰੀ ਕੀ ਵਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਗੂਜਰੀ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 517)
ਗੂਜਰੀ ਤੋੜੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗੇ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣ
ਗੌਡ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗੌਡਕਰੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗੌਪੀ ਬਸੰਤ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗੈਰਖ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗੌਡ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗੌਡ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਗੋੜ ਸਾਰੰਗ)
ਗੌਡ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਗੋੜ ਮਲ੍ਹਾਰ)
ਗੈਰ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਗੈਰਾ ਅੰਜਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਘ

ਘਸੀਟ	:	ਵਿਤੱਤ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਵਾਦਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਰਿਆ
ਘਨ ਸਾਜ਼	:	ਲੱਕੜ, ਧਾਤੁ ਜਾਂ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਨਿਰਮਿਤ ਸੰਗੀਤ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਗ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 211)

ਘਰ	:	ਤਬਲੇ ਦੇ ਪੁੜੇ ਦੇ ਗਜ਼ਰੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ 16 ਸੁਰਾਖ, ਵੇਖੋ-ਘਰ
ਘਰਾਣਾ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਇੱਕ ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸਿਖਿਆ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
ਘਰਾਨਾ	:	ਵੇਖੋ-ਘਰਾਣਾ
ਘਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸਿਰਲੇਖ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਇੱਕ ਸੰਕੇਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਕਣ 1 ਤੋਂ 17 ਗਿਣਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
ਘੜ੍ਹਚ	:	ਹੱਡੀ, ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਜਾਂ ਲੱਕੜ ਦੀ ਸੁਰਾਖਦਾਰ ਪੱਟੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਤਾਰਾ ਲੰਘਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206.2)
ਘੜ੍ਹਿਆਲੁ	:	ਘਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 211)
ਘੇਦੁਨਤਾ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲ
ਘੋੜੀ	:	ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ ਵਿਚ ਹੱਡੀ, ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਜਾਂ ਲੱਕੜ ਦਾ ਚੌਖਟ ਅਕਾਰੀ ਉਹ ਭਾਗ ਜਿਸ ਉੱਤੋਂ ਤਾਰਾਂ ਲੰਘਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205.3)
ਘੋੜੀਆਂ	:	ਰਾਗ ਵਡਹੰਸ ਵਿਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 575)

ੴ

ਚਉਂਕੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ	:	
ਕੀਰਤਨ	:	ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਵਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਵਿਖੇ ਸੁੱਖ ਆਸਨ ਸਮੇਂ ਲੋਕ-ਸਾਜ਼ਾਂ ਸਹਿਤ ਸ਼ਬਦ-ਗਾਇਨ
ਚਉਪਦਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ
ਚਉਬੋਲੇ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ
ਚੱਕੜਾਲ	:	(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1363)
ਚੱਕੜਾਰ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 05 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਚੱਕੂਰ	:	ਤਿੰਨ ਸਮ ਅਕਾਰੀ ਬੋਲਾਂ ਦੇ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਵਾਦਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਉਤੇ ਸਮ ਉੱਤੇ ਸੰਪੂਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤਾਲ ਰਚਨਾ
ਚੱਕੂਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਚੰਚਲਸ ਮਲਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਚੰਚਲ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 14 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਚੱਟ	:	ਵੇਖੋ-ਬੋਲ
ਚਤੁਰੰਗ	:	ਕਾਵਿ, ਤਰਾਨੇ, ਤਾਲ ਬੋਲ ਅਤੇ ਸਰਗਮ ਦੇ ਬੋਲਾਂ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀ
ਚਤੁਰ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 15 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਚੰਦਰ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਚੰਦ੍ਰਕਾਂਤ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਚੰਦ੍ਰਕੌਸ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਚੰਦ੍ਰਬਿੰਬ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਚੰਦ੍ਰਕਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਚੰਦ੍ਰਕਾ ਗੌਡ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 387)		
ਚੰਪਕ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਚਰਜੂ ਕੀ ਮਲੂਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਚਰਨ ਕਮਲ ਦੀ ਚਉਕੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਧੀਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ ਦੇ ਤੀਜੇ ਪਹਿਰ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ
ਚਾਂਟੀ	:	ਵੇਖੋ-ਕਿਨਾਰ
ਚਾਂਦਨੀ ਕੇਦਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਚਾਰ ਅਖਰੀ ਪਰਨ	:	ਪਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵੰਨਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵਰਣਾਂ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਬੋਲ ਸਮੂਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ
ਚਾਰ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 12 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ

ਚਾਰੂ ਕੇਸ਼ੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਚਿਸਤਰ ਜਾਤੀ	:	ਤਾਲ ਦੀ ਜਾਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਰ ਵਿਭਾਗ ਚਾਰ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦਾ ਹੋਵੇ
ਚਿਕਾਰੀ	:	ਤੱਤ ਸਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਅਤਿ ਤਾਰ ਜਾਂ ਤਾਰ ਸੜਜ ਉਤੇ ਮਿਲਾਈ ਤਾਰ
ਚਿਤ੍ਰਾ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 15 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਚਿਮਟਾ	:	ਸਾਜ਼ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਧੀਨ ਘਨ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 211)
ਚੌਕੀ	:	ਵੇਖੋ-ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ
ਚੌਕੀ	:	ਵੇਖੋ-ਚਉਂਕੀ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਕੀਰਤਨ
ਚੌਗੁਣ	:	ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲੈਅ ਤੋਂ ਚਾਰ ਗੁਣਾ ਤੇਜ਼ ਲੈਅ

ਛ

ਛੱਕਾ	:	ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਛੇ ਛੰਤਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਦਾ ਸੂਚਕ ਜਾਂ ਆਮ ਬੋਲਚਾਲ ਵਿੱਚ ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ ਵਿੱਚ ਗਾਇਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਛੰਤ ਲਈ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਨਾਮ
ਛੰਤ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਲੋਕ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ
ਛੰਤ ਮੰਗਲ	:	ਵੇਖੋ-ਮੰਗਲ
ਛੰਤ ਲਾਉਣਾ	:	ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ ਦੇ ਛੰਤਾਂ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ
ਛਾਇਆ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਛਾਇਆ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਛਾਇਆ ਤੌੜੀ)
ਛਾਇਆ ਤਿਲਕ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਛਾਇਆ ਨਟ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਛਾਇਆ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 357)
ਛਾਯਾਨਟ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਪ੍ਰ. ਗੁਰਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਰਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਪੰਨਾ 11)
ਛੈਣੇ	:	ਸਾਜ਼ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਧੀਨ ਘਨ ਸ਼੍ਰੋਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 211)
ਛੋਟਾ ਖਿਆਲ	:	ਵੇਖੋ-ਦਰੁੱਤ ਖਿਆਲ
ਛੋਟਾ ਤਿੰਨ ਤਾਲ	:	ਵੇਖੋ-ਪੰਜਾਬੀ ਠੇਕਾ

ਜ

ਜਗਪਾਲ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 11 ਮਾਡਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਜੰਗਲਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਜਗ੍ਹਾ	:	ਸੰਗੀਤ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਹਜਮਈ ਕਿਆ
ਜਤ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 8 ਅਤੇ 11 ਮਾਡਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਜਤਿ	:	ਜੋੜੀ ਵਾਦਨ ਦੀ ਇੱਕ ਕਿਰਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਰਾਹੀਂ ਖੁਲੇ ਬੋਲ ਅਤੇ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਬੰਦ ਬੋਲ ਵਜਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।
ਜਨਸੰਮੇਹਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਜਨਕ ਰਾਗ	:	ਵੇਖੋ-ਬਾਟ
ਜਨਮ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕੀਰਤਨ	:	
ਚਉਕੀ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਸੰਤਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਵਜੋਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ।
ਜੰਨਯ ਰਾਗ	:	ਬਾਟ ਤੋਂ ਉਤਪੰਨ ਰਾਗ
ਜਬਲੀਧਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਗ
ਜਥੰਤ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 507)

ਜੱਥੁੰ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਜਖਰਾਜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਜਲ ਤਰੰਗ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਘਣ ਸ਼ੈਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਜ਼, ਜਿਸ ਦੇ ਸੁਰ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਜਲਧਰ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਰੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 254)
ਜਲਧਰ ਕੇਦਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਜਲਧਰ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਰੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 375)
ਜਲਧਾਰਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਜਵਾ	:	ਰਬਾਬ ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਲੱਕੜ ਜਾਂ ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਦਾ ਪਤਰਾ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205)
ਜਵਾਗੀ	:	ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਘੋੜੀ ਦਾ ਉਹ ਭਾਗ ਜਿਸ ਉਪਰੋਂ ਤਾਰਾਂ ਲੰਘਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਘੋੜੀ)
ਜਾਤੀ	:	ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਸੁਰਾਂ ਜਾਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਾਗ ਜਾਂ ਤਾਲ ਦੀ ਜਾਤੀ
ਜਾਤੀ ਗਾਇਨ	:	ਰਾਗ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਪੂਰਵ ਪਾਚੀਨ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗਾਇਨ ਰੂਪ
ਜਿਲਹਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਜਿਲ੍ਹਾ)
ਜਿਲਹਾ ਕਾਢੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਪ੍ਰੰਤੂ. ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਗੁਰਮਤ ਸੰਗੀਤ ਸਾਗਰ (ਆਸਾ ਦੀ ਵਾਰ), ਭਾਗ ਤੀਜਾ, 2001, ਪੰਨਾ 465)
ਜੀਓ ਪੂਰਣੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੀਬਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੰਗੀਤ ਸਾਗਰ, 2002, ਪੰਨਾ 456)
ਜੁੜਵੇਂ ਬੋਲ	:	ਸੁਰਾਤਮਕ ਵਾਦਨ ਜਾਂ ਤਾਲਾਤਮਕ ਵਾਦਨ ਹਿਤ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲ ਸਮੂਹ

ਜੈ ਗੋਪਾਲ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 11 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਜੈਜ ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਤੀਜਾ, 2006, ਪੰਨਾ 300)
ਜੈਜਾਵੰਤੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਜੈ ਜੈ ਵੰਤੀ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 338)
ਜੈਤਸਰੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਜੈਤਸਰੀ ਕੀ ਵਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਜੈਤਸਰੀ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 705)
ਜੈਤਸਿਗੀ	:	ਵੇਖੋ-ਜੈਤਸਰੀ
ਜੈਤਸ੍ਰੀ	:	ਵੇਖੋ-ਜੈਤਸਰੀ
ਜੈਤ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਜੈ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 13 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਜੈ ਮੰਗਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 13 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਜੋਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਜੋਗ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 391)
ਜੋਗੀਆ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਜੋਟੀਆਂ ਦਾ ਕੀਰਤਨ	:	ਸਿੱਖ ਕੀਰਤਨ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਅੰਗ ਤੋਂ ਕੀਰਤਨ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ
ਜੋਤਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 7½ ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਜੋਧੈ ਵੀਰੈ ਪੂਰਬਾਣੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਉਤੇ ਅੰਕਿਤ ਪੁਨੀ, ਸਿਰਲੇਖ ਜੋਧੈ ਵੀਰੈ ਪੂਰਬਾਣੀ ਕੀ ਪੁਨੀ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 947)
ਜੋੜ ਆਲਾਪ	:	ਸੁਰਾਂ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰੰਜਕ, ਸੁਰਾਵਲੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਲੈਅ ਬੱਧ ਆਲਾਪ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਧੀ
ਜੋੜੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209)
ਜੋੜੀ ਦੇ ਅੰਗ	:	ਜੋੜੀ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਭਾਗ, ਜਿਵੇਂ ਖੇਲ, ਚੱਟ, ਡੱਗਾ, ਦਵਾਲ ਆਦਿ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209)

ਜੋੜੀ ਵਾਲਾ	:	ਜੋੜੀ ਵਾਦਕ (ਤਾਬਲਾ ਵਾਦਕ)
ਜੋੜੇ ਦੀ ਤਾਰ	:	ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰ ਉਤੇ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਦੇ ਤਾਰਾਂ
ਜੈਨਪੁਰੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਜਮਜ਼ਮਾ	:	ਵਾਦਨ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵਾਦਨ ਦੀ ਸੰਗੀਤਕ ਕ੍ਰਿਆ
ਜੀਲ	:	ਤੰਦ ਦੀ ਤਾਰ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206.10)

ੴ

ਝੰਝੋਟੀ	:	ਵੇਖੋ-ਸ਼ਿੱਝੋਟੀ
ਝਪਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 10 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਝਾਲਾ	:	ਅਤਿ ਦਰੁੱਤ ਲੈਅ ਵਿੱਚ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਭਾਰਤੀ ਵਾਦਨ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਸ਼ੈਲੀ
ਸ਼ਿੱਝੋਟੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਸ਼ਿੱਝੋਟੀ ਖਮਾਜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਝੀਲਫ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਝੂਮਰਾ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 14 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ

ਟ

ਟਕਸਾਲ	:	ਵੇਖੋ-ਕੀਰਤਨ ਟਕਸਾਲ
ਟੱਪਾ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 16 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ

ਟਮਕ	:	ਘਨ ਸ਼੍ਰੋਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ (ਛੈਣੇ)
ਟੰਮਕ	:	ਵੇਖੋ-ਟਮਕ
ਟੱਲ	:	ਘਨ ਸ਼੍ਰੋਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ (ਘੜ੍ਹਿਆਲ) (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 211)
ਟਿੱਕੇ ਦੀ ਵਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਮਕਲੀ ਰਾਗ ਦੀ ਤੀਜੀ ਵਾਰ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ, ਜੋ ਰਬਾਬੀ ਭਾਈ ਬਲਵੰਡ ਤੇ ਸੱਤਾ ਦੀ ਰਚਨਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੀ ਤਿਲਕ (ਟਿਕਾ) ਰਸਮ ਦਾ ਪ੍ਰਸੰਗ ਹੈ।
ਟਿੱਪਣ	:	ਸੁਰਲਿਪੀ ਦਾ ਇੱਕ ਚਿੰਨ੍ਹ
ਟੀਪ	:	ਤਾਰ ਸ਼ੜਜ ਜਾਂ ਤਾਰ ਸਪਤਕ ਦੇ ਸੁਰ
ਟੁਕੜਾ	:	ਇੱਕ ਆਵਰਤਨ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਘਟ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪਰਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਜਿਸ ਦੇ ਮੁਕਾਅ ਵਿੱਚ ਤਿਹਾਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।
ਟੁੰਡੇ ਅਸ ਰਾਜੈ ਕੀ ਧੁਨੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਗ ਆਸਾ ਅਪੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਉਤੇ ਅੰਕਿਤ ਧੁਨੀ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 462)
ਟੇਕ	:	ਪਦ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਦਾ ਸੂਚਕ ਸੰਕੇਤ
ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਠ

ਠਾਅ	:	ਕੋਈ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਲੈਅ
ਠੁਮਰੀ ਅੰਗ	:	ਠੁਮਰੀ ਗਾਇਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧੀ
ਠੁਮਰੀ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 08 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਠੇਕਾ	:	ਤਾਲ ਦੀਆਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਵੰਡ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਤ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਮੌਲਿਕ ਤਾਲ-ਬੋਲ।
ਠੇਕਾ ਰਖਣਾ	:	ਤਾਲ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਠੇਕੇ ਦੇ ਮੌਲਿਕ ਸ੍ਰੂਪ ਦਾ ਨਿਰੰਤਰ ਵਾਦਨ ਕਰਨਾ

ਡ

ਡੰਕਾ	:	ਨਗਾਰਾ ਸਾਜ਼ ਉਤੇ ਚੋਟ ਕਰ ਕੇ ਧੁਨੀ ਉਪਜਾਉਣ ਵਾਲਾ ਡੰਡਾ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 210)
ਡਖਣੇ	:	ਰਾਗ ਮਾਰੂ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1094)
ਡੱਗਾ	:	ਤਬਲੇ ਜਾਂ ਜੋੜੀ ਦਾ ਨੀਵੇਂ ਸੁਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਭਾਗ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.2)
ਡੰਡਾਉਤ ਕਰਨਾ	:	ਵੇਖੋ-ਮੰਗਲਾਚਰਣ
ਡਾਂਡ	:	ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਉਹ ਲੰਬਾ ਭਾਗ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਤਾਰਾਂ, ਪਰਦੇ ਅਤੇ ਖੂਟੀਆਂ ਲੱਗੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205.2)
ਡੁੱਗੀ	:	ਵੇਖੋ-ਡੱਗਾ
ਡੁਮੇਟਾ	:	ਡੂਮ ਜਾਤੀ ਦਾ ਵੰਸ਼ਜ

ਢ

ਢੱਡ	:	ਅਵਨੱਧ ਸ਼੍ਰੋਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 210)
ਢੱਈਆ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਦਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 7 ਮਾਡਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ, ਵੇਖੋ ਰੂਪਕ
ਢਾਡੀ	:	ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਵਾਰ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਲੋਕ ਵਾਰ ਗਾਇਕ
ਢੋਲ	:	ਅਵਨੱਧ ਸ਼੍ਰੋਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 210)
ਢੋਲਕ	:	1. ਵੇਖੋ-ਢੋਲਕੀ
ਢੋਲਕੀ	:	ਅਵਨੱਧ ਸ਼੍ਰੋਟੀ ਦਾ ਇੱਕ ਲੋਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 210)

ੴ

ਤਸਮਾ	:	ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਘੱਡੁਚ ਟਿਕਾਉਣ ਲਈ ਹੋਦੇ ਦੀ ਖੱਲ੍ਹੂ ਉਪਰ ਲਗਾਈ ਗਈ ਚਮੜੇ ਦੀ ਪੱਟੀ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206.12)
ਤੱਤ ਸਾਜ਼	:	ਮਿਜ਼ਗਾਬ/ਜਵਾ ਨਾਲ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਗ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205)
ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਤਾਰ ਤੋਂ ਸੁਰ ਉਤਪਨਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਗ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205-208)
ਤੰਦ	:	ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ (ਸਾਰੰਗੀ, ਸਾਰੰਦਾ ਆਦਿ) ਵਿੱਚ ਸੁਰ ਉਪਜਾਉਣ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬਕਰੇ ਦੀ ਆਂਦਰ (ਆਂਤ) ਤੋਂ ਬਣਾਈ ਤਾਰ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206.10)
ਤੰਦ ਮਰੋੜਨਾ	:	ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਖੂੰਟੀ ਮਰੋੜਕੇ ਤਾਰ ਸੁਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ
ਤਬਲਾ	:	ਅਵਨੱਧ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209)
ਤਬਲਾ ਵਾਦਕ	:	ਤਬਲਾ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ
ਤਬਲੀ	:	ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਉੱਤੇ ਘੋੜੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਲੱਕੜ ਦਾ ਇੱਕ ਭਾਗ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205.14)
ਤਬਲੇ ਦੇ ਅੰਗ	:	ਤਬਲੇ ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਭਾਗ, ਜਿਵੇਂ ਦਵਾਲ, ਗੱਟੇ, ਪੁੜਾ, ਪੇਂਦੀ ਆਦਿ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209)
ਤਬਲੇ ਦੇ ਦਸ ਵਰਣ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਦਸ ਬੋਲ
ਤਬਲੇ ਦੇ ਬੋਲ	:	ਤਬਲੇ ਵਿਚੋਂ ਉਤਪਨਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸੰਯੋਜਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂਸ
ਤੰਬੂਰਾ	:	ਵੇਖੋ-ਤਾਨਪੁਰਾ
ਤੰਬੂਰਾ ਮਿਲਾਉਣਾ	:	ਤਾਨਪੁਰਾ ਜਾਂ ਤੰਬੂਰਾ ਸੁਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ
ਤੰਮੂਰਾ	:	ਤਾਨਪੁਰੇ ਦਾ ਲੋਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਚੱਲਿਤ ਨਾਮ
ਤਰਜਨੀ	:	ਹੱਥ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਉੰਗਲ
ਤਰਥ	:	ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸਵੈ ਉਤਪਨਨ ਪ੍ਰਤਿਪੁਣੀ ਜਾਂ ਗੂੰਜ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਬਾਰੀਕ ਤਾਰਾਂ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206.11)
ਤਲਾ	:	ਸਾਰੰਗੀ ਦਾ ਅਰਧ ਚੰਦ੍ਰ ਸਮਾਨ, ਹੇਠਲਾ ਭਾਗ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਪੂਰੀ ਸਾਰੰਗੀ ਦੀਆਂ ਤਾਰਾਂ ਦੀ ਖਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206.9)

ਤਾ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣ
ਤਾਊਸ	:	ਸਿੱਖ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ ਨਾਲ ਵਜਣ ਵਾਲਾ ਮੇਰ ਵਰਗੀ ਸ਼ਕਲ ਦਾ ਵਿਤਤ ਸ਼੍ਰੋਣੀ ਦਾ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 207)
ਤਾਨ	:	ਦਰੁੱਤ ਲੈਅ ਵਿੱਚ ਰਾਗ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀ ਸੰਗੀਤਕ ਕ੍ਰਿਆ
ਤਾਨ ਪ੍ਰਕਾਰ	:	ਤਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਭਿੰਨ-ਭਿੰਨ ਵੰਨਗੀਆਂ
ਤਾਨਪੁਰਾ	:	ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਆਧਾਰ ਸੁਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਤਤ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205)
ਤਾਰ	:	ਵੇਖੋ-1. ਸੰਗੀਤ ਸਾਜ਼ ਦੀ ਧਾਰੂ ਜਾਂ ਬਕਰੇ ਆਦਿ ਦੀ ਆਂਤ ਤੋਂ ਬਣੀ ਤੰਦ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205.12)

2. ਤਾਰ ਸਪਤਕ

ਤਾਰ ਸਪਤਕ	:	ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਸੁਰ ਸਪਤਕ
ਤਾਰ ਗਹਿਨ	:	ਵੇਖੋ-ਅੱਟੀ
ਤਾਰਦਾਨ	:	ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਹਾਥੀ ਦੰਦ ਜਾਂ ਲੱਕੜ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਉਹ ਭਾਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਤਾਰਾਂ ਲੰਘਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205.13)
ਤਾਲ	:	ਸੰਗੀਤ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋ ਰਹੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਮਾਪ ਇਕਾਈ
ਤਾਲ ਅੰਗ	:	ਤਾਲ ਦਾ ਵਰਗੀਕਰਨ ਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਵੰਡ
ਤਾਲ ਸਾਜ਼	:	ਲੈਅ ਅਤੇ ਤਾਲ ਦੇਣ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਾਜ਼
ਤਾਲ ਚਿੰਨ੍ਹ	:	ਤਾਲ ਲਿਪੀਬੱਧ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹ
ਤਾਲ ਦੇ ਦਸ ਪ੍ਰਾਣ	:	ਤਾਲ ਦੇ ਦਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਲੱਛਣ
ਤਾਲ ਪ੍ਰਾਣ	:	ਵੇਖੋ-ਤਾਲ ਦੇ ਦਸ ਪ੍ਰਾਣ
ਤਾਲ ਲਿਪੀ	:	ਤਾਲ ਰਚਨਾ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚਿੰਨਾਂ ਸਹਿਤ ਲੇਖਨ ਪੱਧਤੀ
ਤਾਲ ਵਰਣ	:	ਤਾਲ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਬੋਲ
ਤਾਲੀ	:	ਤਾਲੀ ਦੁਆਰਾ ਤਾਲ ਦਾ ਆਰੰਭ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ
ਤਿ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣ
ਤਿੰ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣ
ਤਿਹਾਈ	:	ਤਾਲ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਦਨ ਸ਼ੈਲੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮਅਕਾਰੀ ਤਾਲ ਬੋਲ ਰਚਨਾ ਦਾ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਵਾਦਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਮ ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਕਿਰਿਆ
ਤਿਗੁਣ	:	ਮੱਧ ਲੈਅ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਗੁਣਾਂ ਤੇਜ਼ ਲੈਅ
ਤਿਟਕਤਾ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲ

ਤਿੰਨ ਅੱਖਰੀ ਪਰਨ	:	ਤਿੰਨ ਵਰਣਾਂ ਦੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਸੰਯੁਕਤ ਬੋਲਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਸਹਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਰਨ ਰਚਨਾ
ਤਿੰਨਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 16 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ (ਜੀਨ ਤਾਲ)
ਤਿੰਨ ਪਹਿਰੇ ਦੀ ਚਉਕੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਧੀਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਾਤ ਦੇ ਤੀਜੇ ਪਹਿਰ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ ਵੇਖੋ-ਤਿੰਨ ਪਹਿਰੇ ਦੀ ਚਉਕੀ
ਤਿਰਕਿਟ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲ
ਤਿਰੋਭਾਵ	:	ਮੂਲ ਰਾਗ ਦੇ ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਰਾਗ ਦੀ ਛਾਇਆ ਦਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕਿਆ
ਤਿਲਕ ਕਾਮੋਦ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਤਿਲੰਗ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਤਿਲੰਗ ਕਾਢੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਤਿਲੰਗ ਜੋਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 138)
ਤਿਲਵਾੜਾ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 08 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ 16 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਤ੍ਰਿਵੇਣੀ	:	1. ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ 2. ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 19 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਤੀਯਾ	:	ਵੇਖੋ-ਤਿਹਾਈ
ਤੀਵਰ ਸੁਰ	:	ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਸਥਾਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁੰਡੇ ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਸਥਾਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਮਧਿਅਮ ਸੁਰ
ਤੀਵਰ ਮਧਿਅਮ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 7 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਤੀਵਰਾ ਤਾਲ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਤੁਖਾਰੀ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣ
ਤੁ	:	1. ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਰ ਗੁੰਜ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਨਰਮ ਲੱਕੜ, ਕੱਦੂ ਦੇ ਸਖਤ ਖੌਲ ਜਾਂ ਚਮੜੇ ਤੋਂ ਨਿਰਮਤ ਗੋਲ ਅਕਾਰੀ ਭਾਗ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205.17) 2. ਤਤ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਇਕ ਸਾਜ਼
ਤੁੰਬਾ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣ
ਤੇ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਤੇਲੋਗੀ	:	ਰਾਗ ਤੇੜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਤੇੜੀ ਅੰਗ	:	

ਥ

ਬਾਟ	:	ਰਾਗ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਾ ਸਤ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ
ਬਾਪ	:	ਖੁਲ੍ਹੇ ਹੱਥ ਦੇ ਪ੍ਰਹਾਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਤਬਲੇ ਜਾਂ ਜੋੜੀ ਦਾ ਨਾਦ
ਬਿਤੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 296,343)
ਬਿਤੀ ਗਉੜੀ	:	ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ! (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 296)

ਦ

ਦਸ ਵਰਣ	:	ਵੇਖੋ-ਤਬਲੇ ਦੇ ਦਸ ਵਰਣ
ਦਸ ਪ੍ਰਾਣ	:	ਵੇਖੋ-ਤਾਲ ਦੇ ਦਸ ਪ੍ਰਾਣ
ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ	:	ਦਸਮ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਗ੍ਰੰਥ
ਦਸ਼ਮੇਸ਼ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ 10 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਦਸ਼ਵਿਧੀ ਰਾਗ	:	ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਰਾਗ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਧੀ
ਵਰਗੀਕਰਣ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੱਖਣੀ ਰਾਗ ਵੇਖੋ ਗਉੜੀ ਦੱਖਣੀ, ਬਿਲਾਵਲ ਦੱਖਣੀ ਆਦਿ
ਦਖਣੀ ਸੂਹੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 155)
ਦਮਦਾਰ ਤਿਹਾਈ	:	ਜਿਸ ਤਿਹਾਈ ਦੇ ਤਿੰਨਾਂ ਪਲੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਮ ਅਕਾਰੀ ਵਿਸ਼ਰਾਮ ਲੈਂਦਿਆਂ ਸਮ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ
ਦਮਾਮ	:	ਵੇਖੋ-ਨਗਾਰਾ

ਦਰਬਾਰੀ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦਰਬਾਰੀ ਟੋੜੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਦਰਬਾੜੀ ਤੌੜੀ)
ਦਰੁੱਤ	:	ਨਿਸ਼ਚਤ ਮੱਧ ਤੋਂ ਦੁਗਣੀ ਤੇਜ਼ ਲੈਅ, ਵੇਖੋ-ਲੈਅ
ਦਰੁੱਤ ਖਿਆਲ	:	ਦਰੁੱਤ ਲੈਅ ਵਿੱਚ ਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਿਆਲ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਭਾਗ ਵੇਖੋ-ਵਧਰੀ
ਦਵਾਲ	:	ਤਬਲੇ ਦੇ ਮਦੀਨ ਉਤੇ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੋਲ
ਦਾਏਂ ਦੇ ਵਰਣ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 6 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਦਾਦਰਾ	:	ਵੇਖੋ-ਮਦੀਨ
ਦਾਯਾਂ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦਿਸਾਖ	:	ਰਾਗ ਮਾਝ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ
ਦਿਨ ਰੈਣਿ	:	(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 136)
ਦਿਲਰੁਬਾ	:	ਵਿਤਤ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 207)
ਦੀਪਕ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦੀਪਕ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਦੀਪਕ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਦੀਪਚੰਦੀ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 14 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਦੁਗਣ	:	ਮੱਧ ਲੈਅ ਤੋਂ ਦੁਗਨੀ ਤੇਜ਼ ਲੈਅ।
ਦੁੰਦਭੀ	:	ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਦਾ ਇੱਕ ਤਾਲ ਸਾਜ਼ (ਦੁੰਦਭ)
ਦੁਪਦਾ	:	ਦੋ ਪਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ
ਦੁਰਗਾ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਦੁਰਗਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਦੁਰਗਾ ਕੱਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 561)
ਦੇਸ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦੇਸ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਦੇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਦੇਸਕਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਦੇਸ਼ ਗੌੜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦੇਸ਼ ਮਲਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦੇਸੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦੇਸੀ ਸੰਗੀਤ	:	ਵੇਖੋ-ਦੇਸੀ ਸੰਗੀਤ
ਦੇਸੀ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦੇਸੀ ਤਾਲ	:	ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਤਾਲ
ਦੇਸੀ ਰਾਗ	:	ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਤੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਰਾਗ
ਦੇਸੀ ਸੰਗੀਤ	:	ਲੋਕ ਜਾਂ ਜਨਰੂਚੀ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੰਗੀਤ
ਦੇਵਸਾਖ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦੇਵਕਰੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦੇਵਗੰਧਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦੇਵਗਿਗੀ ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦੇਵਰੰਜਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਦੌੰਗੀ	:	ਵੇਖੋ - ਹਉਂਦਾ

ਧ

ਧ	:	ਵੇਖੋ-ਪੈਵਤ
ਧਣੂਖ	:	ਵੇਖੋ-ਪਨੂਖ, ਗਜ਼

ਧਨੁਖ	:	ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਧਨੁਖ ਦੇ ਆਕਾਰ ਦਾ ਲੱਕੜ ਅਤੇ ਘੋੜੇ ਆਦਿ ਦੀ ਪੂਛ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਤੋਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਯੰਤ੍ਰ (ਗਜ਼)
ਧਨਾਸਰੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਧਨਾਸਰੀ)
ਧਨਾਸਰੀ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਧਨਾਸਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਪਛਾਣ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਧਮਾਰ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 14 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਧਰੁਪਦ	:	ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਗਾਇਨ ਸ਼ੈਲੀ
ਧਰੁਪਦ ਅੰਗ	:	ਧਰੁਪਦ ਗਾਇਨ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧੀ
ਧਰੁਵ	:	1. ਪ੍ਰਬੰਧ ਗਾਇਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ 2. ਹਸਤ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਤਾਲ ਪ੍ਰਦਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਕ੍ਰਿਆ
ਧਿਲਾਂਗ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲ
ਧਾ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣ
ਧਾਗਾ	:	ਤਾਨਪੁਰੇ ਦੀ ਘੋੜੀ (ਬਿਜ) ਅਤੇ ਤਾਰਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚਕਾਰ ਸੁਰ ਝਨਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਰੇਸ਼ਮ ਜਾਂ ਸੂਤੀ ਧਾਗੇ ਦਾ ਟੁਕੜਾ
ਧਾਗੋਨ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲ
ਧਾਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਧਾਮਾ	:	ਵੇਖੋ-ਡੱਗਾ
ਧਾਰਨਾ ਦਾ ਕੀਰਤਨ	:	ਬਾਣੀ ਦੀ ਤੁਕ ਨੂੰ (ਟੇਕ ਜਾਂ ਅਧਾਰ ਬਣਾ ਕੇ) ਸਥਾਈ ਬਣਾ ਕੇ ਜੋਟੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਰਤਨ
ਧਿੰ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣ
ਧਿਟਾਂਨ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲ
ਧਿਰਕਿਟ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲ
ਧਿਰਧਿਰ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੋਲ
ਧੁ	:	ਵੇਖੋ-ਕੈਮਲ ਧੈਵਤ
ਧੁਨੀ	:	1. ਕੰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣੀ ਜਾ ਸਕਣ ਵਾਲੀ ਆਵਾਜ਼ 2. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਵਾਰਾਂ ਦੀਆਂ ਧੁਨੀਆਂ
ਧੁਮਾਲੀ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 8 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ

ਪੂਲੀਆ ਮਲਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਧੂੜਾ	:	ਤਬਲੇ ਅਤੇ ਸਾਰੰਗੀ ਵਿੱਚ ਉੱਗਲਾਂ ਦੇ ਸਹਿਜ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਧੂੜਾ/ਪਾਊਡਰ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.3)
ਧੇ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣ
ਧੇਤੁ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਬੌਲ
ਧੇਨੁਕਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਸੰਗੀਤ ਸਿੱਖਿਆ ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ, 1998, ਪੰਨਾ 193)
ਧੈਵਤ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੁਰ ਸਪਤਕ ਦਾ ਛੇਵਾਂ ਸੁਰ (ਯ)
ਧੌਸਾ	:	ਵੇਖੋ-ਨਗਾਰਾ

ਨ

ਨ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਬੋਲ
ਨਉਬਤ	:	ਵੇਖੋ-ਨਗਾਰਾ
ਨਉਬਤਿ	:	ਵੇਖੋ-ਨਗਾਰਾ
ਨਗਮਾ	:	ਤਾਲ ਸਾਜ਼ ਦੇ ਏਕਲ ਵਾਦਨ (ਸੋਲੋ) ਲਈ ਵਜਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸੁਰ ਰਚਨਾ
ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਥਾਂ ਤੋਂ ਦੂਜੀ ਥਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਂਦਿਆਂ ਸੰਗਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਰਤਨ
ਨਗਾਰਚੀ	:	ਨਗਾਰਾ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ
ਨਗਾਰਾ	:	ਅਵਨਾਂਧ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 210)
ਨਟ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਨਟ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਨਟ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਨਟ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 240)

ਨਟ ਕੇਦਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 484)
ਨਟ ਨਾਰਾਇਨ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਨਟ ਬਿਹਾਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਨਟ ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਨਟ ਭੈਰਵ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਨਟ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਨੰਦ ਕੌਸ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸ. ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਐਬਟਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਗੁਰਬਾਣੀ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਦੂਜਾ, 1998, ਪੰਨਾ 199)
ਨਾਇਕ	:	ਪਰੰਪਰਾਗਤ ਸੰਗੀਤ ਸਿਖਿਆ ਦਾ ਧਾਰਣੀ
ਨਾਇਕੀ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਨਾਕੀ ਮਾਰਨਾ	:	ਗਾਇਨ ਕਰਦਿਆਂ ਤਾਰ ਸਪਤਕ ਤੋਂ ਅਤਿ ਤਾਰ ਸਪਤਕ ਵੱਲ ਆਵਾਜ਼ ਲਾਉਣ ਦੀ ਕਿਆ
ਨਾਟ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਕਰਨਾਟਕੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਨਾਦ	:	ਸੰਗੀਤ ਉਪਯੋਗੀ ਧੁਨੀ
ਨਾਰਾਇਣ ਗੌੜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 392)
ਨਾਰਾਇਣੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਨਿਆਸ ਸੁਰ	:	ਰਾਗ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਠਹਿਰਾਉ ਵਾਲਾ ਸੁਰ
ਨਿਸ਼ਾਦ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੁਰ ਸਪਤਕ ਦਾ ਸੱਤਵਾਂ ਸੁਰ
ਨਿਖਾਦ	:	ਵੇਖ-ਨਿਸ਼ਾਦ

ਨਿਬੱਧ	:	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਤਾਲਬਧ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਜਾਂ ਰਚਨਾ
ਨਿਬੱਧ ਗਾਨ	:	ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਗਾਇਨ ਰਚਨਾ ਜੋ ਸੁਰ ਤਾਲ ਬੱਧ ਹੋਵੇ
ਨੀ	:	ਵੇਖੋ-ਨਿਸ਼ਾਦ
ਨੀਗਜ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 10 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਨੀ	:	ਵੇਖੋ-ਕੋਮਲ ਨਿਸ਼ਾਦ
ਨੂਰ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਨੌਕਾ	:	ਤਿਹਾਈ ਦਾ ਤਿੰਨ ਵਾਰ ਨਿਰੰਤਰ ਵਾਦਨ ($3 \times 3 = 9$)

ਪ

ਪ	:	ਵੇਖੋ-ਪੰਚਮ
ਪਉੜੀ	:	1. ਲੋਕ ਅੰਗ ਦਾ ਇੱਕ ਕਾਵਿ ਰੂਪ 2. ਵੇਖੋ-ਪਉੜੀ ਤਾਲ
ਪਉੜੀ ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨਾ	:	ਵੇਖੋ-ਪਉੜੀ ਸੋਧਣਾ
ਪਉੜੀ ਸੋਧਣਾ	:	ਪਉੜੀ ਦਾ ਸ਼ੁੱਧ ਪਾਠਤਮਕ ਗਾਇਨ
ਪਉੜੀ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 4 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਪਉੜੀ ਪੜ੍ਹਨਾ	:	ਪਉੜੀ ਦਾ ਪਾਠਤਮਕ ਗਾਇਨ
ਪਉੜੀ ਲਗਾਉਣਾ	:	ਪਉੜੀ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰਨਾ
ਪਸਤੋ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 07 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਪਹਰੇ	:	ਰਾਗ ਸਿਰੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 74)
ਪਹਾੜੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪਹਾੜੀ ਏਮਨੀ ਬਿਲਾਵਲੀ :	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ

ਪਹਾੜੀ ਝਿੱਝੋਟੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਪਹਾੜੀ ਮਾਂਡ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਰਘੁਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਸੰਗੀਤ ਸਿੱਖਿਆ ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ, 1998, ਪੰਨਾ 463)
ਪਹਿਰਿਆ ਕੈ ਘਰੁ ਗਾਵਣਾ:	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਪੰਨਾ 93 ਉੱਤੇ ਦਰਜ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਪਹਿਰਿਆ ਕੈ ਘਰੁ ਗਾਵਣਾ ਗਾਇਨ ਸੰਬੰਧੀ ਨਿਰਦੇਸ਼
ਪਕੜ	:	ਰਾਗ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਮੁਖ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਪਖਾਵਜ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਇੱਕ ਅਵਨੱਧ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 210)
ਪੰਚ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 252)
ਪੰਚਮ	:	1. ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ 2. ਭਾਰਤੀ ਸੁਰ ਸਪਤਕ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਸੁਰ
ਪੰਚਮ ਸਵਾਰੀ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 15 ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਤਾਲ
ਪੰਚਮ ਦੀ ਤਾਰ	:	ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪੰਚਮ ਸੁਰ ਉੱਤੇ ਮਿਲਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਾਰ
ਪੰਜਗੁਣ	:	ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲੈਅ ਤੋਂ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਤੇਜ਼ ਲੈਅ
ਪੰਜ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 15 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਪੰਜ ਤਾਲ ਦੀ ਸਵਾਰੀ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 15 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ, ਵੇਖੋ-ਪੰਚਮਸਵਾਰੀ ਤਾਲ
ਪੰਜਾਬੀ ਠੇਕਾ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 16 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਪੰਜਾਬੀ ਤਾਲ	:	ਵੇਖੋ-ਪੰਜਾਬੀ ਠੇਕਾ
ਪੰਜਾਬੀ ਧਮਾਰ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 14 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਪਟਦੀਪ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪਟਦੀਪ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਪਟਦੀਪ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਪਟਦੀਪਕੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪਟ ਬਿਹਾਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਪਟਮੰਜਗੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪਟੀ	:	ਰਾਗ ਆਸਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 207.9)
		(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 434)
ਪੱਟੀ	:	ਤੁੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਿਚ ਤਰਬਾਂ ਦੀਆਂ ਖੂਟੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੀ ਲੱਕੜ ਦੀ ਫੱਟੀ
ਪੰਤ ਗੌੜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 390)
ਪੱਤਾ	:	ਵੇਖੋ-ਜਵਾ
ਪਦੇ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ, ਵੇਖੋ ਚਉਪਦੇ, ਦੁਪਦੇ ਆਦਿ
ਪਰਜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪਰਦਾ	:	ਵੇਖੋ-ਪਰਦੇ
ਪਰਦੇ	:	ਤੁੰਤੀ ਸਾਜ਼ ਦੇ ਸੁਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਬੰਨੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਧਾਊ ਦੇ ਪਰਦੇ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 207.8.)
ਪਰਨ	:	ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਇੱਕ ਆਵਰਤਨ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬੋਲਾਂ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਸਮੂਹ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਤਿਹਾਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ
ਪ੍ਰਸਤਾਰ	:	ਕਾਇਦਾ, ਰੇਲਾ ਆਦਿ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਏ ਵਰਣਾਂ ਤੋਂ ਨਵੇਂ ਬੋਲ ਸਮੂਹ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤਾਰ ਕਰਨਾ
ਪ੍ਰਦੀਪ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਪ੍ਰਦੀਪਕੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਪ੍ਰਬੰਧ	:	ਵੇਖੋ-ਪ੍ਰਬੰਧ ਗਾਇਨ
ਪ੍ਰਬੰਧ ਗਾਇਨ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗਾਇਨ ਵਿਧਾ
ਪ੍ਰਬਲਚੰਡ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪ੍ਰਭਾਤ ਕਿਰਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 196)
ਪ੍ਰਭਾਤ ਫੇਰੀ ਦਾ ਕੀਰਤਨ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਵਸਰਾਂ ਉੱਤੇ ਪ੍ਰਭਾਤ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਚਲਦਿਆਂ ਚਲਦਿਆਂ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤਕ ਅੰਗ ਤੋਂ ਸਮੂਹਿਕ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਣਾਲੀ

ਪ੍ਰਭਾਤ ਭੈਰਓ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਪ੍ਰਭਾਤ ਭੈਰਵ)
ਪ੍ਰਭਾਤੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਦਖਣੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਪ੍ਰਭਾਤੀ ਬਿਭਾਸ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਪ੍ਰਮਾਣ	:	ਬਾਣੀ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਅਤੇ ਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਦਿੜਤਾ ਲਈ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਆਦਿ
ਪ੍ਰਮਾਣ ਪ੍ਰਧਾਨ ਕੀਰਤਨ	:	ਬਾਣੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਮੂਲ ਭਾਵ ਜਾਂ ਸੰਕਲਪ ਨੂੰ ਸੁਦਿੜਾ ਤੇ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਲਈ ਬਾਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਵਿਭਿੰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਾਂ ਦਾ ਗਾਇਨ ਕਰਕੇ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਚਾਲਿਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ
ਪਲਟਾ	:	ਪੇਸ਼ਕਾਰ, ਕਾਇਦਾ, ਰੇਲਾ ਆਦਿ ਦੀ ਰਚਨਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਏ ਵਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਤਾਲ ਵਿਸਤਾਰ
ਪੱਲੇ ਦਾ ਸ਼ਬਦ	:	ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀ ਰਸਮ ਸਮੇਂ ਲੜਕੀ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਾਂ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਲੋਂ ਲੜਕੇ ਦਾ ਪੱਲਾ ਲੜਕੀ ਨੂੰ ਫੜਾਉਣ ਸਮੇਂ ਗਾਇਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਸ਼ਬਦ ਪਲੈ ਤੈਡੈ ਲਾਗੀ
ਪੜੰਤ	:	ਤਾਲ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਲੋਅ ਮਈ ਪਾਠ
ਪੜਤਾਲ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਵਿਲੱਖਣ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਜਿਸ ਨੂੰ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਬੰਧ ਕਰਕੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅੰਗ ਤੋਂ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਪੜਤਾਲ ਗਾਇਕੀ	:	ਵੇਖੋ-ਪੜਤਾਲ
ਪੜਾਲ	:	ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਆਵਰਤਨ ਲੰਬੀ ਪਰਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਚੱਕ੍ਰਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਪਾਊਡਰ	:	ਵੇਖੋ-ਪੂੜਾ
ਪਾਇਦਾ	:	ਸਾਰੰਗੀ ਵਿੱਚ ਤਾਰਾਂ ਬੰਨਣ ਲਈ ਤੰਦੀ ਨੂੰ ਦੋਹਰਾ ਕਰ ਕੇ ਤਾਰ ਗਹਿਨ ਵਿੱਚ ਪਰੋਇਆ ਗਿਆ ਟੁਕੜਾ
ਪਾਛੂ	:	ਸਿੱਖ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਮੁਖ ਰਾਗੀ ਦੇ ਨਾਲ (ਪਿੱਛੇ-ਪਿੱਛੇ) ਗਾਇਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕੀਰਤਨੀਆਂ (ਸਹਾਇਕ ਰਾਗੀ)
ਪੀਲੂ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪੀਲੂ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਪੀਲੂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਪੁਸ਼ਪ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਤੀਬਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੰਗੀਤ ਸਾਗਰ, 2002, ਪੰਨਾ 265)
ਪੜਾ	:	ਤਬਲਾ/ਜੋੜੀ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਮੁੱਖ ਭਾਗਾਂ ਉਪਰ ਮੜ੍ਹੇ ਚਮੜੇ ਦੇ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ ਸਿਆਹੀ, ਲਵ/ਮੈਦਾਨ ਅਤੇ ਕਿਨਾਰ ਤੋਂ ਨਿਰਮਤ ਵਰਕਾ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.13)

ਪੁੜੀ	:	ਵੇਖੋ-ਪੁੜਾ
ਪੁਨਿਆਕੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪੁਰਬੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪੁਰਵ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਪੁਰਵਾ ਕਲਿਆਨ)
ਪੁਰਵੀ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਪੁਰਵੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਪੁਰੀਆ (ਦਿਨ ਦੀ)	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪੁਰੀਆ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪੁਰੀਆ ਧਨਾਸਰੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਪੇਸ਼ਕਾਰ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ੈਲੀ
ਪੇਂਦੀ	:	ਤਬਲੇ ਦੇ ਪੁੜੇ ਨੂੰ ਭਾਂਡੇ ਨਾਲ ਗੁੰਦਣ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਗੋਲ ਆਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਚੱਕਰ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 207.12)

ੴ

୪

ਬਹੁਤਵ	:	ਰਾਗ ਵਿਸਥਾਰ ਸਮੇਂ ਸੁਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕ ਪ੍ਰਯੋਗ
ਬੰਗਲੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬੰਗਾਲ ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬੰਗਾਲ ਭੈਰਉ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਬੰਗਾਲ ਭੈਰਵ)
ਬੰਗਾਲਮ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬੰਦ	:	ਵੇਖੋ-ਪਰਦੇ
ਬੰਦ ਬੋਲ	:	ਹੱਥ ਦੀਆਂ ਬੰਦ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਦੀ ਵਿਧੀ ਨਾਲ ਤਬਲਾ ਜਾਂ ਜੋੜੀ 'ਤੇ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਬੋਲ
ਬੰਦਨਾ	:	ਵੇਖੋ-ਮੰਗਲਾਚਰਣ, ਡੰਡਉਤ
ਬੰਦਨਾ ਦਾ ਠੇਕਾ	:	ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ ਦੇ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਮੰਗਲਾਚਰਨ ਨਾਲ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਠੇਕਾ
ਬਰਸਾਤੀ ਮਲਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 399)
ਬਰਵਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬਰੋਜ਼ਾ	:	ਵਿਤੱਤ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ ਉਤੇ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪਦਾਰਥ
ਬ੍ਰਹਮ ਜੋਗ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 18 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਬ੍ਰਹਮ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 18 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਬੜ੍ਹਤ	:	ਸੁਰ, ਲੈਅ ਤੇ ਬੋਲਾਂ ਦਾ ਕ੍ਰਮਿਕ ਪ੍ਰਸਤਾਰ
ਬਾਗੋਸ਼ਗੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬਾਗੋਸ਼ਗੀ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਬਾਗੋਸ਼ਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਬਾਗੋਸ਼ਗੀ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬਾਗੋਸ਼ਗੀ ਬਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਬਾਜ਼	:	ਵਾਦਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਦਾਜ਼
ਬਾਜ਼ ਦੀ ਤਾਰ	:	ਤੱਤੀ ਸਾਜ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਤਾਰ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਵਾਦਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਬਾਣਟ	:	ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਲੈਅ ਤੇ ਛੰਦ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਤਾਲ ਬੋਲਾਂ ਦੀ ਉਪਜ ਕਰਨਾ
ਬਾਣੀ	:	ਇਲਾਹੀ ਸ਼ਬਦ-ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵਾਣਿਤ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾਵਾਂ
ਬਾਯਾਂ	:	ਵੇਖ-ਡੱਗਾ
ਬਾਰਹਮਾਹ	:	ਰਾਗ ਮਾਝੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 133)
ਬਾਵਨਾਅੱਖਗੀ	:	ਰਾਗ ਗਉੜੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 250, 340)
ਬਿਆੜ	:	ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲੈਅ ਤੋਂ ਸਵਾਈ ਦੋਗੁਣੀ ਲੈਅ
ਬਿਸਵਾ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 7½ ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਬਿਹਾਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬਿਹਾਗ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਬਿਹਾਗ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਬਿਹਾਗੜਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬਿਹਾਗੜੇ ਕੀ ਵਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਬਿਹਾਗੜਾ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 548)
ਬਿਤ	:	ਗਜ਼ ਨਾਲ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੋਣੀ, ਵੇਖੋ ਵਿਤੱਤ
ਬਿੰਨੂ	:	ਵੇਖੋ-ਇੰਨੂ
ਬਿਨੋਦਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬਿਭਾਸ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬਿਭਾਸ ਪ੍ਰਭਾਤੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਬਿਰਹੜੇ	:	ਰਾਗ ਆਸਾ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 431)
ਬਿਲਾਸਖਾਨੀ ਤੋੜੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬਿਲਾਵਲ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ

ਬਿਲਾਵਲੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਵੇਖ-ਬਿਲਾਵਲ
ਬਿਲਾਵਲੁ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਬਿਲਾਵਲੁ ਗੌਡ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਦਰਜਣੀ ਰਾਗ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਬਿਲਾਵਲੁ ਦਖਣੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਬਿਲਾਵਲ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ
ਬਿਲਾਵਲ ਕੀ ਵਾਰ	:	(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 849)
ਬਿਲਾਵਲ ਦੀ ਚਉਕੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਅਧੀਨ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਦਿਨ ਦੋ ਦੂਜੇ ਪਹਿਰ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਪ੍ਰਸਤੁਤੀ
ਬਿਲਾਵਲੁ ਮੰਗਲ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਬੀਹੜ ਭੈਰਉ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 179)
ਬੀਨੀ	:	ਗਜ਼ ਦੇ ਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਗੁੰਦ ਕੇ ਬਾਹਰਲੇ ਪਾਸੇ ਧਾਰੇ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਗੰਡ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206.1)
ਬੀਰਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 20 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਬੇਸੁਰਾ	:	ਜੋ ਸੁਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਬੇਤਾਲਾ	:	ਜੋ ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਬੇਦਮ ਤਿਹਾਈ	:	ਜਿਸ ਤਿਹਾਈ ਦੇ ਤਿੰਨਾ ਪਲੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਾ ਲਿਆ ਜਾਵੇ।
ਬੇਦਮ ਪਰਨ	:	ਅਜਿਹੀ ਪਰਨ ਜਿਸ ਦੀ ਅੰਤਲੀ ਤਿਹਾਈ ਦੇ ਪਲੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਮ ਜਾਂ ਅੰਤਰਾਲ ਨਾ ਹੋਵੇ
ਬੈਠਕ	:	ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਗਾਇਨ ਵਾਦਨ ਹਿਤ ਬੈਠਣ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਦਰਾ
ਬੈਰਾਗੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬੈਰਾਗੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬੈਰਾਗੀ ਭੈਰਉ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬੈਰਾਧਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬੈਰਾੜੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਬੈਰਾੜੀ ਭੈਰਉ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਬੋਲ	:	ਕਿਸੇ ਗੀਤ ਜਾ ਵਾਦਨ ਸੰਗੀਤ ਜਾਂ ਤਬਲੇ ਦੀਆਂ ਉਚਾਰਣ ਧੁਨੀਆਂ

ਬੋਲ ਅਲਾਪ	:	ਗਾਇਨ ਸਮੇਂ ਰੀਤ ਬੋਲਾਂ ਦੇ ਉਚਾਰਣ ਸਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਨਿਬਧ ਸੁਰ ਵਿਸਥਾਰ
ਬੋਲ ਤਾਨ	:	ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਉਚਾਰਣ ਸਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਦੁੱਤ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਸੁਰ ਵਿਸਥਾਰ
ਬੋਲ ਬਾਂਟ	:	ਕਿਸੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਲੈਅ ਅਤੇ ਛੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ

ਭ

ਭਉਰਾਨਦ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਭੁਖਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਭਜਨ ਕੀਰਤਨ	:	ਪ੍ਰਭੂ ਭਗਤੀ ਹਿਤ ਕੀਰਤੀ ਗਾਇਨ
ਭੱਟ	:	ਭੱਟ ਸਮੁਦਾਏ ਦੇ ਬਾਣੀਕਾਰ
ਭਟਿਆਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਭਟਿਆਰ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਭਟਿਆਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣੁ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਭਰਤਮੱਤ	:	ਮੱਧ ਕਾਲ ਦੇ ਰਾਗ-ਰਾਗਾਨੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੱਤ
ਭਰੀ	:	ਵੇਖੋ-ਤਾਲੀ
ਭਵਾਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਭਾਸਕਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਭਾਂਡਾ	:	ਵੇਖੋ-ਖੋਲ
ਭਾਨਮਤੀ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 11 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਭਿੰਨ ਸੜਜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਭਿੰਨ ਖੜਜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਪ੍ਰਿ. ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ

(ਗੁਰਮਤ ਸੰਗੀਤ ਸਾਗਰ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2004, ਪੰਨਾ 249)

ਭੀਮ ਪਲਾਸੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਭੀਮ ਪਲਾਸੀ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਭੀਮ ਪਲਾਸੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਭੇਰੀ	:	ਇੱਕ ਅਵਨੱਧ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਸਾਜ਼ (ਭੇਰਿ, ਨਗਾਰਾ)
ਭੈਰਉ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ, ਵੇਖੋ-ਭੈਰਵ
ਭੈਰਉ ਬਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਭੈਰਵ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਭੈਰਵ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਭੈਰਵ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਭੈਰਵੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਰਾਗ ਜੋ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿਚ ਵੀ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹੈ
ਭੈਰਵੀ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਭੈਰਵੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਭੂਪ ਕਲਿਆਣੁ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਭੂਪਾਲ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਭੂਪਾਲ ਤੌੜੀ)
ਭੂਪਾਲੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਭੂਪਾਲੀ ਟੋਡੀ	:	ਵੇਖੋ-ਭੂਪਾਲ ਟੋਡੀ
ਭੂਪਾਲੀ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਭੂਪਾਲੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ

ਮ

ਮ	:	ਵੇਖੋ-ਮਧਿਆਮ
ਮੁ	:	ਵੇਖੋ-ਤੀਵਰ ਮਧਿਆਮ
ਮਸਤ ਅੰਗ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਹਲਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਾਣੀਕਾਰ ਗੁਰੂਆਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ

ਮਹੀਂਦਰ ਭੈਰਉ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਪਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 185)
ਮਹੇਸ਼ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 9 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਮੰਗਲ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਬਿਲਾਵਲ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਬਿਲਾਵਲ ਛੰਤ ਮੰਗਲ ਜੋ ਬਿਲਾਵਲ ਮੰਗਲ ਰਾਗ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ
ਮੰਗਲ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 6½ ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਮੰਗਲ ਭੈਰਉ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਮੰਗਲ ਭੈਰਵ)
ਮੰਗਲਾਚਰਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀ ਕੀਰਤਨ ਚਉਕੀ ਪਰੰਪਰਾ ਦਾ ਦੂਜਾ ਚਰਣ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਲੰਬਿਤ ਲੈਅ ਅਧੀਨ ਗਾਇਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਮਜੀਰੇ	:	ਵੇਖੋ-ਮਜੀਰੇ
ਮੰਜੀਰੇ	:	ਘਨ ਸ਼੍ਰੋਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 211)
ਮਣਕਾ	:	ਸੰਪੂਰਨ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੁਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਕੱਚ ਜਾਂ ਹਾਬੀ ਦੰਦ ਤੋਂ ਬਣੇ ਮਣਕੇ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205.11)
ਮਣੀ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 11 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਮੱਤ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 9 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਮਦਮਾਦੀ ਸਾਰੰਗ	:	ਵੇਖੋ-ਮਧਮਾਦ ਸਾਰੰਗ
ਮੰਦਰ ਸਪਤਕ	:	ਨਿਰਧਾਰਤ ਮੱਧ ਸਪਤਕ ਤੋਂ ਨੀਵਾਂ ਸੁਰ ਸਪਤਕ
ਮੰਦਲ	:	ਵੇਖੋ-ਮਾਂਦਲ
ਮਦੀਨ	:	ਤਬਲੇ ਜਾਂ ਜੋੜੀ ਦਾ ਉਚਾ ਸੁਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਭਾਗ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.11)
ਮੱਧ ਸਪਤਕ	:	ਸਾਧਾਰਣ ਆਵਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਗਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਪਤਕ
ਮੱਧ ਲੈਅ	:	ਤਿੰਨ ਮੂਲ ਲੈਅਾਂ ਵਿਚੋਂ ਮੱਧ ਵਾਲੀ ਲੈਅ, ਵੇਖੋ ਲੈਅ
ਮਧਮਾਦ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਧਿਆਮ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੁਰ ਸਪਤਕ ਦਾ ਚੌਥਾ ਸੁਰ
ਮਧ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਧੁਪ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਪਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ

(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 578)

ਮਧੂਕੋਸ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਧੂ ਮਲਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 353)
ਮਧੂਰਜਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਧੂਵੰਤੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਨੋਹਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਰੌੜਾ	:	ਲੱਕੜ ਦਾ ਇੱਕ ਗੋਲ ਟੁਕੜਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਤਰਥਾਂ ਸੁਰ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206)
ਮਲਹਾਰ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਮਲਹਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਮਲਕ ਮੁਰੀਦ ਤਥਾ ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ	:	
ਸੋਹੀਆ ਕੀ ਧੁਨੀ ਗਾਵਣੀ :		ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਗ ਮਾਝ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਉਤੇ ਅੰਕਿਤ ਧੁਨੀ ਸਿਰਲੇਖ ਮਲਕ ਮੁਰੀਦ ਤਥਾ ਚੰਦ੍ਰਹੜਾ ਸੋਹੀਆ ਕੀ ਧੁਨੀ ਗਾਵਣੀ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 137)
ਮਲਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਮਲਾਰ)
ਮਲਾਰੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਲੂਹਾ ਕੇਦਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮੜ੍ਹ	:	ਸੰਗੀਤ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਹਉਂਦੇ, ਤੂੰਬੇ ਜਾਂ ਭਾਂਡੇ ਉਪਰ ਚੜਾਇਆ ਚਮੜਾ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206.4)
ਮਾਝ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਾਝ ਖਮਾਜੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 42)
ਮਾਝ ਖਮਾਝ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਾਝੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ

ਮਾਂਡ	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਾਤਰਾ	ਵੇਖੋ-ਮਾਤ੍ਰਾ
ਮਾਤ੍ਰਾ	ਤਾਲ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਮਾਪਣ ਦੀ ਨਿਉਨਤਮ ਇਕਾਈ
ਮਾਂਦਲ	ਅਵਨੱਧ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਜ਼ (ਨਗਾਰਾ)
ਮਾਧਵ	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਾਰਗੀ ਸੰਗੀਤ	ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਦਾ ਧਾਰਮਕ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਤ ਸੰਗੀਤ
ਮਾਰਵਾ	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਾਰਵਾ ਅੰਗ	ਰਾਗ ਮਾਰਵਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਮਾਰੂ	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਾਰੂ ਕਾਢੀ	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਮਾਰੂ ਕੀ ਵਾਰ	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਮਾਰੂ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ
	(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1086, 1094)
ਮਾਰੂ ਤਿਲੰਗ	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
	(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 143)
ਮਾਰੂ ਦਖਣੀ	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਦਖਣੀ ਰਾਗ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਮਾਰੂ ਬਿਹਾਰ	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਾਲਸਿਗੀ	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਾਲਕੁਸਕ	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਾਲਕੌਸ	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਾਲਕੌਸ ਬਹਾਰ	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਾਲਗੁੰਜੀ	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਮਾਲਗੁੰਜੀ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਤੀਜਾ, 2006, ਪੰਨਾ 221)
ਮਾਲੀ ਗਊੜਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਿਸ਼ਰ ਪੀਲੂ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਿਸ਼੍ਵ ਤੁਖਾਰੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਰਘਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੰਗੀਤ ਸਿੱਖਿਆ ਗਾਵਹੁ ਸਚੀ ਬਾਣੀ, 1998, ਪੰਨਾ 313)
ਮਿਸ਼ਰਤ ਰਾਗ	:	ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਗਾਂ ਦੇ ਮੇਲ ਤੋਂ ਉਪਜਿਆ ਰਾਗ
ਮਿਸ਼ਰ ਪਹਾੜੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮਿਜ਼ਰਾਬ	:	ਸਿਤਾਰ ਵਜਾਉਣ ਲਈ ਮੋਟੀ ਤਾਰ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਤਿਕੌਣ ਆਕਾਰ ਦਾ ਯੰਤ੍ਰ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 208)
ਮ੍ਰਿਦੰਗ	:	ਇੱਕ ਭਾਹਤੀ ਤਾਲ ਸਾਜ਼ (ਪਖਾਵਜ਼)
ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਵਾਦਕ	:	ਵੇਖੋ-ਮ੍ਰਿਦੰਗੀਆ
ਮ੍ਰਿਦੰਗੀਆ	:	ਮ੍ਰਿਦੰਗ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ
ਮੀਆਂ ਕੀ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮੀਆਂ ਕੀ ਤੋੜੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮੀਆਂ ਕੀ ਮਲਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮੀਡ	:	ਇੱਕ ਸੁਰ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਸੁਰ ਤਕ ਦਾ ਅਖੰਡ ਸੁਰ ਲਗਾਵ
ਮੀਰਾਸੀ	:	ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮੁਸਲਿਮ ਜਾਤੀ
ਮੀਰਾਂ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਪਿੰਸੀਪਲ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਗੁਰਮਤ ਸੰਗੀਤ ਸਾਗਰ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2004, ਪੰਨਾ 439)
ਮੁਕਾਅ	:	ਤਾਲ ਵਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸਮੇਂ ਸਮਾਪਤੀ ਉਤੇ ਵਜਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਤਿਹਾਈ ਜਾਂ ਤੋੜਾ

ਮੁੱਖ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਦੀ ਪਛਾਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮੁੱਖ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਮੁੱਖ ਸਾਜ਼	:	ਹੱਥ ਨਾਲ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਣਮੜ੍ਹੇ ਤਾਲ ਸਾਜ਼
ਮੁੱਖੜਾ	:	1. ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਗਾਇਨ ਰਚਨਾ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਤੁਕ ਦਾ ਮੁੱਖ ਭਾਗ 2. ਤਾਲ ਸੰਗਤ ਕਰਨ ਹਿਤ ਆਰੰਭ ਵਿੱਚ ਵਜਾਈ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਲਪ ਅਕਾਰੀ ਰਚਨਾ
ਮੁੱਠਾ	:	ਵਿਤੱਤ ਸ਼੍ਵੇਣੀ ਦੇ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ ਦੀ ਪਕੜ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206.7)
ਮੁੰਦਰਿਕਾ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮੁੰਦਾਵਣੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1429)
ਮੁਰਕੀ	:	ਮੂਲ ਸੁਰ ਦੇ ਅਗਲੇ ਪਿਛਲੇ ਸੁਰਾਂ ਦਾ ਦਰੁੱਤ ਗਤੀ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹਿਕ ਲਗਾਵ
ਮੁਲਤਾਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮੁਲਤਾਨੀ ਧਨਾਸਰੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 276)
ਮੂਸੇ ਕੀ ਵਾਰ ਕੀ ਧੁਨੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਗ ਕਾਨੜਾ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਉਤੇ ਅੰਕਿਤ ਧੁਨੀ ਮੂਸੇ ਕੀ ਵਾਰ ਕੀ ਧੁਨੀ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1312)
ਮੂਰਛਨਾ	:	ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਕਾਲ ਸਮੇਂ ਸਪਤਕ ਦੇ ਆਰੰਭਿਕ ਸੁਰ ਨੂੰ ਕਮ ਅਨੁਸਾਰ ਬਦਲ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੁਰ ਸਪਤਕ
ਮੇਘ ਰਾਗ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮੇਘ ਮਲਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮੇਘ ਰੰਜਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮੇਲ ਰਾਗ ਵਰਗੀਕਰਨ	:	ਮਧਕਾਲੀਨ ਰਾਗ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਧੀ
ਮੇਲਾਪਕ	:	ਪ੍ਰਬੰਧ ਗਾਇਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਭਾਗ
ਮੇਵਾਰਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਮੇਵਾੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਮੋਹਨ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਸੱਤਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 300)
ਮੌਹਰਾ	:	ਇੱਕ ਆਵਰਤਨ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦੀ ਰਚਨਾ, ਜਿਸਦਾ ਵਾਦਨ ਤਾਲ ਸੰਗਤ ਸਮੇਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਮੌਗਰਾ	:	ਵੇਖ-ਲੰਗੋਟ
ਮੋਟਕੀ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 463)
ਮੌਸਮੀ ਰਾਗ	:	ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੌਸਮ ਅਨੁਸਾਰ ਗਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਗ

ਯ

ਯਸ਼ ਰੰਜਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਸੱਤਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 292)
ਯਕਾ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 12 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ, ਵੇਖ ਇੱਕ ਤਾਲ
ਯੰਤ੍ਰੀ	:	ਸੰਗੀਤ ਸਾਜ਼ ਵਾਦਕ
ਯਤੀ ਲਗਨ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 6 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਯਮਨ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਯਮਨੀ ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਯਮਨੀ ਮਾਝ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਛੇਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ -46)

ਰ

ਰ	:	ਤਬਲੇ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਣ
ਰਸ ਰੰਜਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਰਹਾਉ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਭਾਵ ਪ੍ਰਗਟਾਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤੁਕਾਂ (ਬੰਦ) ਜੋ ਗਾਇਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਦਾ ਸੂਚਕ ਹੈ
ਰਹਾਉ ਦੂਜਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਅਧੀਨ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਦੂਜੇ ਰਹਾਉ ਦਾ ਸੂਚਕ
ਰੰਜਨੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੱਖ ਰੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਸੱਤਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 298)		
ਰਬਾਬ	:	ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਪ੍ਰਥਮ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾ, ਪੱਤਾ ਜਾਂ ਪਲੈਟਰਮ ਨਾਲ ਵਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205)
ਰਬਾਬੀ	:	ਸਿੱਖ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਰਬਾਬੀ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ
ਰਬਾਬੀ ਕੀਰਤਨੀਏ	:	ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਦੇ ਬਾਨੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦੇ ਸੰਗੀ ਸੰਗੀਤਕਾਰ ਭਾਈ ਮਰਦਾਨਾ ਦੇ ਵੰਸ਼ਜ ਕੀਰਤਨਕਾਰ
ਰਮਣੀਕ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸਾਢੇ ਦਸ ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਰਾਇ ਕਮਾਲ ਦੀ ਮੌਜਦੀ	:	
ਕੀ ਵਾਰ ਕੀ ਧੁਨੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਗ ਗਊੜੀ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਉਤੇ ਅੰਕਿਤ ਧੁਨੀ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 318)
ਰਾਇ ਮਹਮੇ ਹਸਨੇ	:	
ਕੀ ਧੁਨੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਗ ਸਾਰੰਗ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਉਤੇ ਅੰਕਿਤ ਧੁਨੀ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1237)
ਰਾਇਸਾ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਰਾਗ	:	ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਵਰਣਾਂ ਨਾਲ ਸੁਸੱਜਿਤ ਜਨਚਿਤ ਰੰਜਕ ਧੁਨੀ
ਰਾਗ ਅੰਗ	:	ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਗ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਹਿਤ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸੁਰ ਸਮੂਹ

ਰਾਗ ਸ੍ਰੂਪ	:	ਰਾਗ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੁਰ ਵਿਧਾਨ
ਰਾਗ ਜਾਤੀ	:	ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਲੱਗਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਉਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਜਾਤੀ
ਰਾਗ ਧਿਆਨ	:	ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਚਿਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਾਵਿ ਰੂਪ
ਰਾਗਣੀ	:	ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਰਾਗ ਵਰਗੀਕਰਨ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪਰਿਵਾਰ ਰਚਿਤ ਇੱਕ ਇਸਤ੍ਰੀ ਰਾਗ
ਰਾਗ ਪ੍ਰਬੰਧ	:	ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਗੀਤ ਪਰੰਪਰਾ ਦੇ ਰਾਗਾਂ ਦਾ ਸਮੁੱਚਾ ਵਿਧੀ ਵਿਧਾਨ
ਰਾਗਮਾਲਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ ਰਚਨਾ ਜਿਸ ਅਧੀਨ ਰਾਗਾਂ ਨੂੰ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਵਿ ਰੂਪ ਵਜੋਂ ਅੰਕਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
		(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1429)
ਰਾਗਰਾਣਵ ਮੱਤ	:	ਮੱਧਕਾਲ ਦੇ ਰਾਗ-ਰਾਗਾਨੀ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੱਤ
ਰਾਗ ਲੱਛਣ	:	ਰਾਗ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੱਛਣ
ਰਾਗ ਵਰਗੀਕਰਣ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਰਾਗਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਵਰਗ ਵੰਡ
ਰਾਗਾਂਗ ਵਰਗੀਕਰਣ	:	ਮੱਧਕਾਲੀਨ ਰਾਗ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਸਿਧਾਂਤ
ਰਾਗੀ	:	ਰਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਰਤਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸਿੱਖ ਕੀਰਤਨਕਾਰ
ਰਾਗੀ ਜਥਾ	:	ਤਿੰਨ ਜਾਂ ਚਾਰ ਕੀਰਤਨਕਾਰਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ
ਰਾਗੇ ਸ੍ਰੀ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 529)
ਰਾਗੇ ਸ੍ਰੀ ਬਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 237)
ਰਾਗੋਸਵਰੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਰਾਜ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 570)
ਰਾਣੇ ਕੈਲਾਸ ਤਥਾ ਮਾਲਦੇ		
ਕੀ ਪੁਨਿ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਗ ਮਲਾਰ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਉਤੇ ਅੰਕਿਤ ਪੁਨੀ
		(ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1278)
ਰਾਮਦਾਸੀ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ

ਰਾਮਕਲੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਰਾਮਕਲੀ ਕੀ ਵਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਰਾਮਕਲੀ ਰਾਗ ਅਪੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 947, 957, 966)
ਰਾਮਕਲੀ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਰਾਮਕਲੀ ਦਖਣੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਖਣੀ ਰਾਗ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਰਾਮਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਰਿਸ਼ਭ	:	ਭਾਰਤੀ ਸੁਰ ਸਪਤਕ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸੁਰ ਰੇ
ਰਿਖਬ	:	ਵੇਖੋ-ਰਿਸ਼ਭ
ਰੀਤ	:	ਵੇਖੋ-ਸ਼ਬਦ ਰੀਤ
ਰੀਤ ਗੌੜ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਰੁੱਤ ਕਾਲੀਨ ਰਾਗ	:	ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੁੱਤਾਂ ਦੌਰਾਨ ਗਾਏ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੌਸਮੀ ਰਾਗ
ਰੁਤੀ	:	ਰਾਗ ਰਾਮਕਲੀ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 927)
ਰੁਦ੍ਰ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 11 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਰੂਦਰ ਤਾਲ	:	ਵੇਖੋ-ਰੁਦ੍ਰ ਤਾਲ
ਰੂਪਕ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 7 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਰੂਪ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 7 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਰੂਪ ਮੰਜਗੀ ਮਲ੍ਹਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਰੇ	:	ਵੇਖੋ-ਰਿਸ਼ਭ
ਰੇਲਾ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ੈਲੀ
ਰੇਵਤੀ ਕਾਨੜਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਪਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਰੇਵਾ	:	(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 452)
ਰੇਵਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਰੇ	:	ਕੌਮਲ ਰਿਸ਼ਭ

ਲ

ਲਹਿਦਾ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਰੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਦੂਜਾ, 2006, ਪੰਨਾ 236)
ਲਹਿਰਾ	:	ਵੇਖੋ-ਨਗਮਾ
ਲੰਕਦਹਨ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਲੰਕੇਸ਼ਰੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਲੰਕੇਸ੍ਰੀ	:	ਵੇਖੋ-ਲੰਕੇਸ਼ਰੀ
ਲਗੀ	:	ਤਬਲਾ ਵਾਦਨ ਦੀ ਇੱਕ ਸ਼ੈਲੀ
ਲੰਗੋਟ	:	ਤੁੰਬੇ ਦੀ ਪੇਂਦੀ ਵਿੱਚ ਤਾਰਾਂ ਬੰਨਣ ਲਈ ਲੱਗਿਆ ਕਿਲ ਇਸ ਨੂੰ ਮੋਗਰਾ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵੇਖੋ ਤਲਾ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 205.10)
ਲੱਛਮੀ ਕਲਿਆਣ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
ਲੱਛਮੀ ਟੋੜੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਲੱਛਮੀ ਤੋੜੀ)
ਲੱਛਮੀ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 18 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਲੱਛਾ ਸਾਖ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਲੱਛਾ ਸਾਖਾ ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਰੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਤੀਜਾ, 2006, ਪੰਨਾ 316)
ਲਲਤ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਲਲਿਤ)
ਲਲਾਂ ਬਹਲੀਮਾ ਕੀ ਧੁਨੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਰਾਗ ਵਡਹੰਸ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਉਤੇ ਅੰਕਿਤ ਧੁਨੀ
ਗਾਵਣੀ	:	ਲਲਾਂ ਬਹਲੀਮਾਂ ਕੀ ਧੁਨਿ ਗਾਵਣੀ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 585)

ਲਲਿਤ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਲਲਿਤ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਲਲਿਤ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਲਲਿਤ ਕਲੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ
		(ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 411)
ਲਲਿਤ ਬਿਲਾਵਲ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਰਾਗਮਾਲਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ
ਲਵ	:	ਪੜ੍ਹੇ ਦਾ ਇੱਕ ਭਾਗ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.10)
ਲੜੀ	:	ਤਾਲ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਬਣਤਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰਖਦੇ ਹੋਏ, ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਬੋਲ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀ ਉਪਜ
ਲਾਚਾਰੀ ਟੋਡੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਲਾਚਾਰੀ ਤੋੜੀ)
ਲਾਵਾਂ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਰਾਗ ਸੂਹੀ ਦੇ ਅੰਤਰਗਤ ਸਿੰਖ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਅਨੰਦ ਕਾਰਜ ਦੀ ਰਸਮ ਸਮੇਂ ਗਾਇਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਪੰਨਾ 773 ਉੱਤੇ ਅੰਕਿਤ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰਚਨਾ
ਲੈਅ	:	ਗਤੀ ਜਾਂ ਤਾਲ ਦੀ ਗਤੀ
ਲੈਅਕਾਰੀ	:	ਮੱਧ ਲੈਅ ਦੇ ਗੁਣਾਂਤਰ ਜਾਂ ਭਿੰਨਾਂਤਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਗਤੀ-ਭੇਦ
ਲੈਅ ਚੁੱਕਣਾ	:	ਤਾਲ ਦੀ ਗਤੀ ਵਧਾਉਣਾ
ਲੈਅ ਬਿਠਾਉਣਾ	:	ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਥਾਪਿਤ ਲੈਅ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਰਿਆ
ਲੋਕ ਅੰਗ	:	ਲੋਕ ਕਾਵਿ ਜਾਂ ਲੋਕ ਸੰਗੀਤ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਦਾਜ਼

ਵ

ਵਕਰ ਸੁਰ	:	ਮੂਲ ਸਥਾਨ ਜਾਂ ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ ਨਾ ਲਗਣ ਵਾਲੇ ਸੁਰ
ਵਚਸਪਤੀ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਇਆ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੀ ਸੰਗੀਤ ਪੱਧਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਵਾਚਸਪਤੀ)
ਵਜੰਤ੍ਰੀ	:	ਸੰਗੀਤ ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ

ਵਡਹੰਸ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਰਾਗ (ਵਡਹੰਸ)
ਵਡਹੰਸ ਸਾਰੰਗ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਪੰਜਵਾਂ, 2006, ਪੰਨਾ 280)
ਵਡਹੰਸ ਕੀ ਵਾਰ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਵਡਹੰਸ ਰਾਗ ਅਧੀਨ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 585)
ਵਡਹੰਸ ਦਖਣੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦੱਖਣੀ ਰਾਗ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਇੱਕ ਰਾਗ ਪ੍ਰਕਾਰ
ਵਡਹੰਸ	:	ਵੇਖੋ-ਵਡਹੰਸ
ਵੱਡਾ ਖਿਆਲ	:	ਵੇਖੋ-ਵਿਲੰਬਿਤ ਖਿਆਲ
ਵੱਡਾ ਗਣੇਸ਼ ਤਾਲ	:	ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ 21 ਮਾਤ੍ਰਾਵਾਂ ਦਾ ਤਾਲ
ਵਣਜਾਰਾ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 81)
ਵੱਧਰੀ	:	ਤਾਲ ਸਾਜ਼ ਨੂੰ ਕਸਣ ਲਈ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਚਮੜੇ ਦੀ ਵੱਧਰੀ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 209.15)
ਵਰਜਿਤ ਸੁਰ	:	ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਨਾ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੁਰ
ਵਰਣ	:	1. ਵੇਖੋ-ਤਾਲ ਦੇ ਦਸ ਬੁਨਿਆਦੀ ਬੋਲ 2. ਸੁਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕ੍ਰਿਆਵਾਂ
ਵਾਗੇਆਕਾਰ	:	ਵਾਕ ਤੇ ਗੀਤ ਦਾ ਰਚੈਤਾ ਸੰਗੀਤਕਾਰ
ਵਾਜਾ	:	ਇੱਕ ਸਾਜ਼, ਵੇਖੋ-ਹਾਰਮੌਨੀਅਮ
ਵਾਦਕ	:	ਸਾਜ਼ ਵਜਾਉਣ ਵਾਲਾ। (ਵਾਜੰਡੀ)
ਵਾਦਨ	:	ਸਾਜ਼ ਨੂੰ ਵਜਾਉਣ ਦੀ ਇੱਕ ਕ੍ਰਿਆ
ਵਾਦਨ ਅੰਗ	:	ਵਾਦਨ ਸੰਗੀਤ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸ਼ੈਲੀ ਨੂੰ ਵਜਾਉਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅੰਦਾਜ਼
ਵਾਦੀ ਸੁਰ	:	ਰਾਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੁਰ
ਵਾਰ	:	ਲੋਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ ਜੋ ਮੂਲ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਪਉੜੀ ਛੰਦ ਵਿੱਚ ਰਚੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ
ਵਾਰ ਸਤ	:	ਰਾਗ ਬਿਲਾਵਲ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਇੱਕ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 841)
ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗਉਤੀ ਜੀ ਕੀ	:	ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਇੱਕ ਵਾਰ
ਵਾਰ ਸੂਹੀ ਕੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 785)
ਵਾਰ ਮਲਾਰ ਕੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 1237)

ਵਾਰ ਮਾਝ ਕੀ	:	ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਵਾਰ ਬਾਣੀ ਰੂਪ (ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ਪੰਨਾ 137)
ਵਾਰੀਆ ਦਾ ਕੀਰਤਨ	:	ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਿਕ੍ਰਮਾ ਵਿੱਚ ਸਾਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਵਾਰੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸ਼ਬਦ-ਗਾਇਨ
ਵਾਲ	:	ਗਜ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਯੋਗ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨਾਇਲੋਨ ਜਾਂ ਘੋੜੇ ਦੇ ਵਾਲ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206.13)
ਵਿਸਥਾਰ	:	ਵੇਖੋ-ਸੁਰ ਵਿਸਥਾਰ
ਵਿਸਮ	:	ਸਮ ਦੇ ਮੂਲ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਬਾਅਦ ਸਮ ਵਿਖਾਉਣ ਦੀ ਕ੍ਰਿਆ
ਵਿਕਰਤ ਸੁਰ	:	ਆਪਣੇ ਮੂਲ ਸਥਾਨ ਤੋਂ ਉਚਾ ਜਾਂ ਨੀਵਾਂ ਸਥਾਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸੁਰ, ਜਿਵੇਂ ਕ੍ਰੇ ਗੁਮਾਈ ਯੁਨੀ
ਵਿਤੱਤ ਸਾਜ਼	:	ਗਜ਼ ਨਾਲ ਵਜਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਰਗ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 206-207)
ਵਿਭਾਸ ਅੰਗ	:	ਰਾਗ ਵਿਭਾਸ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਛਾਣ ਨਿਸਚਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੁਰ ਸਮੂਹ
ਵਿਲੰਬਤ ਖਿਆਲ	:	ਖਿਆਲ ਸ਼ੈਲੀ ਦਾ ਵਿਲੰਬਤ ਲੈਅ ਵਿੱਚ ਗਾਇਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਥਮ ਭਾਗ
ਵੀਣਾ	:	ਇੱਕ ਤੰਤੀ ਸਾਜ਼ (ਚਿੱਤਰ ਪੰਨਾ 208)
ਵੇਣੀ ਕੇਦਾਰ	:	ਗੁਰਮਤਿ ਸੰਗੀਤ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਰਚਨਾਕਾਰ ਸੰਤ ਸਰਵਣ ਸਿੰਘ ਗੰਧਰਵ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਗ (ਸੁਰ ਸਿਮਰਨ ਸੰਗੀਤ, ਭਾਗ ਚੌਥਾ, 2006, ਪੰਨਾ 476)

ੴ

ੴ : ਤਬਲੇ ਦਾ ਵਰਣ

GURMAT SAṄGĪT TERMINOLOGY

Hindī

अ

अंक	:	शब्द कीर्तन रचनाओं में पदों की संख्या का सूचक जैसे 1,2,3 आदि
अंजनी टोड़ी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग (अंजनी तोड़ी)
अंजुलियां	:	राग मारू में गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप, जिसका गायन अकाल चलाणे की कीर्तन चौकी के समय किया जाता है
		(गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 1019)
अंतरा	:	स्थाई के बाद गायन किए जाने वाला दूसरा भाग
अकारिक तान	:	द्रुत लय में बोल और सरगम के बिना राग विस्तार की क्रिया
अकाल चलाणे दी कीर्तन चौकी	:	सिक्ख धर्म में अकाल चलाणे (देहांत) उपरान्त विशेष शब्द कीर्तन प्रस्तुति सिक्ख संगीत में निरोल और निरन्तर शब्द कीर्तन की एक प्रणाली, जिसका आरंभ भाई साहिब, भाई रणधीर सिंह द्वारा हुआ, अखंड कीर्तनी जत्था इसका मुख्य प्रचारक है
अखंड कीर्तन	:	
अचल थाट	:	स्वरों के पर्दों वाले (सारिका श्रेणी) तंत्री वाद्यों में शुद्ध और विकृत स्वरों के अनुसार 22 स्वरों के लिये 23 पर्दों वाला स्थापित स्थिर थाट, जिस में स्वर ऊँचे नीचे करने के लिए पर्दे नहीं सरकाये जाते, जैसे रुद्र वीणा आदि
अचल सुर	:	
अचल थाट	:	अपने मूल स्थान पर स्थिर रहने वाले स्वर
अट्टी	:	हाथी दांत, हड्डी या लकड़ी की एक पट्टी जिसके ऊपर से तंत्री वाद्यों की तारें निकाली जाती हैं (चित्र पृष्ठ. 205.1)
अन्दोलन	:	स्वरों की झोल अथवा कंपन की संगीतिक क्रिया
अड़ाणा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग (आडाना)
अति कोमल सुर	:	कोमल स्वर की ध्वनि का अपने स्थान से उतरा रूप

अतीत	:	सम के मूल स्थान के बाद सम दिखाने की क्रिया
अनंत गौड़	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
अनंद कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
अनंद कारज	:	सिक्ख धर्म में 'अनंद रीत' के अनुसार विवाह की रस्म
अनंद कारज दी चौकी	:	सिक्ख धर्म में विवाह की रस्म के समय गायन की जाने वाली विशेष परंपरागत शब्द कीर्तन प्रस्तुति
अनंद दी चौकी	:	हरिमन्दिर साहिब में दिन के दूसरे पहर की कीर्तन प्रस्तुति जिस की समाप्ति के समय अनंद साहिब का गायन किया जाता है
अनंदपुरी कानड़ा	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 553)
अनंद साहिब	:	राग रामकली में गुरु अमरदास जी की रचना जो शब्द कीर्तन का विशेष बाणी रूप है
अनंदी केदार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा, 2006, पृष्ठ. 496)
अनागत	:	सम के निश्चित स्थान से पहले सम दिखाने की क्रिया
अनाहत नाद	:	प्राभौतिक स्वयं उत्पन्न ध्वनि जिस को साधारण रूप में ना सुना जा सके नाक (नासिका) से उत्पन्न होने वाले स्वर
अनुनासिक सुर	:	राग में वादी, संवादी के इलावा बाकी के अन्य प्रयोग किए जाने वाले स्वर गायन, वादन में निपुणता लाने के लिए एक निरंतर साधना (रियाज़)
अनुवादी सुर	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 8 मात्राओं का ताल
अभ्यास	:	एक मात्रा में प्रयोग होने वाला समय
अमर ताल	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
अरसा	:	भारतीय संगीत में सौंदर्यात्मक स्वरूप को उजागर करने के लिए एक विशिष्ट स्वरात्मक क्रम
अरुण मल्लार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
अलंकार	:	राग विस्तार के समय स्वर विशेष का लंघन एवं अनाभ्यास से अल्प प्रयोग
अल्हैया बिलावल	:	
अल्पत्व	:	

अलाप	:	देखें – आलाप
अलाहुणियां	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप जो अकाल चलाणे की कीर्तन चौकी के समय गायन किया जाता है
अवनद्व साज	:	वाद्य वर्गीकरण के अनुसार चमड़े से मढ़े हुये ताल वाद्यों का एक वर्ग (चित्र पृष्ठ. 209-210)
अवरोह	:	स्वरों का उत्तरता क्रम
अष्टमंगल ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 22 मात्राओं का ताल
अष्टताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 22 मात्राओं का ताल
अष्टपदी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप
असलेखी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
अहीर भैरो	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग (अहीर भैरव)
अहीरी टोडी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
आधात	:	किसी वाद्य से ताल बोल एवं स्वर उत्पत्ति के लिए किया जाने वाला विशेष आधात
आडु गुण	:	किसी निश्चित लय से आठ गुणा तेज लय
आडंबरी केदार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चतुर्थ, 2006, पृष्ठ. 473)
आड़	:	किसी निश्चित लय से डेढ़ गुणा तेज लय
आड़ी	:	देखें – आड़
आड़ा चौताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 14 मात्राओं का ताल
आड़ाना कानड़ा	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 425)
आड़ाना मल्लार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
आनंद भैरो	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग (अनंद भैरव)
आभोग	:	शास्त्रीय गायन शैली धूपद का चौथा भाग
आभोगी कानड़ा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग

आरती	:	गुरु नानक देव जी द्वारा राग धनासरी में रचित एक बाणी रचना (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 663)
आरती की कीर्तन चौकी	:	गुरमति संगीत में रात्रि के प्रथम प्रहर की कीर्तन चौकी जिस में प्रचलित आरती शब्द रचनाओं का गायन किया जाता है
आरती के शब्द	:	आरती की कीर्तन चौकी में गायन की जाने वाली प्रचलित शब्द रचनाएँ
आरोह	:	स्वरों का चढ़ता क्रम
आलाप	:	राग का अनिवाद्व विस्तार
आर्वतन	:	ताल के ठेके का एक सम्पूर्ण चक्र
आवाज लगाणा	:	गायन संगीत में आलाप करना (देखें – आलाप)
आविर्भाव	:	तिरोभाव के उपरांत राग के मूल स्वरूप को फिर से स्थापित करने की क्रिया
आसा	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
आसा अंग	:	राग आसा की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
आसा काफी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
आसा की वार	:	गुरु ग्रंथ साहिब में आसा राग के अंतर्गत दर्ज वार बाणी रूप
आसा दी वार दी कीर्तन		(गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 462)
चौकी	:	प्रात : काल समय गायन की जाने वाली आसा की वार की संपूर्ण प्रस्तुति
आसा की वार के छंत	:	आसा की वार की चौकी में गायन किये जाने वाले गुरु रामदास जी के 24 छन्त
आसा देसकार	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार जसवंत सिंह तीबर द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (संगीत सागर, 2002, पृष्ठ. 172)
आसा बिलावल	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकारों द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
आसावरी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
आसावरी अंग	:	राग आसावरी की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
आसावरी सुधंग	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
आहत नाद	:	दो वस्तुओं के आपसी टकराव एवं रगड़ से उत्पन्न संगीत उपयोगी ध्वनि

आश्रयराग

: जिस राग के आधार पर थाट का नामकरण हो

ओ

ओकांर

: राग रामकली दखणी में गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप
(गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 929)

औ

औङ्डव

: सप्तक के आरोह और अवरोह में पाँच स्वरों के प्रयोग से उत्पन्न राग की जाति

औङ्डव-औङ्डव

: आरोह में पाँच और अवरोह में भी पाँच स्वरों का प्रयोग

औङ्डव-तुखारी

: गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग

(सुर सिमरन संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 223)

औङ्डव-संपूर्ण

: आरोह में पाँच और अवरोह में सात स्वरों का प्रयोग

औङ्डव-षाड़व

: आरोह में पाँच और अवरोह में छः स्वरों का प्रयोग

इ

इकगुण

: किसी ताल की बुनियादी निश्चित लय

इकताल

: शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 12 मात्राओं का ताल

इकवाई ताल

: शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 16 मात्राओं का ताल

इन्द्रताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 19 मात्राओं का एक ताल
इनू	:	तबले को ज़मीन पर सथिर रखने के लिये प्रयोग होने वाला गोलाकारी चक्र (चित्र पृष्ठ. 209.7)
इमन कल्याण	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
इसराज	:	(सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 547) वितत् श्रेणी का एक वाद्य (चित्र पृष्ठ. 208)

उ

उठान	:	वादन के आरंभ में बजाया जाने वाला विशेष बोलों का एक समूह, जो आवर्तन से कम ना हो, जिस के अंत में तिहाई होती है
उभारा	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
उस्ताद	:	परंपरागत विद्या देने वाला अध्यापक

ऋ

ऋतुकालीन राग	:	ऋतु विशेष में गाये बजायें जाने वाले मौसमी राग
ऋषभ	:	भारतीय स्वर सप्तक का दुसरा स्वर

ए

एक स्वान के घर गावणा :	गुरु ग्रंथ साहिब में पृष्ठ. 91 (इक्कायनवे) पर दर्ज शब्द रचना को 'एक स्वान के घरि' संबंधी गायन का निर्देश
------------------------	--

एमनी पहाड़ी

: गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार जसवंत सिंह तीबर द्वारा प्रयोग
किया गया विशेष राग
(संगीत सागर, 2002, पृष्ठ. 227)

क

क	:	तबले का एक वर्ण
कंधी	:	देखें – तारदान
कच्ची बाणी	:	सिक्ख मर्यादा के अनुसार बाणी जैसी लगाने वाली अप्रमाणिक रचनाएं
कछेली	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
कण	:	संबंधित स्वर से पहला (पूर्वकण) एवं बाद में (उत्तर कण) प्रयोग होने वाला स्पर्श स्वर
कतांन	:	तबला वादन का एक विशेष बोल
कथौनी कीर्तन	:	कीर्तन की वह प्रणाली जिसमें कथा भी की जाती है
कन्नरस	:	शब्द कीर्तन के संदर्भ में केवल कानों तक सीमित रहने वाली संगीत रस की अनुभूति
कमल कुसम	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
कमल रंजनी	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग सातवां, 2006, पृष्ठ. 362)
कबीर भैरो	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 189)
कृष्ण मत	:	मध्यकाल के राग रागनी वर्गीकरण का एक मत
करकुट	:	जोड़ी वादन की एक क्रिया (देखें – जति)
कर्नाटी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
करहले	:	राग गोड़ी पूर्वी में गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप, (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 234)
कलहाना	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
कल्याण (यमन)	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग

कल्याण केसरी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
कल्याण दी चौकी	:	गुरमति संगीत के अंतर्गत निश्चित रात के प्रथम पहर की कीर्तन प्रस्तुति
कल्याण भोपाली	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
कल्याण वसंत	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
कल्यान	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग (कल्यानु)
कल्याण अंग	:	राग कल्यान की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
कलावंत	:	गायन कला और राग विद्या का ज्ञाता
कलावती	:	1. गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग 2. गुरमति संगीत में प्रयोग होने वाला 9½ मात्राओं का ताल
कलिंगड़ा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
कवाली ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 8 मात्राओं का ताल
कहरवा ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 8 मात्राओं का ताल
कहरवा (नकटा) ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 8 मात्राओं का ताल
काकू भेद	:	अलग—अलग भावों में आवाज के लगाव का गुण
कानड़ा	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
कानड़ा अंग	:	राग कानड़ा की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
कानड़ा बहार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
कानड़ा मल्लार	:	(सुर सिमरन संगीत भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 223) गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
कानड़े की वार	:	(सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 472) गुरु ग्रंथ साहिब में कानड़ा राग के अंतर्गत दर्ज वार बाणी रूप
कानरा	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
काफी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
काफी अंग	:	राग काफी की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह

काफी कानड़ा	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 444)
काफी सूही	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 146)
कामोद	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
कामोद नट	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
कामोदा	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
कामोदी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
कायदा	:	ताल के विभागों के विभाजन के आधार पर की गई रचना, ताल बोल रचना
कालंका	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
काल	:	संगीत में प्रयोग होने वाला विशेष समय
किंगुरी	:	तृत श्रेणी का एक तंत्री वाद्य
किनार	:	तबले के पुडे की उपरी परत जो किनारे पर गोल घेरे की तरह लगी होती है (चित्र पृष्ठ. 209.9)
क्रिया	:	हस्त विधि से ताल प्रदर्शित करने की विधि
कीर्तन	:	सिक्ख धर्म में प्रभुकीर्ति के लिए बाणी गायन की प्रक्रिया
कीर्तन अंग	:	कीर्तन गायन का विशेष अंदाज
कीर्तन चौकीयाँ	:	सिक्ख धर्म में गुरु काल से प्रचलित विभिन्न शब्द कीर्तन चौकीयाँ जिनका नामकरण राग/समय /गायन किए जाने वाली बाणी और विशेष अवसरों आदि के आधार पर किया गया है
कीर्तन चौकी	:	देखें – शब्द कीर्तन चौकी
कीर्तन टकसाल	:	सिक्ख संगीत में गुरमति परम्परा अनुसार शब्द कीर्तन की शिक्षा के लिए प्रमाणिक और प्रवाणित केंद्र एवं संस्था
कीर्तन दरबार	:	गुरु की हजुरी (दरबार) में निश्चित समय के लिए आयोजित अलग-अलग कीर्तनियों की कीर्तन प्रस्तुतियों पर आधारित कीर्तन समागम
कीर्तन भेटा	:	देखें – शब्द भेटा
कीर्तन सोहिले दी चौकी	:	सिक्ख प्रम्परा में रात्रि के समय सोहिला बाणी के पाठ से पूर्व की कीर्तन चौकी

कीर्तनकार	:	कीर्तन करने वाला
कीर्तनी जत्था	:	सिक्ख संगीत में कीर्तनियों का एक समूह, जिसमें बाणी गायक और वाद्य वादक शामिल होते हैं
कुंभ	:	1. गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग 2. शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 09 मात्राओं का ताल
कुवाड़	:	किसी निश्चित लय से पौने दो गुण तेज लय
कुवाड़ी	:	देखें – कुवाड़
कुकंभ बिलावल	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
कुच्चजी	:	राग सूही में गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप,
		(गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 762)
कुंतल	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
कुतंल वराली	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकारों द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
कुंरक वराली	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
कुल ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 9 मात्राओं का ताल
के	:	तबले का एक वर्ण
केदार	:	देखें – केदारा
केदारा	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
केदार नट	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
केदार अंग	:	राग केदार की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
केदार बहार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 241)
केदार मल्लार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 360)
कोमल गंधार	:	अचल और स्थिर गंधार स्वर से नीचे के स्थान पर स्थापित गंधार स्वर
कोमल धैवत	:	अचल और स्थिर स्वरों के बिना अपने स्थान से नीचे के स्थान पर स्थापित धैवत स्वर
		- - - - -

कोमल निषाद	:	अचल और स्थिर स्वरों के बिना अपने स्थान से नीचे के स्थान पर स्थापित निषाद स्वर
कोमल ऋषभ	:	अचल और स्थिर स्वरों के बिना अपने स्थान से नीचे के स्थान पर स्थापित ऋषभ स्वर
कोमल सुर	:	अचल और स्थिर स्वरों के बिना अपने श्रुति स्थान से नीचले स्थान पर स्थापित होने वाले स्वर। (रे ग ध नी)
कौसी भैरो	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
कौसी कानड़ा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
कौसक	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग

ख

खंबावती	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
खट	:	1. गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग 2. शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 18 मात्राओं का ताल।
खट टोडी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग। (खट टोडी)
खटका	:	संबंधित स्वर से आगे और पीछे के स्वर को तेजी से लगाने की क्रिया
खड़ग ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 18 मात्राओं का ताल
खड़ताल	:	वाद्य वर्गीकरण के अंतर्गत घन श्रेणी का एक लोक वाद्य (चित्र पृष्ठ. 211)
खडूरीये रबावी	:	खडूर साहिब के गुरु दरबार में भाई सत्ता, बलवंड के वंश से सम्बन्धित रबावी कीर्तनियें
खमाज	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
खमाज अंग	:	राग खमाज की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
खमाजी भटियार	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार प्रि. दयाल सिंह, द्वारा प्रयोग किया

गया विशेष राग

(गुरमति संगीत सागर, भाग तीसरा, 1999 पृष्ठ 329)

खरज	:	मंद्र सप्तक (मंद्र षड्ज)
खरज तार	:	मंद्र सप्तक के षड्ज पर मिलायी जाने वाली तार
खल्ल	:	वाद्य के ऊपर मढ़ा जाने वाला चमड़ा (चित्र पृष्ठ. 205.7)
खाली	:	ताल में ताली के बिना ताल की खाली मात्रा
खुल्ले बोल	:	खुले हाथों से बजने वाले ताल बोल
खूंटी	:	लकड़ी और स्टील की बनाई गई किल्लीयाँ जिससे तारें बांधकर स्वर की जाती हैं (चित्र पृष्ठ. 205.8)
खूंटीदान	:	वाद्य का वह भाग जिस से खूंटीयों के लिए छेद किए जाते हैं (चित्र पृष्ठ. 205.9)
खोखट (खउखट)	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
खोल	:	अवनद्ध वाद्यों का लकड़ी, मिट्टी या धातु से बना ढांचा या भांड़ा जिसे बजाने के लिये खल्ह से मढ़ा जाता है (चित्र पृष्ठ. 209.8)
ख्याल	:	हिंदुस्तानी संगीत की एक शास्त्रीय गायन शैली
ख्याल अंग	:	ख्याल गायन की विशेष विधि
ख्याल पातशाही दसर्वी	:	दसर्वे गुरु गोविंद सिंह की एक रचना जो दसम ग्रंथ में द्रव्य है (मित्र प्यारे नू) – देखें – ख्याल
ख्याजा कल्याण	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग

(सुर सिमरन संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 257)

ग

ग	:	देखें – गंधार
गु	:	देखें – कोमल गंधार
गंडकी ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 17 मात्राओं का ताल
गंधर्व	:	1. राग विद्या का ज्ञाता 2. स्वर्ग लोक के गायकों की एक श्रेणी
गंधर्व गोंड	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा

प्रयोग किया गया विशेष राग

(सुर सिमरन संगीत, भाग चतुर्थ, 2006, पृष्ठ. 395)

गंधर्व सूही	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 164)
गंधार	:	भारतीय स्वर सप्तक का तीसरा स्वर
गंधारी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
गंधारी टोडी	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चतुर्थ, 2006, पृष्ठ. 355)
गंभीर	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
गुंड	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
गजङ्गापाताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 15 मात्राओं का ताल
गजधर	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
गजरा	:	तबले के पुड़े के चारों तरफ गुन्दी हुई चमड़े के तसमे की लड़ी (चित्र पृष्ठ. 209.4)
गजलील ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 18 मात्राओं का ताल
गज	:	वितत् वाद्यों को बजाने के लिए घोड़े की पूँछ के बालों से बना यन्त्र (चित्र पृष्ठ. 206)
गट्टे	:	तबले का स्वर ऊँचा या नीचा करने के लिए चटटु और दवाल के बीच फसाए जाने वाले लकड़ी के टुकड़े (चित्र पृष्ठ. 209.5)
गणेश ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 21 मात्राओं का ताल
गत	:	स्वर वादन की ताल निवद्ध एक विशेष रचना जो ताल वादन में मौलिक बाज की विशेषताओं की धारणी होती है
गत कायदा	:	ताल वादन की ऐसी गत जो ताल के विभागों के विभाजन के अनुसार हो देखें – लय
गति	:	
गदी गन	:	तबले का बोल समूह
गन्धर्व बिहाग	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा, 2006, पृष्ठ. 250)
गमक	:	स्वर अलंकरण की एक विधि
गवरी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
गवैया	:	देखें – गायक
गाथा	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 1360)

गायक	:	गायन करने वाला, गायन विद्या का ज्ञाता
गायत्री वीणा	:	मानवीय शरीर पर आधारित वीणा
गायन अंग	:	किसी शैली को गायन करने का मौलिक और विशिष्ट अंदाज़
गायन समय	:	राग प्रस्तुति का समय
गायन शैली	:	गायन संगीत में नियमबद्ध स्थापित संगीत रचना
गारा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
गारा कानड़ा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
गीत	:	रंजक गायन रचना
गीत ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 7 मात्राओं का ताल
गुंजी कानड़ा	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 437)
गुडरी	:	देखें – गजरा
गुणकली	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
गुर	:	देखें – सम
गुणवंती	:	राग सुही में गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप
		(गुरु ग्रंथ साहिब, पुष्ट 763)
गुरदेव मल्लार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 403)
गुरदेव सारंग	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 310)
गुरबाणी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज शब्द रचनाएं
गुरमति संगीत	:	सिक्ख गुरु साहिबान द्वारा मर्यादित शब्द कीर्तन परम्परा जो गुरु ग्रंथ साहिब के संगीत सिद्धातों की अनुसारी है
गुरमति संगीत प्रबंध	:	गुरमति संगीत का संपूर्ण विधि विधान
गुरमति संगीताचार्य	:	गुरमति संगीत का संस्थापक संगीतकार
गुरद्वारा	:	सिक्खों का धार्मिक गुर स्थान (गुरु का घर या गुरद्वारा)

गुरु शिष्य परम्परा	:	गुरु मुख द्वारा शिक्षा ग्रहण करने की भारतीय परम्परा
गुलदस्ता	:	शब्द गाथन शैली को भिन्न-भिन्न रागों और तालों में निबद्ध करके गाया जाता है
गुल्लू	:	तानपुरे का एक अंग (चित्र पृष्ठ. 205.4)
गूजरी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
गूजरी की वार	:	गुरु ग्रंथ साहिब में गूजरी राग के अन्तर्गत दर्ज वार बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 517)
गूजरी तोड़ी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग।
गे	:	तबले का एक वर्ण
गौड़	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
गोरख कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
गौड़	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
गोपी बसंत	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग।
गौरा अंजनी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
गौड़करी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
गौड़ मल्लार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग (गौड़ मल्लार)
गौड़ सारंग (गौड़ सारंग)	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
गौड़ी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
गौड़ी अंग	:	राग गौड़ी की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
गौड़ी की वार	:	गुरु ग्रंथ साहिब में गौड़ी राग के अन्तर्गत दर्ज वार बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 318)
गौड़ी गुआरेरी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
गौड़ी चेती	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
गौड़ी दखणी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
गौड़ी दीपकी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
गौड़ी पूर्वी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार

गौड़ी पूर्वी दीपकी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
गौड़ी वैरागणि	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
गौड़ी माझा	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
गौड़ी मालवा	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
गौड़ी माला	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
गौड़ी ललिता	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार स. ग्यान सिंह एबटावाद, द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(गुरबाणी संगीत, भाग पहला, 1996, पृष्ठ. 27)
गौड़ी सोरठि	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
गौर कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
ग्रह सुर	:	जाति गायन में प्रचलित आरभिक स्वर
ग्राम	:	भरतमुनि द्वारा स्वर-श्रुति विभाजन का सिद्धान्त

घ

घडियाल	:	घन श्रेणी का एक वाद्य (चित्र पृष्ठ. 211)
घन साज़	:	लकड़ी या धातु से निर्मित संगीत वाद्यों का एक वर्ग (चित्र पृष्ठ. 211)
घर (घरु)	:	तबले के पुड़े के गजरे में किए गए 16 छेद, देखें – घरु
घराणा	:	भारतीय संगीत की एक परंपरागत शिक्षा प्रणाली
घराना	:	देखें – घराणा
घरु	:	गुरु ग्रंथ साहिब में शीर्षक रूप में दर्ज एक संकेत जिनका अंकन 1 से 17 गिनती रूप में किया गया है
घरीट	:	वितत् वाद्यों के वादन की एक क्रिया
घुडच	:	हड्डी, हाथी दांत एवं लकड़ी की सुराखों वाली पट्टी, जिसमें से तारें निकाली जाती हैं (चित्र पृष्ठ. 206.2)
घेदुनका	:	तबला वादन का विशेष बोल

घोड़ी	:	तंत्री वाद्य में हड्डी, हाथी दांत या लकड़ी का वह चौखटा जिसमें से तारें निकाली जाती है (चित्र पृष्ठ. 205.3)
घोड़ियाँ	:	राग वडहंस में गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 575)

च

चंचल ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 14 मात्राओं का ताल
चंचलस मल्हार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
चंपक	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
चंद्र-कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
चंद्रकांत	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
चंद्रकौंस	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
चंद्रविंव	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
चंद्रिका	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
चंद्रिका गौड़	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चतुर्थ, 2006, पृष्ठ. 387)
चक्रताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 5 मात्राओं का ताल
चक्रदार	:	तीन समाकारी बोलों के तीन बार वादन किए जाने पर सम पर सम्पूर्ण होने वाली विशेष ताल रचना
चक्रधर	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
चौकी साहिब का कीर्तन	:	श्री हरिमन्दिर साहिब की परिक्रमा में वाद्यों के बिना वारीयों अनुसार और अलग अलग गुरुद्वारों साहिबान में लोक-वाद्यों सहित शब्द गायन

चौंपदा	:	गुरु ग्रन्थ साहिब का एक बाणी रूप	
चौबोला	:	गुरु ग्रन्थ साहिब का एक बाणी रूप	(गुरु ग्रन्थ साहिब, पृष्ठ 1363)
चट्टू	:	देखें – खोल	
चतुरंग	:	काव्य, तराना, सरगम और ताल बोलों की संयुक्त गायन शैली	
चतुर ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 15 मात्राओं का ताल	
चरजू की मल्हार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग	
चरन कमल की चौकी	:	गुरमति संगीत के अंतर्गत निश्चित दिन के तीसरे पहर के समय की कीर्तन चौकी	
चाँटी	:	देखें – किनार	
चांदनी केदार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग	
चार अखरी परन	:	परन का एक प्रकार जिस में चार वर्णों पर आधारित बोल समूहों का प्रयोग किया गया हो	
चार ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 12 मात्राओं का ताल	
चारूकेशी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग	
चिकारी	:	तृत वाद्य में अति तार एवं तार षड्ज पर मिलाई तार	
चिमटा	:	वाद्य वर्गीकरण के अंतर्गत घन श्रेणी का एक लोक वाद्य (चित्र पृष्ठ. 211)	
चिस्तर जाति	:	ताल की जाति जिस में हर विभाग चार मात्राओं का हो	
चित्रा ताल	:	गुरमति संगीत में प्रयोग होने वाला 15 मात्राओं का ताल	
चौंकी	:	देखें – शब्द कीर्तन चौकी	
चौकी	:	देखें – शब्द कीर्तन चौकी	
चौगुण	:	किसी निश्चित लय से चार गुणा तेज लय	

छ

छंत	:	गुरु ग्रन्थ साहिब में दर्ज लोक शैली का एक बाणी रूप	
छंत मंगल	:	देखें – मंगल	

छंत लगाउणा	:	आसा की वार के छंतो का गायन करना
छंद	:	देखें – छंत
छक्का	:	आसा की वार की कीर्तन चौकी में गायन किए जाने वाले छंत के लिए प्रचलित नाम
छाया	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
छाया टोडी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग (छाया टोडी)
छाया तिलक	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
छाया मल्हार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 357)
छाया नट	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाकार प्रो गुरदियाल सिंह द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग प्रबोध, पृष्ठ-11
छोटा ख्याल	:	देखें – द्रुत ख्याल
छोटा तीन ताल	:	देखें – पंजाबी ठेका
छैणे	:	वाद्य वर्गीकरण के अंतर्गत घन श्रेणी का एक लोक वाद्य (चित्र पृष्ठ. 211)

ज

जंगला	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
जगपाल ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला ॥ मात्राओं का ताल
जगह	:	संगीत प्रस्तुति में विशेष सोहजमयी क्रिया
जत ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला ४ और ॥ मात्राओं का ताल
जति	:	जोड़ी वादन की एक क्रिया। जिसमें दायें हाथ से खुल्ले बोल और बायें हाथ से बंद बोल बजाए जाते हैं
जनक राग	:	मूल थाट पर आधारित संपूर्ण स्वरों वाला राग

जन सम्मोहिनी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
जन्म समय की कीर्तन	:	
चौकी	:	सिक्ख धर्म में संतान प्राप्ति के शुर्काने के लिये शब्द कीर्तन प्रस्तुति
जन्य राग	:	थाट से उत्पन्न राग
जबलीधर	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
ज़ील	:	ra d hr k j (चित्र पृष्ठ. 206.10)
ज़मज़मा	:	वादन में दो स्वरों के बार बार वादन करने की क्रिया
जयंत कानडा	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 507)
जयंत मल्लार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
जयराज	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
जलतरंग	:	घण श्रेणी का एक वाद्य, जिस के स्वर को पानी की मात्रा के आधार पर निश्चित किया जाता है
जलधर कल्याण	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 254)
जलधर केदार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
जलधर मल्लार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 375)
जलधारा	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
जवा	:	रबाब बजाने के लिए प्रयोग होने वाली लकड़ी या हाथी दांत का पतरा (चित्र पृष्ठ. 205.6)
जाती	:	प्रयोग हो रहे स्वरों या मात्राओं के आधार पर निश्चित राग या ताल की जाती
जाती गायन	:	राग परम्परा से पूर्व प्राचीन भारतीय संगीत का प्रचलित शास्त्रीय गायन रूप
जिल्हा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग

जिल्हा काफी	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार प्रि. दिआल सिंह द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (गुरमति संगीत सागर, आसा दी वार, भाग तीसरा, 2001 पृष्ठ 465)
जीऊ पूर्णी	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार रागी जसवंत सिंह तीबर द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (संगीत सागर, 2002, पृष्ठ. 456)
जुडवें बोल	:	स्वरात्मक वादन एवं तालात्मक वादन के लिए प्रयोग होने वाले विशेष बोल समूह
जै गोपाल ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 11 मात्राओं का ताल
जैज बिलावल	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग तीसरा, 2006 पृष्ठ. 300)
जैजावंती	:	गूरु ग्रंथ साहिब का एक राग
जैजैवंती टोडी	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चतुर्थ, 2006, पृष्ठ. 338)
जैत कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
जैतसरी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
जैतसरी की वार	:	गुरु ग्रंथ साहिब में जैतसरी राग के अंतर्गत दर्ज वार बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब पृष्ठ 705)
जैतसिरी	:	देखें – जैतसरी
जैतश्री	:	देखें – जैतसरी
जै ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 13 मात्राओं का ताल
जैमंगल ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 13 मात्राओं का ताल
जोग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
जोग मल्हार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 391)
जोगिया	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग

जोड़ आलाप	:	भिन्न-भिन्न रंजक स्वरावलीयाँ के द्वारा लयबद्ध आलाप करने की विधि
जोड़ी	:	गुरमति संगीत परम्परा का एक ताल वाद्य (चित्र पृष्ठ. 209)
जोड़ी दे अंग	:	जोड़ी के विभिन्न भाग जैसे खोल, चट्टू, डग्गा, दवाल आदि (चित्र पृष्ठ. 209)
जोड़ीवाला	:	जोड़ी वादक (तबला वादक)
जोड़े की तार	:	एक विशेष स्वर पर मिलने वाले दो तार
जोटियां दा कीर्तन	:	सिक्ख कीर्तन परम्परा में लोक संगीत अंग से कीर्तन का एक रूप
जोत ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला $7\frac{1}{2}$ मात्राओं का ताल
जोधे वीरै पूरबाणी की धुनी	:	गुरु ग्रंथ साहिब के राग रामकली के अंतर्गत दर्ज वार पर अंकित ध्वनि सिरलेख 'जोधे वीरै पूरबाणी की धुनी' (गुरु ग्रंथ साहिब पृष्ठ 947)
जौनपुरी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
ज्वारी	:	तंत्री वाद्यों में घोड़ी का वह भाग जिस के ऊपर से तारें निकाली जाती हैं (घोड़ी)

झ

झंझोटी	:	देखें – झिंझोटी
झपताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 10 मात्राओं का ताल
झाला	:	अति द्रुत लय में बजाए जाने वाली भारतीय वादन संगीत की शैली।
झिंझोटी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
झिंझोटी खमाज	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
झीलफ	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
झूमरा	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 14 मात्राओं का ताल

ट

टमक	:	देखें – टम्मक
टकसाल	:	देखें – कीर्तन टकसाल
टप्पा ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 16 मात्राओं का ताल
टम्मक	:	घन श्रेणी का एक लोक वाद्य (छैण)
टल	:	घन श्रेणी का एक लोक वाद्य (घड़ियाल)
टिकके दी वार	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रामकली राग की तीसरी वार का सिरलेख जो रबाबी भाई सता और बलवंड की रचना है जिसमें गुरु साहिबान की तिलक (टिका) रस्म का प्रसंग है
टिप्पण	:	स्वरलिपी का एक चिन्ह
टीप	:	तार षडज या तार सप्तक के स्वर
दुंडे असराजे की धुनी	:	गुरु ग्रंथ साहिब के राग आसा के अंतर्गत दर्ज वार पर अंकित धुनी (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 462)
टुकड़ा	:	एक आवर्तन या इस से कम मात्राओं के लिए प्रयोग की जाने वाली परन्तु शैली की रचना, जिस के मुका में तिहाई प्रयोग की गई हो
टेक	:	पद रचना में रथाई का सूचक संकेत
टोड़ी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग

ठ

ठा	:	कोई एक निश्चित लय
दुमरी अंग	:	दुमरी गायन की विशेष विधि
दुमरी ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 8 मात्राओं का ताल

ठेका	: ताल की मात्राओं और विभागों के विभाजन को प्रदर्शित करने के लिए निर्धारित किए गए मौलिक ताल बोल
ठेका रखणा	: ताल के निर्धारित ठेके के मौलिक स्वरूप का निरंतर वादन करना

ड

डंका	: नगारा वाद्य पर छोट करके ध्वनि उत्पन्न करने वाला डंडा (चित्र पृष्ठ. 210)
डुखणे	: राग मारू में गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 1094)
ड़ग्गा	: तबला या जोड़ी का नीचे के स्वर पर मिलाए जाना वाला भाग (चित्र पृष्ठ. 209.2)
डंडोत करना	: देखें – मंगलाचरण
डॉड	: तंत्री वाद्यों का वह लम्बा, खोखला भाग जिसके ऊपर तारें, परदे और खूँटियां लगी होती हैं (चित्र पृष्ठ. 205.2)
डुग्गी	: देखें – डग्गा
डुमेटा	: डूम जाति का वंशज

ड़

ड़	: तबले का एक वर्ण
----	-------------------

ढ

ढ़ड	: अवनद्व श्रेणी का एक लोक वाद्य (चित्र पृष्ठ. 210)
ढाड़ी	: लोक संगीत की वार शैली का गायन करने वाला लोक वार गायक

ढोल	:	अवनद्ध श्रेणी का एक लोक वाद्य (चित्र पृष्ठ. 210)
ढाइआ ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 7 मात्राओं का ताल, (देखें – रूपक)
ढोलक	:	देखें – ढोलकी
ढोलकी	:	अवनद्ध श्रेणी का एक लोक वाद्य (चित्र पृष्ठ. 210)

त

तंती साज़	:	गुरमति संगीत परम्परा में प्रचलित तार से स्वर उत्पन्न करने वाले वाद्यों का एक वर्ग (चित्र पृष्ठ. 205-208)
तंद	:	तंत्री वाद्यों (सारंगी, सारंदा आदि) में स्वर उपजाने के लिये प्रयोग होने वाली बकरे की आंदर/आंत से बनायी तार (चित्र पृष्ठ. 206.10)
तंद मरोड़ना	:	तंत्री वाद्यों की खूंटी को घुमा कर तार को स्वर में करने की क्रिया
तंबूरा	:	देखें – तानपूरा
तबला	:	अवनद्ध श्रेणी का एक ताल वाद्य (चित्र पृष्ठ. 209)
तबला वादक	:	तबला बजाने वाला
तबली	:	तंत्री वाद्यों पर घोड़ी रखने के लिए बनाया गया लकड़ी का एक भाग (चित्र पृष्ठ. 205.14)
तबले दे अंग	:	तबले के विभिन्न भागों, जैसे दवाल, गह्ने, पुड़ा, पेंदी आदि (चित्र पृष्ठ. 209)
तबले दे दस वर्ण	:	तबला वादन के बुनियादी दस बोल
तबले दे बोल	:	तबले में से निकलने वाली अलग-अलग ध्वनियाँ
तत् साज़	:	मिज़राब/जवा से बजाए जाने वाले तंत्री वाद्यों का एक वर्ग (चित्र पृष्ठ. 205)
तम्बूरा मिलाणा	:	तानपूरा/तंबूरा स्वर करने की क्रिया
तम्मूरा	:	तानपूरे वाद्य का लोक भाषा में प्रचलित नाम
तरब	:	तंत्री वाद्यों में स्वयं उत्पन्न प्रतिध्वनि एवं गूंज पैदा करने के लिए लगाई गई बारीक तारें (चित्र पृष्ठ. 205.16)
तर्जनी	:	हाथ की पहली उंगली
तला	:	सारंगी का अद्व चंद्र समान निचला भाग जिस पर पूरी सारंगी की तारों खींची होती है (चित्र पृष्ठ. 206.9)
तसमा	:	तंत्री वाद्यों में घुड़च टिकाने के लिए हऊदे की खाल के ऊपर लगाई गई

ता	:	चमड़े की पट्टी (चित्र पृष्ठ. 206.12)
तान	:	तबले का एक वर्ण
तानपुरा	:	द्रुत लय में राग विस्तार की संगीतक क्रिया
तान प्रकार	:	प्राचीन काल से भारतीय शास्त्रीय संगीत में आधार स्वर प्राप्त करने के लिए प्रयोग किए जाने वाला एक तत् वाद्य (चित्र पृष्ठ. 205)
तार	:	तानों की भिन्न-भिन्न किस्में
तार गहन	:	देखें 1. तार सप्तक, 2. संगीत वाद्य की धातु या बकरे आदि की आंत से बनी तंत्र (चित्र पृष्ठ. 205.12)
तारदान	:	देखे – अट्टी
तार सप्तक	:	तंत्री वाद्य में हाथी दांत या लकड़ी से बना वह भाग जिसमें से तारें निकाली जाती हैं (चित्र पृष्ठ. 205.13)
ताल	:	निर्धारित मध्य सप्तक से ऊँचा स्वर सप्तक
ताल अंग	:	संगीत प्रस्तुति के लिए प्रयोग हो रहे समय की माप इकाई
ताऊस	:	ताल का वर्गीकरण और बुनियादी बांट
ताल चिन्ह	:	सिक्ख संगीत में गज से बजने वाला मोर जैसी आकृति का वितत् श्रेणी का वाद्य (चित्र पृष्ठ. 207)
ताल दे दस प्राण	:	ताल के विशेष चिन्ह
ताल प्राण	:	ताल के दस बुनियादी लक्षण
ताल लिपि	:	देखें – ताल दे दस प्राण
ताल साज़	:	ताल रचना की विशेष चिन्हों सहित लेखन पद्धति
ताल वर्ण	:	लय और ताल देने के लिए प्रयोग होने वाला वाद्य (चित्र पृष्ठ. 209.-10)
ताली	:	ताल के बुनियादी बोल
तिं	:	ताली द्वारा ताल के विभागों के विभाजन को दर्शाने की क्रिया
ति	:	तबले का एक वर्ण
तिटकत्ता	:	तबले का एक वर्ण
तिपहरे की चौकी	:	तबले वादन का विशेष बोल
तिर किट	:	देखें – तीन पहरे की कीर्तन चौकी
तिलक कामोद	:	तबला वादन का विशेष बोल
तिलंग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
तिलंग काफी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार

तिलंग जोग	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
तिलवाड़ा ताल	:	(सुर सिमरन संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 138)
तिरोभाव	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग किया जाने वाला 8 मात्राओं और हिन्दुस्तानी संगीत में 16 मात्राओं का ताल
तिहाई	:	मूल राग के स्वरों के प्रयोग से नए रागों की छाया दिखाने की क्रिया ताल की एक वादन शैली जिस में समआकारी ताल बोल रचना का तीन बार वादन करते हुए सम पर पहुंचा जाता है
तिन्न अखरी परन	:	तीन वर्णों के विभिन्न संयुक्त बोलों के प्रयोग सहित की गई परन रचना
तिनताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग किया जाने वाला 16 मात्राओं का ताल (तीन ताल)
तीन पहरे की चौकी	:	गुरमति संगीत के अंतर्गत निश्चित रात के तीसरे पहर की कीर्तन चौकी देखें – तिहाई
तीया	:	
तीवर सुर	:	अपने मूल स्थान से ऊंचा स्थान ग्रहण करने वाला स्वर
तीवर मध्यम	:	अपने मूल स्थान से ऊंचा स्थान ग्रहण करने वाला मध्यम स्वर
तीवरा ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग किया जाने वाला 7 मात्राओं का ताल
तुखारी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
तू	:	तबले का एक वर्ण
तूंबा	:	तंत्री वाद्यों में स्वर गूंज उत्पन्न करने के लिए प्रयोग होने वाला नरम लकड़ी/कददू के सख्त खोल या चमड़े से निर्मित गोलाकारी भाग (चित्र पृष्ठ. 205.17)
ते	:	तबले का एक वर्ण 2. तत् श्रेणी का एक वाद्य
तेलंगी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
निवेणी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग

थ

थाट	:	राग उत्पन्न करने की क्षमता रखने वाला सात स्वरों का समूह
थाप	:	खुले हाथ के प्रहार से प्राप्त तबले या जोड़ी का नाद
थिति	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक वाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 296. 343)

द

दखणी राग	:	गुरु ग्रन्थ साहिब में प्रयुक्त दखणी राग (देखें – गौड़ी दखणी, बिलावल दखणी आदि)
दखणी सूही	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 155)
दबाल	:	देखें – वधरी
दमदार तिहाई	:	जिस तिहाई के तीनों पलड़ों में समआकारी विश्राम लेते हुए सम प्राप्त किया जाए
दमामा	:	देखें – नगारा
दरबारी कानड़ा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
दरबारी टोड़ी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग (दरबारी टोड़ी)
दस प्राण	:	देखें – ताल के दस प्राण
दस वर्ण	:	देखें – तबले के दस वर्ण
दशम ग्रन्थ	:	दशम गुरु गोबिन्द सिंह जी की रचनाओं से सम्बन्धित ग्रन्थ
दशमेश ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग किया जाने वाला 10 मात्राओं का ताल
दशविधी राग वर्गीकरण	:	मध्यकालीन राग वर्गीकरण की एक विधि
दादरा	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 6 मात्राओं का ताल
दायाँ	:	देखें – मदीन
दायें दे वरण	:	तबले के मदीन पर बजाए जाने वाले बोल
दिन रैन	:	राग माझ में गुरु ग्रन्थ साहिब का एक बाणी रूप (गुरु ग्रन्थ साहिब, पृष्ठ. 136)
दिलरुबा	:	गुरमति संगीत का एक वितत् वाद्य (चित्र पृष्ठ. 207)

दिसाख	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
दीपक	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
दीपक अंग	:	राग दीपक की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
दीपचंदी	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 14 मात्राओं का ताल
दुंदभी	:	प्राचीन काल का एक ताल वाद्य (दुंदभ)
दुपदा	:	दो पदों की शब्द रचना
दुर्गा अंग	:	राग दुर्गा की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
दुर्गा कल्याण	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग,

(सुर सिमरन संगीत भाग पांचवां 2006एप्रैल, 561)

दुगण	:	मध्य लय से दुगनी तेज लय
द्रुत	:	निश्चित मध्य से दुगनी तेज लय (देखें – लय)
द्रुत ख्याल	:	द्रुत लय में गाए जाने वाला ख्याल गायन शैली का दूसरा भाग
देवकरी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
देवगंधार	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
देवगंधारी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
देवगिरी बिलावल	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
देवरंजनी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
देवसाख कानड़ा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
देस	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग।
देस अंग	:	राग देस की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
देसकार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
देसी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
देसी ताल	:	लोक संगीत परम्परा से विकसित ताल

देस मलार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
देसी राग	:	लोक संगीत परम्परा से विकसित राग
देसी टोडी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
देसी संगीत	:	लोक या जनरुची पर आधारित संगीत
देश गौँड	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
दौरी	:	देखें – होदा

ध

ध	:	देखें – धैवत
धमार ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 14 मात्राओं का ताल
धा	:	तबले का एक वर्ण
धागा	:	तानपुरे की घोड़ी (ब्रिज) और तारों के बीच स्वर झंकार प्राप्त करने के लिए प्रयोग होने वाला धागे का टुकड़ा
धारना दा कीर्तन	:	बाणी की तुक को (टेक या आधार बना कर) स्थाई बना कर जोटियों के रूप में कीर्तन
धागेन	:	तबले वादन का विशेष बोल
धानी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
धनासरी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग (धनासिरी)
धनासरी अंग	:	राग धनासरी की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
धणुख	:	देखें – धनुख, गज़
धनुख	:	तंत्री वाद्य बजाने के लिये धनुख के आकार की लकड़ी और घोड़े आदि की पूछ के बालों से बनाया गया यंत्र (गज़)
धामा	:	देखें – डग्गा
धि	:	तबले का एक वर्ण

धेटांन	:	तबले वादन का विशेष बोल
धुनी	:	1. कानों के द्वारा सुनी जाने वाली आवाज़ 2. गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज वारों की धुनियां
धिरकिट	:	तबला वादन का विशेष बोल
धिरधिर	:	तबला वादन का विशेष बोल
धेलांग	:	तबला वादन का विशेष बोल
ध्रपद अंग	:	ध्रपद गायन की विशेष विधि
धुमाली	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला ४ मात्राओं का ताल
धूलिया मल्हार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
धुपद	:	हिंदुस्तानी संगीत की एक शास्त्रीय गायन शैली
धुव	:	1. प्रबंध गायन का दूसरा भाग 2. हस्त मुद्रा से ताल प्रदर्शित करने की एक शब्द क्रिया
धूड़ा	:	तबले और सारंगी में ऊंगलियों के सहिज संचालन के लिये प्रयोग में लाया जाने वाला पाउडर (चित्र पृष्ठ. 209)
धे	:	तबले का एक वर्ण
धेनुका	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार रघवीर सिंह द्वारा प्रयोग किया गया एक विशेष राग
(रांगीत सिख्या गावहो सच्ची बाणी, 1998, पृष्ठ. 193)		
धेतु	:	तबला वादन का विशेष बोल
धैवत	:	भारतीय स्वर सप्तक का छठा स्वर (ध)
धौंसा	:	देखें – नगारा

न

न	:	तबले का एक बोल
नंद कॉस	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार स. गियान सिंह एबटाबाद सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
(गुरबाणी संगीत, भाग दूसरा, पृष्ठ. 199)		

नगमा	:	ताल वाद्य के ऐकलवादन (सोलो) एवं शान वादन के लिए बजाए जाने वाली स्वर रचना
नगर कीर्तन	:	सिक्ख धर्म में एक स्थान से दूसरे स्थान पर जाते हुये संगत रूप में कीर्तन
नगारा	:	अवनद्ध श्रेणी का एक वाद्य (धौँसा) (चित्र पृष्ठ. 210)
नगाची	:	नगारा वाद्य बजाने वाला
नट	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
नट अंग	:	राग नट अंग की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
नट कल्याण	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 240)
नट केदार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चतुर्थ, 2006, पृष्ठ. 484)
नट बिहाग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
नट बिलावल	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
नट भैरव	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
नट नारायन	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
नट मल्हार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
नाकी मारना	:	गायन करते समय तार सप्तक से अति तार सप्तक की और आवाज़ लगाने की क्रिया
नाट	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त कर्नाटकी संगीत पद्धति का एक राग
नाद	:	संगीत उपयोगी ध्वनि (आवाज़)
नायक	:	परंपरागत संगीत शिक्षा का धारणी
नायकी कानड़ा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
नारायण गौड़	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा, 2006, पृष्ठ. 392)

नरायणी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
निखाद	:	देखें – निषाद
निबद्ध	:	संगीत की तालबद्ध पेशकारी या रचना
निबद्ध गान	:	संगीत की नियमित गायन रचना जो स्वर और ताल में निबद्ध हो
निषाद	:	भारतीय स्वर सप्तक का सातवां स्वर
नी	:	देखें – कोमल निषाद
नी	:	देखें – निषाद
नीरज	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 10 मात्राओं का ताल
नूर सारंग	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
नौबत	:	देखें – नगारा
नौबति	:	देखें – नगारा
नौका	:	तिहाई का तीन बार निरंतर वादन ($3 \times 3 = 9$)
न्यास स्वर	:	राग का विशेष ठहराव वाला स्वर

प

पकड़	:	राग की पहचान का मुख्य स्वर समूह
पखावज	:	1. भारतीय संगीत का एक अवनद्ध श्रेणी का ताल वाद्य 2. वाद्य वर्गीकरण के अवनद्ध श्रेणी का एक ताल वाद्य (चित्र पृष्ठ. 210)
पंच कल्याण	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 252)
पंचम	:	1) गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग 2. भारतीय स्वर सप्तक का पांचवा स्वर
पंचम दी तार	:	तंत्री वाद्यों में पंचम स्वर पर मिलाई जाने वाली तार
पंचम सवृणी	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 15 मात्राओं का ताल
पंज ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 15 मात्राओं का ताल

पंज ताल दी स्वारी	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 15 मात्राओं का ताल (देखें – पंचमस्वारी ताल)
पंजगुण	:	किसी निश्चित लय से पांच गुना तेज लय
पंजाबी ठेका	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 16 मात्राओं का ताल
पंजाबी ताल	:	देखें – पंजाबी ठेका
पंजाबी धमार	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 14 मात्राओं का ताल
पन्तगौँड	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग,
		(सुर सिमरन संगीत, भाग चतुर्थ, 2006 पृष्ठ. 390)
पट बिहाग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
पटी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप (गुरु ग्रन्थ साहिब, पृष्ठ. 443)
पट्टी	:	तंत्री वाद्यों में तरबो की खूँटियों को लगाने वाली लकड़ी की एक फट्टी (चित्र पृष्ठ. 207.9)
पटदीप	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
पटदीप अंग	:	राग पटदीप की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
पटदीपकी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
पटमंजरी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
पड़त	:	ताल सामग्री का लयमई पाठ
पड़ताल	:	गुरु ग्रंथ साहिब का विलक्षण बाणी रूप जिस को अलग-अलग तालों में निबद्ध करके शास्त्रीय अंग से गायन किया जाता है
पड़ताल गायकी	:	देखें – पड़ताल
पड़ाल	:	तीन एंव चार आवर्तन लम्बी परन, जिस को चक्रदारों से सुसज्जित किया जाता है
पत्ता	:	देखें – जवा
पदे	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप देखें चोपदे, दूपदे आदि
परज	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
परन	:	कम से कम एक आवर्तन का जोरदार बोलों का ऐसा समूह जिस के अंत में तिहाई प्रयोग की गई है

परदे	:	तंत्री वाद्यों के स्वरों को दर्शाने के लिए बांधे जाने वाले धातू के परदे (चित्र पृष्ठ. 207.8)
पर्दा	:	देखें – परदे
पलटा	:	पेशकार, कायदा रेला आदि की रचना में प्रयोग हुए वर्णों सहित ताल विस्तार
पल्ले दा शब्द	:	आनंद कारज की रसम के समय लड़की के पिता या परिवार के मुखिया की तरफ से लड़के का पल्ला लड़की को पकड़ाते समय गायन किए जाने वाला शब्द 'पल्ले तैंडे लागी'
पहरे	:	राग सिरी में गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप। (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 74)
पहाड़ी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
पहिरियां के घर गावणा	:	गुरु ग्रंथ साहिब में पृष्ठ. 93 पर दर्ज शब्द रचना को पहिरियां के घर गावणा गायन संबंधी निर्देश
पशतो ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 7 मात्राओं का ताल
पहाड़ी झिंझोटी	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकारों द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
पहाड़ी मांड	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार रघुबीर सिंह द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (संगीत सिखिया गावहु सच्ची बाणी, 1998 पृष्ठ 463)
पहाड़ी एमनी बिलावल	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग।
प	:	देखें – पंचम
पाउडर	:	देखें – धूड़ा
पाछू	:	सिक्ख कीर्तन में मुख्य रागी का अनुक्रण के रूप में गायन करने वाला कीर्तनिया (सहायक रागी)
पायदा	:	सारंगी में तारें बांधने के लिये तंदी को दोहरा करके तार गहन में बांधा गया टुकड़ा
पीलू	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
पीलू अंग	:	राग पीलू की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
पूर्वी अंग	:	राग पूर्वी की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
पुड़ा	:	तबला/जोड़ी के दोनों मुख्य भागों, वरका जिसके तीन भाग स्थियाही, लव/मैदान और किनार से जाने जाते हैं (चित्र पृष्ठ. 209.13)
पुड़ी	:	देखें – पुड़ा

पुष्प	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार, जसवंत सिंह तीबर, द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (संगीत सागर, 2002, पृष्ठ. 265)
पुन्निकी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
पूरीया	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
पूरीया कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
पूरीया (दिन की)	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
पूरीया धनाश्री	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
पूर्व कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग (पूर्वी कलयान)
पूर्वी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
पेशकार	:	तबला वादन की एक शैली
पौड़ी	:	1) लोक अंग का एक काव्य रूप 2) देखें – पौड़ी ताल
पौड़ी ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 4 मात्राओं का ताल
पौड़ी पढ़ना	:	पौड़ी का पाठ्यात्मक गायन
पौड़ी लगाउना	:	पौड़ी का गायन करना
पौड़ी शुद्ध करना	:	देखें – पौड़ी सोधना
पौड़ी सोधणा	:	पौड़ी का शुद्ध पाठ्यात्मक गायन
प्रदीप	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
पैंदी	:	तबले के पुड़े को भांडे से गुंदने के लिए प्रयोग होने वाला गोल आकार का एक चक्र (चित्र पृष्ठ. 209.12)
प्रदीपकी	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकारों द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
प्रबलचंड	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज राग माला का एक राग
प्रबंध	:	देखें – प्रबंध गान
प्रबंध गायन	:	भारतीय संगीत की एक प्राचीन गायन विधा

प्रभाती	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
प्रभात किरण	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 196)
प्रभाती दखणी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
प्रभात फेरी दा कीर्तन	:	सिक्ख धर्म में विशेष उत्सवों पर प्रभात के समय एक स्थान से दूसरे स्थान पर चलते – चलते लोक संगीतक अंग से सामूहिक शब्द कीर्तन की एक प्रणाली
प्रभाती बिभास	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
प्रभात भैरो	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग (प्रभात भैरव)
प्रमाण	:	बाणी के अर्थों और भावों की सुदृढ़ता के लिए बाणी में से लिए गए उदाहरण आदि
प्रमाण प्रधान कीर्तन	:	बाणी के किसी मूल भाव या संकल्प को सुदृढ़ और स्पष्ट करने के लिये बाणी में से विभिन्न प्रमाणों का गायन करके कीर्तन करने की एक प्रचलित शब्द कीर्तन प्रणाली
प्रस्तार	:	कायदा, रेला आदि में प्रयोग हुए वर्णों से नये बोल समूह तैयार करते हुए तबला वादन का विस्तार करना

फ

फरद	:	तबला वादन की एक शैली
फतेह गजोणी	:	शब्द कीर्तन की समाप्ति के समय फतह गायन करने की विशेष क्रिया
फरमाइशी परन	:	एक विल्क्खण परन जो अक्सर श्रोताओं की फरमाइश पर बजाई जाती हो
फरोदसत ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 14 मात्राओं का ताल
फिरंदियां रबाब	:	भाई फिरंदा जी की तरफ से रबाबी भाई मरदाना जी को भेट की रबाब की शक्ल जैसी रबाब
फुन्हे	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 1361)

ब

बंगली	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
बंगालम	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
बंगाल विलावल	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
बंगाल भैरो	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
बंद	:	देखें – परदे
बंद बोल	:	हाथ की बंद मुद्रायों के सहयोग से तबला/जोड़ी पर बजाए जाने वाले बोल
बंदना	:	देखें – मंगलाचरण, डंडौत
बंदना दा ठेका	:	कीर्तन चौकी के आरंभ में मंगलाचरण के साथ बजाया जाने वाला ठेका
बरवा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
बढ़त	:	स्वरों का क्रमिक विस्तार
बरसाती मल्हार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 399)
बरोज़ा	:	वित्त वाद्यों में गज के ऊपर लगाने वाला पदार्थ
बसंत	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग। (बसंतु)
बसंती	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज राग माला का एक राग
बसंतु	:	देखें – बसंत
बसंत अनूप	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार, जसवंत सिंह तीबर, द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (संगीत सागर, 2006 पृष्ठ. 487)
बसंत कल्याण	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 259)

बसंत केदार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चतुर्थ, 2006, पृष्ठ. 499)
बसंत खोलणा	:	सिक्ख मर्यादा के अनुसार बसंत राग के गायन का शुभ आरम्भ करने की क्रिया
बसंत टोडी	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा, 2006, पृष्ठ. 299)
बसंत बहार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग।
बसंत मुखारी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग।
बसंत हिंडोल	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
बसंत की वार	:	गुरु ग्रंथ साहिब में बसंत राग के अंतर्गत दर्ज वार बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब पृष्ठ 1193)
बहार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
बहादरी तोडी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
बहुत्व	:	राग विस्तार के समय स्वर विशेष का अधिक प्रयोग
ब्रह्म ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 18 मात्राओं का ताल
ब्रह्म जोग ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 18 मात्राओं का ताल
बागेश्वरी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयोग प्रयुक्त संगीत पद्धति का एक राग
बागेश्वरी अंग	:	राग बागेश्वरी की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
बागेश्वरी कानड़ा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
बागेश्वरी बहार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
बाज	:	बादन का विशेष अंदाज
बाज की तार	:	तंत्री वाद्यों की मुख्य तार जिस से स्वरों का वादन किया जाता है
बांट	:	निर्धारित लय और छंद के आधार पर ताल बोलों की उपज करना

बाणी	:	इलाही शब्द, सिक्ख धर्म में प्रवाणित शब्द रचनाएं
बायां	:	देखे – डग्गा
बारामाह	:	राग माझ में गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 133)
बित	:	गज से बजाई जाने वाले वाद्यों की एक श्रेणी (देखें वित्त)
बिनू	:	देखें – इन्हूं
बिनोदा	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
बिभास	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
बिभास प्रभाती	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
बिरहड़े	:	राग आसा में गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप। (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 431)
बिलावल	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
बिलावल अंग	:	राग बिलावल की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
बिलावल गौँड	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
बिलावल दी चौकी	:	गुरमति संगीत के अंतर्गत निश्चित दिन के दूसरे पहर की कीर्तन प्रस्तुति
बिलावल दी वार	:	गुरु ग्रंथ साहिब में बिलावल राग के अंतर्गत दर्ज वार बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 849)
बिलावल मंगल	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
बिलावलु	:	देखें – बिलावल
बिलावल दखणी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दक्षिणी रागों के अंतर्गत दर्ज राग प्रकार
बिलावली	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
बिलासखानी तोड़ी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
बिसवा	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 7%, मात्राओं का ताल
बिहाग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
बिहाग अंग	:	राग बिहाग की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
बिहागड़ा	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग

बिहागड़े की वार	:	गुरु ग्रंथ साहिब में बिहागड़ा राग के अंतर्गत दर्ज वार बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 548)
बसंत ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 18 मात्राओं का ताल
बिठोणा	:	लय कम करना
बीनी	:	गज के बालों को गूंद कर बाहर की तरफ धागों से बनाई गई गांठ (चित्र पृष्ठ. 206.1)
बीरताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 20 मात्राओं का ताल
बीहड़ भैरो	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 179)
बेसुरा	:	जो स्वर में ना हो
बैठक	:	संगीत में गायन—वादन करने के लिए बैठने की विशेष मुद्रा
बैरागी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
बैरागी भैरो	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
बैराड़ी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
बैराधर	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
बैराड़ी भैरो	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकारों द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग।
बैरारी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
बैताला	:	जो ताल में ना हो
बैदम तिहाई	:	जिस तिहाई के तीनों पलड़ों में विश्राम ना लिया जाए
बैदम परन	:	जिस परन की अंतिम तिहाई के पल्लों में दम्म या अंतराल ना हो
बोल	:	किसी गीत अथवा वादन संगीत की उच्चारण ध्वनीयां
बोल आलाप	:	गायन के समय गीत—बोलों के उच्चारण सहित किया गया अनिबद्ध स्वर विस्तार
बोल तान	:	शब्दों के उच्चारण सहित किया गया द्रुत गति में स्वर विस्तार
बोल बांट	:	किसी निश्चित लय और छंद अनुसार बोलों की पेशकारी
ब्याड़	:	किसी निश्चित लय से स्वायी दोगुणी लय

भ

भंखार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
भजन कीर्तन	:	प्रभु भक्ति के लिए कीर्ति गायन
भट्ट	:	भट्ट समुदाय के बाणीकार
भटियार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
भटियार अंग	:	राग भटियार की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
भरतमत	:	मध्यकाल के राग—रागनी वर्गीकरण का एक मत
भरी	:	देखें – ताली
भवानी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
भाँडा	:	देखें – खोल
भानमती ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 11 मात्राओं का ताल
भासकर	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
भिन्न खड़ज	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार प्रिंसीपल दियाल सिंह द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(गुरमति सागर, भाग चौथा, 2004, पृष्ठ. 249)
भिन्न षड़ज	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
भीम पलासी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
भीम पलासी अंग	:	राग भीम पलासी की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
भेरी	:	एक अवनद्व श्रेणी का वाद्य (भेरि, नगारा)
भूप कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
भैरो	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग (भैरव)

भैरो बहार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
भैरव	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
भैरव अंग	:	राग भैरव की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
भैरवी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का हिन्दुस्तानी राग जो शब्द कीर्तन में प्रयुक्त है
भैरवी अंग	:	राग भैरवी की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
भोपाली	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
भोपाली अंग	:	राग भोपाली की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
भोपाली टोड़ी	:	देखें – भोपाल टोड़ी
भोपाल टोड़ी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग।

म

म	:	देखें – मध्यम
मं	:	देखें – तीवर मध्यम
मंगल	:	गुरु ग्रंथ साहिब में बिलावल राग के अंतर्गत (बिलावल छंत मंगल) जो बिलावल मंगल राग का सूचक है
मंगल ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला $6\frac{1}{2}$ मात्राओं का ताल
मंगल भैरो	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग (मंगल भैरव)
मंगलाचरण	:	गुरमति संगीत की कीर्तन चौकी परम्परा का दूसरा चरण, जिस में विलंबित लय में गायन किया जाता है
मंजीरे	:	घण श्रेणी का एक वाद्य (चित्र पृष्ठ. 211)
मंदर सप्तक	:	निरधारित मध्य सप्तक से नीचला स्वर सप्तक
मंदल	:	देखें – मांदल

मङ्घ	:	संगीत वाद्यों के हउदे, तुंबे जा भांडे पर चढ़ां हुआ चमड़ा (चित्र पृष्ठ. 206.4)
मजीरे	:	देखें – मंजीरे
मणका	:	सम्पूर्ण रूप से स्वर करने के लिए प्रयोग होने वाले काँच या हाथी दांत के बने मणके (चित्र पृष्ठ. 205.11)
मणी ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 11 मात्राओं का ताल
मत्त ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 09 मात्राओं का ताल
मदीन	:	तबला या जोड़ी का उच्च स्वर देने वाला भाग
मधु	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
मधुकौस	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मधुप कल्याण	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 578)
मधु मल्हार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 353)
मधमाद सारंग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मदमादी सारंग	:	देखें – मधमाद सारंग
मधुवंती	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मधुरंजनी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मध्यम	:	भारतीय स्वर सप्तक का चौथा स्वर
मध्य लय	:	तीन मूख्य लय में से मध्य गति वाली लय, देखें – लय
मध्य सप्तक	:	साधारण आवाज़ में गायन किया जाने वाला एक सप्तक
मनोहर	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मरोड़ा	:	लकड़ी का एक गोल टुकड़ा जिसे तरबों को स्वर करने के लिए प्रयोग किया जाता है (चित्र पृष्ठ. 206)
मलक मुरीद तथा चंद्रहड़ा	:	
सोहिया की धुनि गावणी	:	गुरु ग्रंथ साहिब के राग माझ के अंतर्गत वार पर अंकित धुनि सिरलेख

मलक मुरीद तथा चन्द्रहडा सोहिया की धुनि गावणी

(गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 137)

मल्लार	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
मल्लारी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
मलुहा केदार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मल्हार अंग	:	राग मल्लार की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
मरत अंग	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
महल्ला	:	गुरु ग्रंथ साहिब के बाणीकार गुरुओं का संकेत
महिन्द्र भैरो	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 185)
महेश ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 9 मात्राओं का ताल
मार्गी संगीत	:	प्राचीन काल का धार्मिक विधि विधान पर आधारित संगीत
माझ	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
माझी	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
माझ खमाज	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
माझ खमाजी	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग छठवा, 2006, पृष्ठ. 42)
मांड	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मात्रा	:	ताल में समय को मापने की न्यूनतम इकाई
मातरा	:	देखें – मात्रा
मांदल	:	अवनद्व श्रेणी का एक वाद्य (नगारा)
माधव	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
मारवा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मारवा अंग	:	राग मारवा की प्रमुख्य पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
मारु	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग

मारू काफी	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग प्रकार
मारू की वार	:	गुरु ग्रंथ साहिब में मारू राग के अंतर्गत दर्ज वार बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 1086, 1094)
मारू तिलंग	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 143)
मारू दखणी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज दखणी राग प्रकार
मारू विहाग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मालकोसक	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
मालगुंजी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मालगुंजी कानड़ा	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 516)
मालती बसंत	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग तीसरा, 2006, पृष्ठ. 221)
मालसिरी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मालकौंस	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मालकौंस बहार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
माली गोड़ा	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
मिज़राब	:	सितार बजाने के लिए मोटी तार से बना त्रिकोणी आकार का यंत्र (चित्र पृष्ठ. 208)
मियाँ की तोड़ी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मियाँ की मल्हार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मिरासी	:	संगीतकारों की मुस्लिम जाति

मिश्र तुखारी	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार रघुवीर सिंह द्वारा प्रयुक्त एक राग (संगीत सिख्या, गावह सच्ची बाणी, 1998, पृष्ठ. 313)
मिश्र पीलू	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मिश्रित राग	:	दो से अधिक रागों के मेल से उत्पन्न राग
मिश्र पहाड़ी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मीड	:	एक स्वर से दूसरे स्वर तक का आँखंड स्वर लगाव
मियाँ की सारंग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मीरा भल्हार	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार प्रि. दिआल सिंह द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (गुरमति संगीत सागर भाग चौथा, 2004, पृष्ठ. 439)
मुखड़ा	:	1. भारतीय संगीत में किसी गायन रचना की पहली पंक्ती का मुख्य भाग 2. ताल संगत के आरंभ में बजाई जाने वाली अल्प अकारी रचना हाथ से बजाये जाने वाले अनमढ़े ताल वाद्य
मुखर साज़	:	राग की पहचान निश्चित करने वाला मुख्य स्वर समूह
मुख्य अंग	:	वित्त श्रेणी के तंत्री वाद्यों में गज़ की पकड़ करने वाला हिरस्सा (चित्र पृष्ठ. 205.8)
मुट्ठा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मुंदरिका कानड़ा	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 1429)
मुंदावनी	:	मूल स्वर के अगले पिछले स्वरों का द्रुत गति में सामूहिक लगाव
मुरकी/मुर्की	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मुलतानी	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा, 2006, पृष्ठ. 276)
मुर्छना	:	प्राचीन काल के समय सप्तक के आरंभिक स्वर को क्रम अनुसार बदल कर प्राप्त किए गए स्वर सप्तक
मूसे की वार की धुनी	:	गुरु ग्रंथ साहिब के राग कानड़ा के अंतर्गत दर्ज वार पर अंकित धुनि मूसे की वार की धुनी (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 1312)
मुका	:	ताल वादन में समय समाप्ति पर बजाई जाने वाली तिहाई एवं तोड़ा

मृदंग	:	एक प्राचीन भारतीय ताल वाद्य (पखावज)
मृदंगिया	:	मृदंग वाद्य बजाने वाला
मृदंग वादक	:	देखें – मृदंगिया
मेघ	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज राग माला का एक राग
मेघ मल्हार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मेघ रंजनी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मेल राग वर्गीकरण	:	मध्यकालीन राग वर्गीकरण की एक विधि
मेलापक	:	प्रबंध गायन का दूसरा भाग
मेवाड़ा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
मेवारा	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
मोटकी टोड़ी	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा, 2006, पृष्ठ. 463)
मोहन कल्याण	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग सातवां, 2006, पृष्ठ. 300)
मोहरा	:	एक आवर्तन या उससे कम की रचना जिसका वादन ताल संगति के समय किया जाता है
मौसमी राग	:	अलग—अलग मौसम में गाए जाने वाले राग

य

यंत्री	:	संगीत वाद्य को बजाने वाला
यमन कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
यमका ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 12 मात्राओं का ताल
यति लगन ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 06 मात्राओं का ताल

यमनी विलावल	: गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
यमनी माझ	: गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरण संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 46)
यश रंजनी	: गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग सातवां, 2006, पृष्ठ. 292)

र

र	: तबले का एक वर्ण
रंजनी	: गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग सातवां, 2006, पृष्ठ. 298)
रबाब	: भाई मरदाना द्वारा प्रयोग किया गया, गुरमति संगीत का प्रथम तंत्री वाद्य जो जवा, पत्ता या पलैट्म से बजाया जाता है (चित्र पृष्ठ. 205)
रबाबी	: सिक्ख संगीत में रबाबी भाई मरदाना के वंशज
रबाबी कीर्तनये	: भाई मरदाना के वंशज कीर्तनकार
रमणीक ताल	: शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 10½ मात्राओं का ताल
रिखब (ऋषभ)	: देखें – ऋषभ
रस रंजनी	: गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
रहाउ (रहाव)	: गुरु ग्रंथ साहिब की शब्द रचनाओं में केन्द्रीय भाव प्रकट करने वाली तुके (बंद) जो गायन में स्थाई का सूचक है
रहाउ (रहाव) दूसरा	: गुरु ग्रंथ साहिब की बाणी के अंतर्गत शब्द के दूसरे रहाउ का सूचक (स्थाई)
राग	: स्वरों और वर्णों से सुसज्जित जनचित रंजक ध्वनि
राग अंग	: किसी भी राग की प्रमुख पहचान के लिए निश्चित स्वर समूह
राग जाति	: राग में लगने वाले स्वरों की संख्या पर आधारित जाति

राग ध्यान	:	रागों की प्रकृति के अनुसार वित्रित करने वाला काव्य रूप
राग प्रवंध	:	किसी भी संगीत परम्परा के रागों का संपूर्ण विधि विधान
रागमाला	:	गुरु ग्रंथ साहिब के अंत में रागों को वर्गीकृत करते हुए काव्य रूप की तरह अंकित किया गया है (पृष्ठ 1429)
राग वर्गीकरण	:	भारतीय संगीत में रागों की पहचान के लिए किया गया वर्गीकरण
राग रणव मत	:	मध्यकाल के राग—रागनी वर्गीकरण का एक मत
राग लक्षण	:	राग के विशेष लक्षण
रागाँग वर्गीकरण	:	मध्यकालीन राग वर्गीकरण का एक सिद्धान्त
राग सरूप	:	राग का विशेष स्वर विधान
रागिणी	:	मध्यकालीन राग वर्गीकरण के अंतर्गत एक राग परिवार में रचित एक स्त्री राग
रागी	:	रागों में कीर्तन करने वाला सिक्ख कीर्तनकार
रागी जत्था	:	तीन या चार कीर्तनकारों का समूह (देखें – कीर्तनी जत्था)
रागेश्वरी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
रागेश्वी बहार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 237)
रागेश्वी कान्डा	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 529)
राज कलयाण	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 570)
राणे कैलास तथा		
मालदे की धुनी	:	गुरु ग्रंथ साहिब के मल्लार राग के अंतर्गत दर्ज वार पर अंकित धुनि राणे कैलास तथा मालदे की ध्वनि (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 1278)
रामकली	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
रामकली की वार	:	गुरु ग्रंथ साहिब में रामकली राग अधीन दर्ज वार वाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पन्ना 947, 957, 966)
रामकली दखणी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दखणी राग के रूप में दर्ज एक राग प्रकार

रामकली टोडी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
रामदासी मल्हार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
रामा	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
राय कमाल मौजदी की वार की धुनी	:	गुरु ग्रंथ साहिब के राग गौड़ी में दर्ज वार पर अंकित धुनी (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 318)
राय महमे हसने की धुनी	:	गुरु ग्रंथ साहिब के राग सारंग के अंतर्गत दर्ज वार पर अंकित धुनी राई महमे की धुनी (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 1237)
रायसा कानड़ा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
रीत	:	गुरमति संगीत में निवेकली, प्रचलित, परंपरागत शब्द कीर्तन रचना (शब्द रीत)
रीत गौड़	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकारों द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
रुति	:	राग रामकली में गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 927)
रुप मंजरी मल्हार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
रुपक ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 7 मात्राओं का ताल
रुदर ताल	:	देखें – रुद्र ताल
रुद्र ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 11 मात्राओं का ताल
रुप ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 7 मात्राओं का ताल
रुदर ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 11 मात्राओं का ताल
रे	:	देखें – कोमल रिषभ
रे	:	देखें – रिषभ
रेला	:	तबला वादन की एक शैली
रेवा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
रेवती कानड़ा	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 452)

ल

लंकदहन सारंग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
लंकेश्री	:	देखें – लंकेशरी
लंकेशरी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
लंगोट	:	तूंबे की पेंदी में तारे बाधने के लिए लगाया गिया कील, इसे मोगरा या कील भी कहा जाता है, (चित्र पृष्ठ. 205.10)
लगी	:	तबला वादन की एक शैली
लछमी कल्याण	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकारों द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
लछमी टोड़ी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग (लछमी टोड़ी)
लच्छाशाख	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
लच्छाशाख बिलावल	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग तीसरा, 2006, पृष्ठ. 316)
लछमी ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 18 मात्राओं का ताल
लड़ी	:	ताल की विभागी बनावट का ध्यान रखते हुए स्थापित किए गए एक बोल विशेष की उपज
लय	:	गती या ताल की गती
लयकारी	:	मध्य लय में गुणांतर या भिन्नांतर से प्राप्त गति भेद
लय चुकणा	:	ताल की गति बढ़ाना
लय विठाणा	:	ताल की गति कम करना
ललत	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग (ललित)
ललित	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग

ललित अंग	:	ललित राग की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
ललित कली	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा, 2006, पृष्ठ. 411)
लला बहलीमाँ की धुनी गावणी	:	गुरु ग्रंथ साहिब के राग वडहंस के अधीन दर्ज वार पर अंकित धुनि लला बहलीमाँ की धुनि गावणी (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 585)
ललित बिलावल	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज राग माला का एक राग
लव	:	पुड़े का एक भाग (चित्र पृष्ठ. 209.10)
लहरा	:	देखें – नगमा
लहिंदा	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत (भाग दूसरा), 2006, पृष्ठ. 236)
लाचारी टोड़ी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग। (लाचारी टोड़ी)
लावाँ	:	गुरु ग्रंथ साहिब में गुरु रामदास जी द्वारा राग सुही के अंतर्गत अनंद कारज की रसम के समय गायन किए जाने वाली पृष्ठ 733 पर अंकित एक बाणी रचना
लोक अंग	:	लोक काव्य एवं लोक संगीत का विशेष अंदाज

व

वक्र सुर	:	मूल स्थान या क्रम अनुसार ना लगने वाला स्वर
वचस्पति/वाचस्पति	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग (वाचस्पति)
वजंत्री	:	संगीत वाद्य बजाने वाला
वणजारा	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 81)
वडहंस	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग (वडहंसु)
वडहंसु	:	देखें – वडहंस।

विकृत सुर	:	अपने मूल स्थान से ऊचा एवं निम्न स्थान ग्रहण करने वाले स्वर, रे, ग, म, ध, नी
वित्त साज़	:	गज से बजाए जाने वाले तंत्री वाद्यों का एक वर्ग (चित्र पृष्ठ. 206-207)
विभास अंग	:	विभास राग की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
विलंबित ख्याल	:	ख्याल शैली का विलंबित लय में गायन किए जाने वाला प्रथम भाग
विस्थार	:	देखें – सुर विस्तार
विसम	:	सम के मूल स्थान से पहले या बाद में सम दिखाने की क्रिया
वीणा	:	तंत्री वाद्य (चित्र पृष्ठ. 208)

श

शंकरा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
शंकरा अंग	:	शंकरा राग की प्रमुख पहचान वाला निश्चित स्वर समूह
शंकराभरण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
शब्द	:	1. इलाही बाणी रचना 2. कीर्तन में गायन की जाने वाली बाणी की एक रचना
शब्द कीर्तन	:	सिक्ख धर्म में मर्यादा के अनुसार बाणी की शब्द रचनाओं का रागों में गायन
शब्द कीर्तन चौकी	:	सिक्ख धर्म में शब्द कीर्तन की एक संपूर्ण प्रस्तुति
शब्द चौकी	:	देखें – शब्द कीर्तन चौकी
शब्द पढ़ना	:	सिक्ख धर्म में आम बोलचाल में शब्द गायन को शब्द पढ़ना भी कहा जाने लगा है
शब्द भेंट	:	शब्द के सत्कार के रूप में दी जाने वाली भेंट
शब्द रीत	:	एक नई और प्रचलित परंपरागत शब्द कीर्तन रचना
शब्द रीत अंग	:	शब्द रीत गायन की विशेष विधि
शहाना	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग

शाहाना कानड़ा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
शागिर्द	:	परंपरागत विधि से विद्या ग्रहण करने वाला विद्यार्थी
शान	:	गुरमति संगीत की कीर्तन चौकी का प्रथम संगीतक चरण
शाहाना कानड़ा	:	देखें – शाहाना कानड़ा
शिखर ताल	:	गुरमति संगीत में प्रयोग होने वाला 17 मात्राओं का एक ताल
शिव कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
शिव मत	:	मध्य काल के राग—रागनी वर्गीकरण का एक मत
शिवमत भैरो	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
शिवरंजनी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
शुकल विलावल	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
शुकराने की चौंकी	:	सिक्ख धर्म में अकाल पुरख का शुकराना करने के लिए किए जाने वाला विशेष शब्द कीर्तन
शुद्ध कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
शुद्ध केदार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
शुद्ध गौड़ी	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
शुद्ध टोड़ी	:	(सुर सिमरन संगीत, भाग पहला, 2006, पृष्ठ. 27)
शुद्ध धनासरी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
शुद्ध नट	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकारों द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
शुद्ध बसंत	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग

शुद्ध मल्हार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
शुद्ध सारंग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
शुद्ध राग	:	स्वतंत्र स्वरूप का धारणी राग
शुद्ध सुर	:	स्वर सप्तक में अपने निश्चित स्थान के धारणी मूल स्वर
श्याम कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
श्याम कानड़ा	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 441)
श्याम केदार	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग

ष

षड्ज	:	भारतीय स्वर सप्तक का पहला स्वर (जिसके आधार पर बाकी 6 स्वरों का निर्धारण होता है)
षड् ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 12 मात्राओं का एक ताल
षाड़व	:	सप्तक के आरोह, अवरोह में छः स्वरों के प्रयोग से उत्पन्न राग की जाति
षाड़व औड़व	:	आरोह में छः और अवरोह में पांच स्वरों की जाति
षाड़व-सम्पूर्ण	:	आरोह में छः और अवरोह में सात स्वरों की जाति
षाड़व-षाड़व	:	आरोह में छः और अवरोह में भी छः स्वरों की जाति

स

संकर	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
------	---	---

संकीण तुखारी	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकार रागी जसवंत सिंह तीबर द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (संगीत सागर, 2002, पृष्ठ - 130)
संकीण राग	:	दो या दो से अधिक रागों के मेल से बना राग
संगत	:	1) संगीत पेशकारी में साथ देना 2) सिक्ख धर्म में गुरु सिक्खों का धार्मिक इकट्ठ
संगम केदार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा, 2006, पृष्ठ. 469)
संगविक्रम	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 14 मात्राओं का एक ताल
संगीत	:	1. स्वर लय में सोहजमयी गायन, वादन, 2. भारतीय परम्परा में गायन, वादन और नृत्य के समूह को संगीत कहा जाता है
संगीत छंद	:	गायन संगीत के लिए उचित वजन के छंद
संगीत प्रबंध	:	किसी संगीत परम्परा का संपूर्ण विधि-विधान
संगीत लिपि	:	संकेत रूप में संगीत रचनाओं को अंकित करने की विधि देखें – संगीत प्रबंध
संगीत विधान	:	किसी संगीत परम्परा का नियमबद्ध सैद्धान्तिक और व्यावहारिक ज्ञान
संगीत विज्ञान	:	संस्थापक संगीत विद्वान
संगीताचार्य	:	ध्रुपद गायन का तीसरा भाग
संचारी	:	ग्रन्थ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
संदूर	:	देखें – संधूरा
संदूरा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
संधूरा	:	दिन और रात के मिलन समय गाए-बजाए जाने वाले राग
संधी प्रकाश राग	:	सप्तक के आरोह और अवरोह में सात स्वरों के प्रयोग से उत्पन्न राग की जाति
संधूर्ण	:	आरोह में सात और अवरोह में पाँच स्वरों का प्रयोग
संधूर्ण-औड़व	:	आरोह में सात और अवरोह में छः स्वरों का प्रयोग
संधूर्ण-षाड़व	:	आरोह में सात और अवरोह में सात स्वरों का प्रयोग
संधूर्ण-संधूर्ण	:	राग में वादी स्वर से कम और बाकी के स्वरों से ज्यादा प्रयोग होने वाला स्वर

सदु

राग रामकली में ग्रु ग्रंथ साहिब का एक वाणी रूप
(ग्रु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 923)

सनातनी ताल	:	भारतीय शास्त्रीय संगीत परपरा के बुनियादी ताल
सनातनी राग	:	भारतीय शास्त्रीय संगीत परम्परा के बुनियादी राग
सनातनी संगीत	:	भारतीय शास्त्रीय संगीत परम्परा
सप्तक	:	भारतीय संगीत में बुनियादी सात स्वरों का समूह जैसे स रे ग म प ध नी
सम	:	भारतीय संगीत में प्रयोग होने वाले तालों की पहली मात्रा
समाप्ति दी चौकी	:	श्री हरिमन्दिर साहिब और गुरुद्वारा स्थिति में रात की अंतिम कीर्तन चौकी
सयामा	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
सरगम	:	स्वरों की पहचान के लिए उच्चारण किये जाने वाले संक्षेप स्वर नाम एवं स्वरावली
सरगम अलाप	:	स्वरों के नामों का उच्चारण करके गाए जाने वाला अलाप
सरगम करना	:	भारतीय संगीत में स्वरों का संश्रित नामों सहित गायन करना
सरगम तान	:	तान जो स्वरों के नामों का उच्चारण करके गायन की जाने वाली तान
सरगम गीत	:	स्वरों के अर्थों के अनुसार नामों वाली गीत रचना
सरपरदा बिलावल	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिन्दुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सरस	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
सरस अहीर	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
सरस कल्पाण	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकारों द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
सरसबान	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
सरसवती ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 18 मात्राओं का एक ताल
सर्वण कानड़ा	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
सर्वण गौड़	:	(सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 511) गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
सर्वण टोडी	:	(सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा), 2006, पृष्ठ. 372) गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा, 2006, पृष्ठ. 334)

सर्वण भैरऊ	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 151)
सर्वण मल्हार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 336)
सर्वण सारंग	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 296)
सर्वन	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 296)
सवाई	:	किसी निश्चित लय से सवा गुणी लय
सवारी ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 15 मात्राओं का एक ताल
सवयै	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज एक वाणी रूप
स	:	देखें – षड्ज
सांची	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सागर ताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 17 मात्राओं का एक ताल
सागरा	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
साज़	:	संगीत उत्पन्न करने वाला यंत्र
साढ़	:	देखें – आढ़
साज़ छेड़ना	:	वाद्य वादन आरम्भ करने की क्रिया
साज़ मिलाणा	:	वाद्य को विशेष स्वर के साथ मिलाने की प्रक्रिया
साज़ वर्गीकरण	:	वाद्यों को उनकी बनावट, बैठक और वादन विधि के आधार पर किया गया वर्ग विभाजन
साजिंदा	:	वाद्य वादक
साथ	:	जोड़ी या तबले पर पखावज की वादन शैली
साधना	:	देखें – अभ्यास
सामन्त कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सामन्त सारंग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग

सारंग	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग
सारंग अंग	:	राग सारंग की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
सारंग की वार	:	गुरु ग्रंथ साहिब में सारंग राग अधीन दर्ज वार बाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ. 1237)
सारंग गौँड	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 398)
सारंग गौल	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चतुर्थ, 2006, पृष्ठ. 251)
सारंगा सांरंग	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 313)
सारंगी	:	वित्त श्रेणी का एक वाद्य (चित्र पृष्ठ. 206)
सारंदा	:	वित्त श्रेणी का एक वाद्य (चित्र पृष्ठ. 206)
सारंग	:	देखें – सारंग
सालू	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
सावनी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सावनीनट	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा, 2006, पृष्ठ. 446)
सावनी कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग।
सिंघ सरवण केदार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 507)
सिंघ सरवण नाट	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चतुर्थ, 2006, पृष्ठ. 449)
सिंधडा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सिंधवी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग

सिंधी भैरवी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सिंध बहार	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 219)
सिंदुरा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सिंकदर बिराहिम की वार की धुनी	:	गुरु ग्रंथ साहिब के राग गुजरी अधीन दर्ज वार पर अंकित धुनि सिरलेख सिकन्दर बिराहिम की वार की धुनी गावणी (गुरु ग्रंथ साहिब पृष्ठ. 508)
सिक्ख संगीत	:	सिक्ख धर्म की सम्पूर्ण संगीत परम्परा
सितार	:	तत् श्रेणी का एक वाद्य (चित्र पृष्ठ. 208)
सिद्ध गोसटि	:	राग रामकली में गुरु ग्रंथ साहिब का एक वाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 938)
सिमहेंद्र मधम	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकारों द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
सिरी बहार	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकारों द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
सिरी राग	:	गुरु ग्रंथ साहिब का एक राग (सिरीरागु)
सिरी राग की वार	:	गुरु ग्रंथ साहिब में सिरी राग अधीन दर्ज वार वाणी रूप (गुरु ग्रन्थ साहिब, पृष्ठ 83)
सीहुती	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
सुखमनी	:	गुरु ग्रंथ साहिब में महला ५ (गुरु अर्जुन देव जी) की अष्टपदी वाणी रूप की एक रचना जो राग गौड़ी में दर्ज है
सुधरायी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सुधरायी कानड़ा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सुच्चजी	:	राग सूही में गुरु ग्रंथ साहिब का एक वाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब, पृष्ठ 762)
सुधंग	:	गुरु ग्रंथ साहिब में शुद्ध अंग के आसावरी राग का सूचक
सुर	:	संगीत उपयोगी पहचान योग्य रंजक ध्वनि
सुर करना	:	संगीतक वाद्य को विशेष निर्धारित स्वर पर मिलाने की क्रिया

सुर चढ़ाना	:	स्वर को उसके निश्चित स्थान से ऊंचा करने की क्रिया
सुर चिन्ह	:	स्वर लिपि लिखने के लिये लगाये जाने वाले संकेत
सुर देना	:	वाद्य या आवाज़ स्वर करने के लिये उत्पन्न विशेष स्वर करने की क्रिया
सुर रचना	:	स्वर के संक्षिप्त नामों से निबद्ध संगीत रचना
सुर लगाना	:	स्वर का सही रूप लगाना/स्वर का शुद्ध गायन या वादन
सुर लाहुणा	:	स्वर को निश्चित स्थान से नीचा करने की क्रिया
सुर लगाव	:	स्वर लगाने का विशेष ढंग
सुर लिपि	:	संगीत रचना को लिखने के लिये विशेष चिन्हों सहित स्वरा को अंकित करने की विधि
सुर लिपि चिन्ह	:	स्वर रचना को लिपि बद्ध करने के लिये लगाये जाने वाले चिन्ह
सुर विस्तार	:	स्वरों का राग स्वरूप अनुसार क्रमिक गायन या वादन
सुर संवाद	:	स्वर विशेष से मधुर भाव रखने वाला सप्तक का तीसरा, चतुर्थ या पांचवा स्वर
सुर साधना	:	स्वरों के शुद्ध (सही) मौलिक स्वरूप का अभ्यास
सुर ज्ञान	:	स्वरों के मौलिक और सही स्थान का ज्ञान
सुरटि सारंग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सुरावली	:	स्वरों का अल्प समूह
सुरमानंद	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
सुरदासी मल्हार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सुशिर साज़	:	हवा के वेग से बजने वाले वाद्य (चित्र पृष्ठ. 211)
सुहो	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
सूत	:	तंत्री वाद्य वादन में प्रयोग होने वाली एक क्रिया (धागा)
सूर मल्हार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सूर सांरग	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
सूलफाख	:	देखें – सूलताल
सूलफाकता	:	देखें – सूलताल
सूलताल	:	शब्द कीर्तन में प्रयोग होने वाला 10 मात्राओं का एक ताल

सोहिला	:	राग गौड़ी दीपकी में गुरु ग्रंथ साहिब का एक वाणी रूप (गुरु ग्रंथ साहिब पृष्ठ 12)
स्थाई	:	संगीत रचना का आरम्भिक/पहला भाग
स्याही	:	ताल वाद्यों में पुडे के मध्य में लगा काले रंग का गोलाकारी लेप (चित्र पृष्ठ 209.14)
सलोक	:	गुरु ग्रंथ साहिब में प्रयोग एक बाणी रूप
सलोक चुकणा	:	गुरमति संगीत की कीर्तन शैली में श्लोक का गायन आरम्भ करने की विशेष प्रक्रिया
श्री अंग	:	राग श्री की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
श्री कल्याण	:	गुरमति संगीत शब्द कीर्तन रचनाकारों द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
श्री टंक	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
श्री राग	:	देखें – सिरी राग
श्रुति	:	कानों को सुनाई देने वाली अति सूक्ष्म ध्वनि

ह

हंस कल्याण	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग छठा, 2006, पृष्ठ. 262)
हंस किंकणी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
हंस ध्वनि	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
हंस नट	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग (सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा, 2006, पृष्ठ. 434)
हंस नारायण	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार स. गियान सिंह एबटाबाद द्वारा

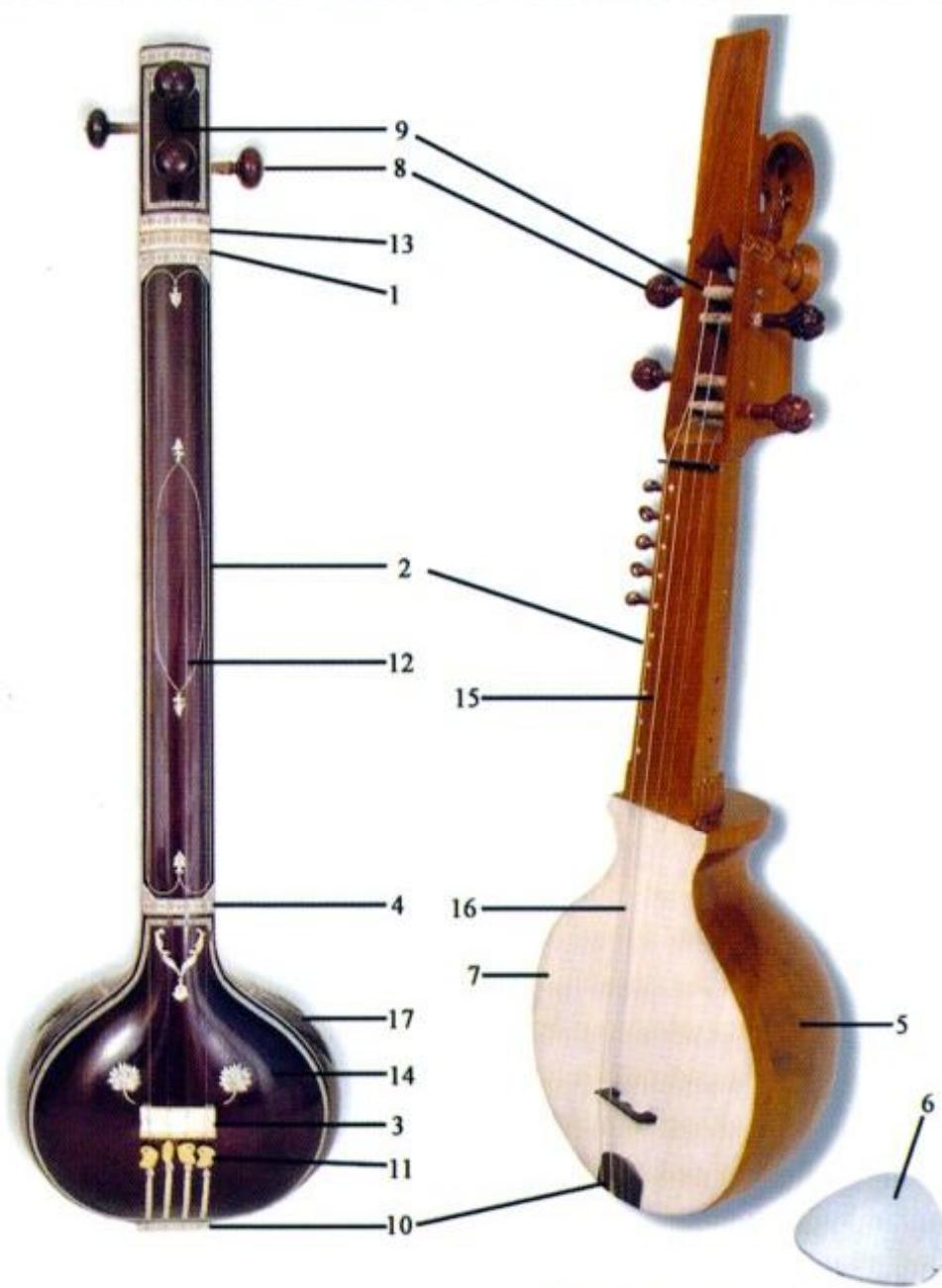
प्रयोग किया गया विशेष राग

(गुरुवाणी संगीत, भाग पहला, 1998, पृष्ठ. 15)

हंस नारायणी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
हंस धुन	:	देखें – हंस ध्वनि
होदा	:	दिलरुबा, सांरगी आदि के लकड़ी का नीचे का भाग जिस पर खाल मढ़ी होती है (चित्र पृष्ठ. 206.3)
हजूरीया	:	1) गुरुद्वारे में सिक्ख प्रचारक या सेवादार 2) सिक्ख प्रचारकों द्वारा गले में पहने जाने वाला पल्ला
हजूरी	:	सिक्ख धर्म में गुरु दरबार का पावन स्थान
हजूरी रागी	:	गुरुद्वारा में स्थाई तौर पर नियुक्त कीर्तनीया
हथ तैयार करना	:	वादन में शुद्धता और परिपक्वता लाने के लिये किये जाने वाला विशेष अभ्यास
हथौड़ी	:	तबला या जोड़ी को स्वर में करने के लिए प्रयोग होने वाला विशेष यंत्र
हनुमत	:	मध्यकाल में राग–रागनी वर्गीकरण का एक मत
हमीर	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज रागमाला का एक राग
हमीर कल्याण	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
हमीर नट	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग
		(सुर सिमरन संगीत, भाग चौथा, 2006, पृष्ठ. 452)
हरख	:	गुरु ग्रंथ साहिब में दर्ज राग माला का एक राग
हारमोनियम	:	संविभाजित स्वर पर आधारित एक सुशिर वाद्य
हस्त विधि	:	हाथों की भिन्न–भिन्न मुद्रा के साथ ताल प्रदर्शित करने की विधि
हिंडोल	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
हिंडोल अंग	:	राग की प्रमुख पहचान निश्चित करने वाला स्वर समूह
हिंडोल बहार	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग

हुसैनी कानडा	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
हुसैनी टोडी	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति
हेमवती	:	गुरमति संगीत की शब्द कीर्तन रचनाओं में प्रयुक्त हिंदुस्तानी संगीत पद्धति का एक राग
होली	:	गुरमति संगीत के शब्द कीर्तन रचनाकार संत सरवण सिंह गंधर्व द्वारा प्रयोग किया गया विशेष राग

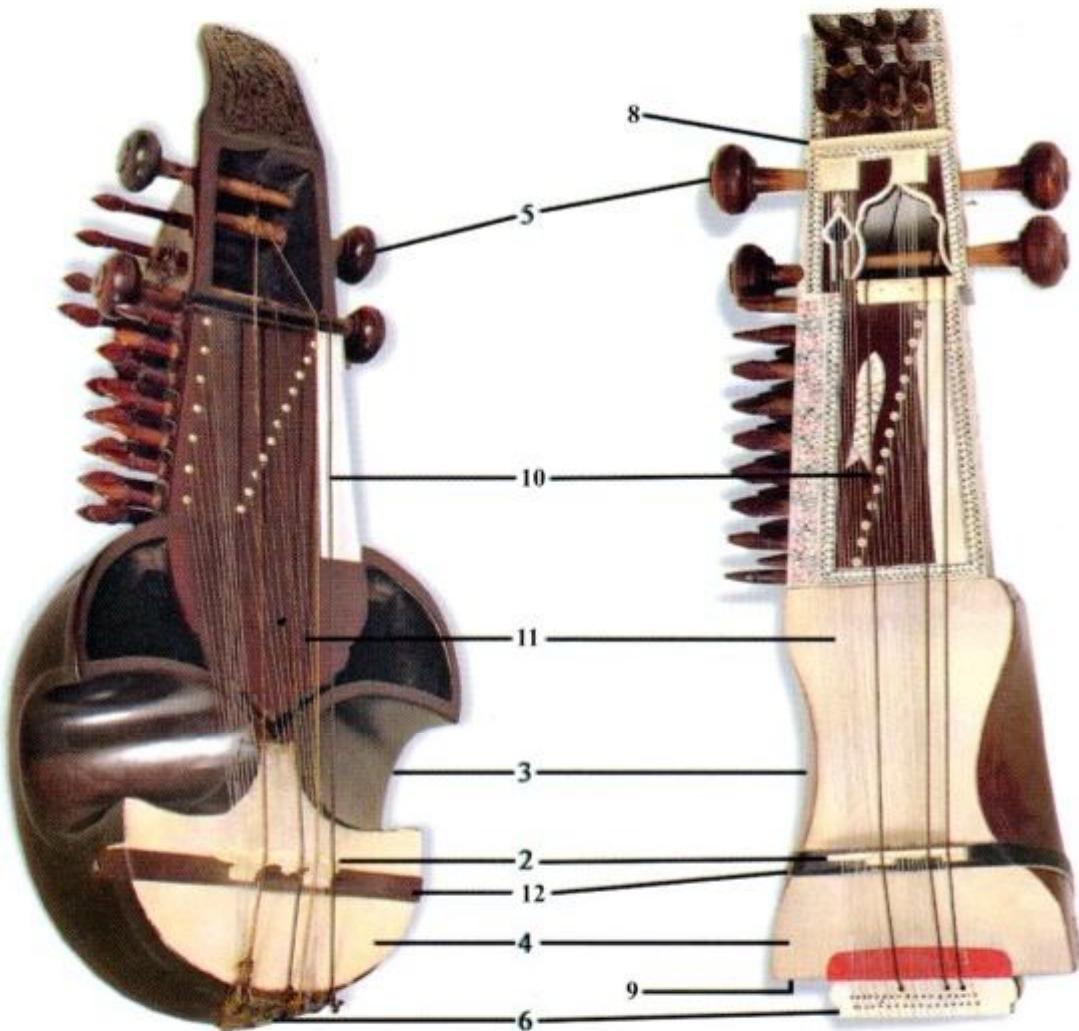
(सुर सिमरन संगीत भाग पांचवा, 2006, पृष्ठ. 224)

Tānpūrā, तान्पूरा, तानपूरा

Rabāb, रबाब, रबाव

1. Atī	10. Laṅgot	1. अटी	10. लंगोट	1. अटी	10. लंगोट
2. Dānd	11. Maṇka	2. डांड़	11. मण्का	2. डांड	11. मणका
3. Ghoṛī	12. Tār	3. घोङ्गी	12. तार	3. घोड़ी	12. तार
4. Gūlū	13. Tārdān	4. गुलू	13. तारदान	4. गुल्लू	13. तारदान
5. Haudā	14. Tablī	5. हउदा	14. उबली	5. हउदा	14. तबली
6. Javhā	15. Tand/Zīl	6. जव्हा	15. उंद/ज़ील	6. जवा	15. तंद/ज़ील
7. Khall/Maṛ	16. Tarab	7. खल/मङ्‌	16. उरब	7. खल/मढ़	16. तरब
8. Khuṇṭī	17. Tūmba	8. खुंटी	17. उंभा	8. खूंटी	17. तूबा
9. Khuṇṭidān		9. खुंटीदान		9. खूंटीदान	

Sārīndā, सारिंदा, सारंदा

Sāringī, सारिंगी, सारंगी

Maroṛā, मरोङ्गा, मरोडा

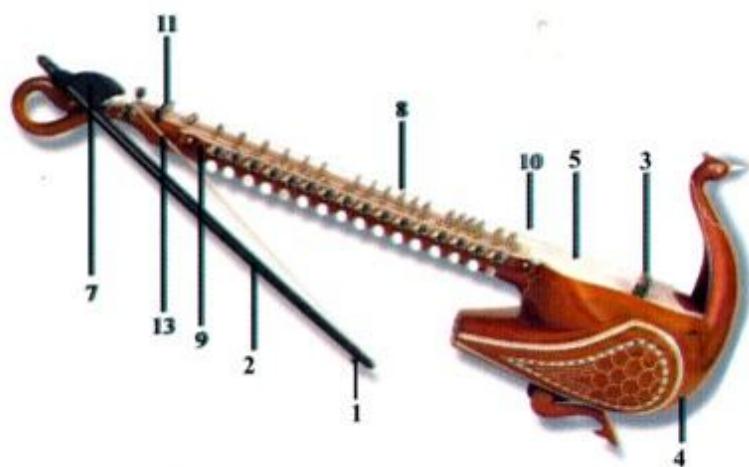

Gaz, गज्ज, गज

1. Bīnī	8. Tārgahin
2. Ghurch	9. Talā
3. Haudā	10. Tand/Zīl
4. Khall/Maṛ	11. Tarab
5. Khunṭī	12. Tasamā
6. Laṅgoṭ	13. Vāl
7. Mutthā	

1. बीनी	8. तारगहिन
2. घुञ्च	9. तला
3. हउदा	10. तंद/ज़ील
4. खल/मढ़	11. तरब
5. खुण्टी	12. तसमा
6. लंगोट	13. वाल
7. मुठ्ठा	

1. बीनी	8. तारगहन
2. घुडच	9. तला
3. हउदा	10. तंद/ज़ील
4. खल/मढ़	11. तरब
5. खुण्टी	12. तसमा
6. लंगोट	13. वाल
7. मुठ्ठा	

Tāūs, ਤਾਊਸ, ਤਾਊਸ

Maroṛā, ਮਰੋੜਾ, ਮਰੋੜਾ

Dilrubā, ਦਿਲਰੁਬਾ, ਦਿਲਰੂਬਾ

1. Bīnī	8. Pardē	1. ਬੀਨੀ	8. ਪਰਦੇ	1. ਬੀਨੀ	8. ਪਰਦੇ
2. Gaz	9. Paṭṭī	2. ਗਜ਼	9. ਪੱਟੀ	2. ਗਜ਼	9. ਪਟ੍ਟੀ
3. Ghurčh	10. Tār	3. ਘੁੜਚ	10. ਤਾਰ	3. ਘੁੜਚ	10. ਤਾਰ
4. Haudā	11. Tārgahin	4. ਹਉਦਾ	11. ਤਾਰਗਹਿਨ	4. ਹਉਦਾ	11. ਤਾਰਗਹਨ
5. Khall/Maṛ	12. Tarab	5. ਖਲ/ਮੜ	12. ਤਰਬ	5. ਖਲ/ਮੜ	12. ਤਰਬ
6. Langoṭ	13. Vāl	6. ਲੰਗੋਟ	13. ਵਾਲ	6. ਲੰਗੋਟ	13. ਵਾਲ
7. Mutthā		7. ਮੁੱਠਾ		7. ਮੁੱਠਾ	

Sitār, सितार, सितार

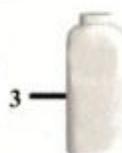
Mizrāb, मिजराब, मिजराब

Isrāj, इसराज, इसराज

Vīna, वीणा, वीणा

Tablā, उषला, तबला

1. Āṭjā	9. Kīnār	1. आटा	9. किनार
2. Daggā	10. Lav	2. डँगा	2. डग्गा
3. Dhūrā	11. Madīn	3. पुङ्गा	3. धूङ्गा
4. Gajrā	12. Pēndī	4. गजरा	4. गजरा
5. Gaṭṭē	13. Puṛā	5. गट्टे	5. गट्टे
6. Hathoṛī	14. Siāhi	6. हथोङ्गी	6. हथोङ्गी
7. Inū	15. Vadhrī	7. इनू	7. इनू
8. Khol		8. खोल	8. खोल
		9. विनार	9. स्याही
		10. लव	10. वधरी
		11. मदीन	
		12. पेंदी	12. पेंदी
		13. पुङ्गा	13. पुङ्गा
		14. सिआही	14. स्याही
		15. वधरी	

Daṅkā, डंका, डंका

Nagārā, नगारा, नगारा

Dholkī, ढोल्की, ढोलकी

Dhāḍḍ, ढँड, ढड

Pakhāvaj, पखावज, पखावज

Dhol, ढोल, ढोल

Mañjirē, ਮੰਜੀਰੇ, मंजीरे

Chhaiṇē, ਛੈਣੇ, छैणे

Harmonīam, ਹਰਮੋਨੀਅਮ, हरमोनीयम

Khartāl, ਖੜਤਾਲ, खड़ताल

Ghaṛīāl, ਘੜਿਆਲ, घड़ियाल

Chimṭā, ਚਿਮਟਾ, चिमटा

**PUBLICATION BUREAU
PUNJABI UNIVERSITY, PATIALA**